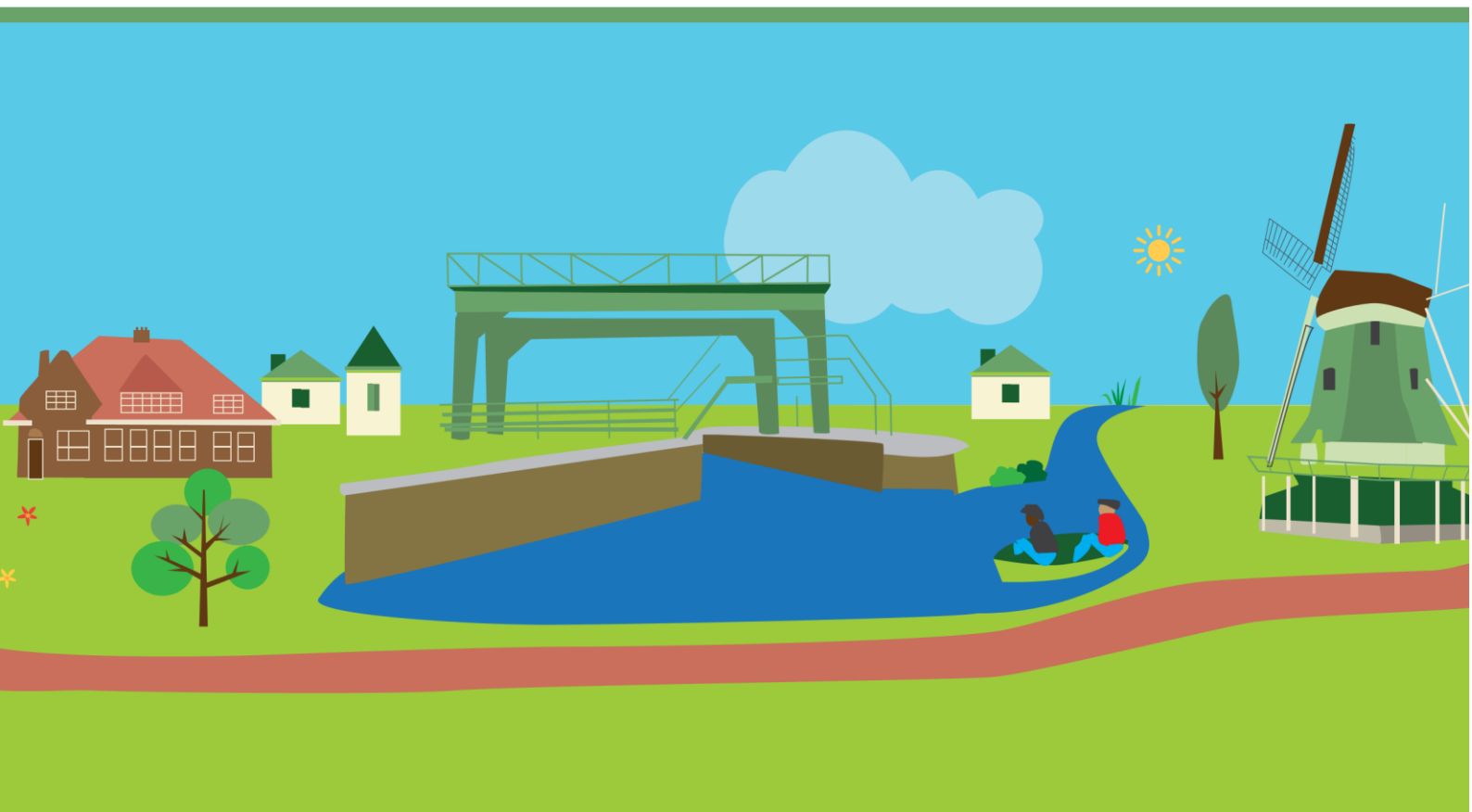

Jaarstukken 2023

Inhoud

Inhoud.....	2
Algemeen.....	3
Leeswijzer	4
Programmaverantwoording.....	6
Bestuur en dienstverlening	7
Ruimte.....	14
Samenleving.....	33
Paragrafen.....	42
Lokale heffingen	43
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	50
Onderhoud kapitaalgoederen	57
Financiering.....	61
Bedrijfsvoering.....	66
Verbonden partijen	76
Grondbeleid.....	88
Openbaarheidsparagraaf.....	91
Jaarrekening	93
Overzicht van baten en lasten	94
Balans en de toelichting	98
Verantwoording Specifieke Uitkering	123
Overzicht van baten en lasten per taakveld	142
Bijlagen.....	144
Voortgang op de aanbeveling van de rekenkamercommissie	145

Algemeen

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit:

- het jaarverslag met de programmaverantwoording en de paragrafen en
- de jaarrekening met het overzicht van baten en lasten en de balans.

In de programmaverantwoording wordt voor elk programma beschreven wat is beoogd, wat is bereikt en wat daarvoor is gedaan.

Per programma zijn de verschillen tussen de begrote – en de werkelijke baten en lasten geanalyseerd.

De paragrafen bevatten de verantwoording van hetgeen in de overeenkomstige paragrafen in de begroting is opgenomen.

Het gerealiseerde resultaat wordt als volgt bepaald:

baten programma A	+ / + €	
baten programma B, etc	+ / + €	
gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	+ / + €	
lasten programma A	- / - €	
lasten programma B, etc	- / - €	
lasten Overhead	- / - €	

saldo baten en lasten		€
onttrekkingen reserves	+ / + €	
stortingen reserves	- / - €	

saldo mutaties reserves		€

gerealiseerde resultaat		€

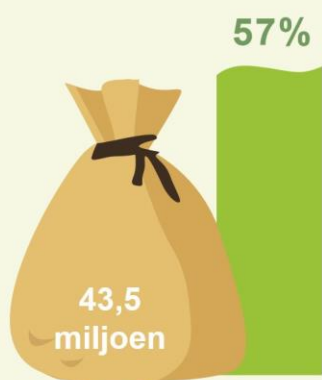
Getalnotatie

Voor zover mogelijk zijn de bedragen gedeeld door 1.000. Een bedrag als € 66.731 wordt weergegeven als 67.

INKOMSTEN = € 76.805

Bedragen = x € 1000

Rijksbijdragen

algemene en
specifieke uitkeringen
€ 43.489

Lokale inkomsten

onroerendezaakbelasting	■ € 5.483
afvalstoffenheffing	■ € 3.417
rioolrecht	■ € 1.917

Overige inkomsten

o.a. huur, rente en leges	■ € 17.434
onttrekking reserves	■ € 5.065

UITGAVEN = € 72.702

Bestuur en dienstverlening

bestuur en ondersteuning	■ 2.264
dienstverlening	■ 662
regionale samenwerking	■ 199
algemene dekkingsmiddelen	■ 1.203
overhead	■ 7.171

Ruimte

veiligheid	■ 1.992
beheer openbare ruimte	■ 7.157
economie	■ 392
duurzaamheid en milieu	■ 5.182
ruimtelijke ontwikkeling	■ 4.382

Samenleving

onderwijs	■ 3.172
sport, cultuur en recreatie	■ 5.578
sociaal domein	■ 32.138
volksgezondheid	■ 1.210

Voordelig resultaat: € 4.103

Programmaverantwoording

Bestuur en dienstverlening

Bestuur en
ondersteuning

Dienstverlening

Regionale
Samenwerking

Dekkings-
middelen

Overhead

Inleiding

In 2023 is de uitvoering van het coalitieakkoord “Samenwerken, Samen leven, Samen ontwikkelen” verder ongepakt.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Bestuur en ondersteuning	
Ambitie	De gemeente Stede Broec is een bestuurskrachtige gemeente.
Wat hebben we bereikt?	We kennen een open bestuurscultuur, stellen heldere doelen en communiceren daarover. We behartigen de belangen in de regio.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Via de raadsagenda geven we aan wanneer en op welke wijze we beleid bespreken en communiceren we actief met inwoners over belangrijke onderwerpen. Door de Wet Open Overheid (Woo) projectmatig in te voeren, geven we efficiënter invulling aan het beschikbaar stellen van openbare informatie.

Bestuur en ondersteuning (inwonersparticipatie)	
Ambitie	Het gemeentebestuur luistert naar signalen uit de gemeente en inwoners voelen zich betrokken bij wat hen aangaat.
Wat hebben we bereikt?	We werken met een éénduidige manier om een participatieaanpak op te stellen. Hiermee is vooraf duidelijk waarom, waarover en op welke wijze een actieve bijdrage van inwoners wordt gevraagd. Zo wordt het maatschappelijk potentieel beter benut en worden er samen oplossingen gezocht voor een gevoeld probleem.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Bij verschillende projecten zijn inwoners en verenigingen vroegtijdig betrokken (offline en online), bij nieuw beleid en/ of de uitvoering. Bijvoorbeeld bij het woningbouwproject 'Nijevoert' en de herinrichting van de Spoorsingel. • De gemeente is vanaf mei 2023 de samenwerking aangegaan met de JongerenAdviesRaad SED om zo jongeren meer te betrekken bij politiek en beleid. • De methodiek voor een participatieaanpak, zoals afgesproken in het manifest Burgerparticipatie, is verder uitgerold in de organisatie.

Dienstverlening	
Ambitie	De gemeente is een professionele organisatie met oog voor de behoeften en vragen van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.
Wat hebben we bereikt?	• We leveren goede klantvriendelijke dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. • We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan blijven doen.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Vanuit de visie op dienstverlening is er in 2023 gekeken waar verbeterpunten liggen voor onze dienstverlening. Deze zijn opgenomen in een uitvoeringsplan voor de jaren 2024 en 2025.

Regionale samenwerking	
Ambitie	Regionale samenwerking draagt bij aan onze bestuurskracht.
Wat hebben we bereikt?	In 2023 is in de regio gewerkt aan de doorontwikkeling van het Pact van Westfriesland. Samen met de triple helix partners wordt invulling gegeven aan de drie focuspunten; nieuwe energie, versnellen woningbouw en innovatie in de zorg.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Zowel bestuurlijk als ambtelijk wordt een bijdrage geleverd aan de vele regionale projecten. Waar nodig nemen we ook de verantwoordelijkheid om als bestuurlijk- en ambtelijk opdrachtgever of projectleiding bij te dragen aan de regionale samenwerking. Om de verbinding tussen de gemeenten en de partners te versterken is tijdelijk een part-time netwerk coördinator aangesteld die de samenwerking verder moet optimaliseren. Verder is in 2023 de aanvraag voor de Regiodeal Noord-Holland Noord voorbereid en ingediend. De aanvraag is het resultaat van samenwerking tussen de deelregio's Kop van Noord-Holland, Alkmaar en West-Friesland, het bedrijfsleven en het onderwijs. De Regio Deal NHN is gericht op het tegengaan van verdere verschraling en het verbeteren van de leefbaarheid in deze regio.

Overhead	
Ambitie	De gemeente Stede Broec werkt samen met de gemeenten Enkhuizen en Drechterland om de hedendaagse vraagstukken te kunnen oppakken.
Wat hebben we bereikt?	In januari 2023 zijn we gestart met richting geven aan de organisatie waarbij de succesbepalende factoren zijn gepresenteerd en opgenomen in de Begroting 2024 van de SED organisatie: • Focus op dienstverlening,

	• Opgave integraal centraal stellen, • Balans tussen bevlogenheid, beheersing en bedoeling, • Aantrekkelijk werkgeverschap en • SED in control. Het jaar heeft in het teken gestaan van dienstverlening waarbij we dichterbij de inwoners staan met hulp van klantreizen, leidende principes en dat we doen wat de bedoeling is. In 2024 gaat dit verder vervolg krijgen.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Met de succesbepalende factoren is er een meerjarig activiteitenplan opgesteld om vanuit focus, resultaten te bereiken. Zo hebben we onze planning en control-cyclus op orde en naar aanleiding van evaluatie brengen we procesverbeteringen aan. Per 1 januari 2024 stonden we klaar voor de start van de Omgevingswet en hebben we nieuwe werkwijzen geïmplementeerd ten behoeve van de Woo. In het jaarverslag 2023 van de SED organisatie geven we hier een nadere toelichting op.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. Deze inkomsten zijn vrij te besteden.

Het overzicht van algemene dekkingsmiddelen is als volgt:

Onroerende zaakbelasting (eigendom woningen)	4.405
Onroerende zaakbelasting (eigendom niet-woningen)	618
Onroerende zaakbelasting (gebruik niet-woningen)	461
Hondenbelasting	112
Toeristenbelasting	64
Forensenbelasting	7
Algemene uitkering	43.489
Dividend	126
Saldo financieringsfunctie	-863
Verhuur gemeente eigendommen	879
Opbrengst markt- en standplaatsen	18
Onvoorzien	15
Totaal	49.331

Overhead

Overhead moet centraal worden begroot (begroting) en verantwoord (jaarstukken). Onder overhead wordt het geheel van functies verstaan dat gericht is op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voorbeelden hiervan zijn: leidinggevendend primair proces, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken, bestuursondersteuning, facilitaire zaken, ICT, huisvesting, financiën en toezicht en controle op de eigen organisatie. Het uitgangspunt is dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. In het BBV worden baten en lasten van overhead niet meer onder de

afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld.

Onderdeel	lasten	baten
Kapitaallasten	130	
Bijdrage aan de SED organisatie	5.048	
Overige kosten	1.994	
Overige baten		1.415
Totaal	7.172	1.415

Vennootschapsbelasting

De gemeente hoeft geen rekening te houden met een belastinglast over het jaar 2023. Om de last van de vennootschapsbelasting in te kunnen schatten over het jaar 2023 is onderzocht welke activiteiten opbrengsten van derden worden ontvangen en of deze mogelijk zijn te kwalificeren als ondernemingsactiviteiten. De gemeente heeft in 2023 opbrengsten behaald met een aantal activiteiten. Bij deze activiteiten wordt naar onze mening niet voldaan aan de criteria van het fiscale ondernemerschap. Over een aantal activiteiten wordt op dit geprocedeerd door andere gemeenten tegen de belastingdienst. Mocht de rechter een voor ons negatieve uitspraak doen, loopt de gemeente Stede Broec een risico dat we deze activiteiten mee moeten nemen in de aangifte.

Onvoorzien

De post onvoorzien welke is opgenomen in de begroting 2023 bedraagt € 15.000. Er zijn geen mutaties geweest.

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	SED organisatie	6,88*
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	SED organisatie	6,48*
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	SED organisatie	**
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten extern *)	SED organisatie	**
Overhead	% van totale lasten	SED organisatie	8,6%

*) De cijfers zijn berekend met de formatie/bezetting van de SED organisatie ten opzichte van de inwoners van de SED gemeenten.

**) Deze indicatoren zijn niet ingevuld. De indicatoren geven de mogelijkheid gemeenten te vergelijken. De gemeente heeft de ambtelijke ondersteuning uitbesteed. Wanneer deze indicatoren worden berekend geeft dit een afwijkend beeld ten opzichte van andere gemeenten.

Met wie hebben we samengewerkt?

Voor het programma Bestuur en dienstverlening werken we samen met de volgende verbonden partijen, deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen:

- SED organisatie,
- Westfries Archief en
- Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBS).

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk
Totaal lasten	10.478	11.704	11.499
Totaal baten	48.598	50.145	51.839
Saldo van baten en lasten	38.120	38.441	40.340
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	80	3.348	3.348
Resultaat	38.200	41.789	43.688
	voordelig	voordelig	voordelig

Toelichting afwijkingen Werkelijk t.o.v. Begroting (> € 20.000)	bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED organisatie	756	V
Kapitaallasten	-309	N
Kosten bestuur	-173	N
Bedrijfsvoering	36	V
Bijdrage SSC DeSom	-61	N
Raad	-41	N
Huisvesting gemeentehuis	-27	N
Uitvoering Wet waardering onroerende zaken	-59	N
Baten:		
Kapitaallasten (rente)	191	V
Algemene uitkering	1.230	V
Bijdrage SSC DeSom	99	V
Raad	40	V
Huisvesting gemeentehuis	132	V
Werkplaats	41	V
Overige verschillen	44	V
Totaal verschil	1.899	V

Bijdrage SED organisatie (€ 756.000 voordeel)

De SED organisatie brengt de bijdrage in rekening en belast ook kosten direct door. De bijdrage en de directe kosten worden toegerekend aan de programma's. Per programma wijkt de werkelijke toerekening af van de begrote toerekening. Dit komt vooral doordat de tussentijdse bijstelling van de begroting is verantwoord op programma Bestuur en dienstverlening.

	werkelijk	begroot	verschil
Programma Bestuur en dienstverlening	6.367	7.123	756
Programma Ruimte	4.192	4.043	-149
Programma Samenleving	4.990	4.530	-460
Totaal	15.549	15.696	147

Kapitaallasten (€ 118.000 nadeel)

De kapitaallasten zijn de rente- en afschrijvingslasten. De rente die is ontvangen met betrekking tot het schatkistbankieren is gestegen. Ook was het saldo hoger door het uitblijven van investeringen. Hierdoor een voordeel van € 324.000. De rentelasten worden toegerekend aan de investeringen.

De afschrijvingslasten zijn werkelijk lager dan begroot door het achterblijven van investeringen. Het voordeel is € 129.000.

Het voordeel is door de toerekening op de programma's Ruimte en Samenleving verantwoord.

Hieronder een tabel met de kapitaallasten per programma:

	werkelijk	begroot	verschil
Programma Bestuur en dienstverlening	184	66	-118
Programma Ruimte	727	958	231
Programma Samenleving	1.936	2.276	340
	2.847	3.300	453

Kosten bestuur (€ 173.000 nadeel)

Op basis van actuariële berekeningen is de verplichting voor wachtgeld en pensioenen voor de komende jaren gestegen. Door de hogere verplichting en door uitbetalingen in 2023 is de voorziening aangevuld.

Bedrijfsvoering (€ 36.000 voordeel)

Door de gewijzigde frequentie van het gemeentenieuws hebben we in 2023 minder kosten gemaakt. Daarnaast hebben we ook minder advertenties in andere media geplaatst en hebben we geen grote werkzaamheden aangekocht.

Bijdrage SSC DeSom (€ 38.000 voordeel)

De najaarsnota van DeSom is niet vastgesteld door het algemeen bestuur van de DeSom. Gemeente Stede Broec was wel akkoord met deze najaarsnota en had de financiële gevolgen al verwerkt in de begroting. De bijdrage van DeSom is hierdoor lager dan de bijdrage die in de begroting van Stede Broec is opgenomen.

Raad (budgettair neutraal)

De kosten van de Rekenkamerfunctie worden betaald door de gemeente en doorbelast.

Huisvesting gemeentehuis (€ 104.000 voordeel)

Om aan de voorwaarden van de koepelvrijstelling te voldoen moeten er correcties plaatsvinden van de huisvestingslasten over voorgaande jaren. Er worden meer lasten doorbelast aan de SED organisatie. In de jaarstukken van de SED organisatie is hier een overschrijding zichtbaar, omdat er in de begroting van de SED organisatie geen rekening kon worden gehouden met deze doorbelasting. Hierdoor is de bijdrage aan de SED organisatie wel hoger dan begroot.

Uitvoering Wet waardering onroerende zaken (€ 59.000 nadeel)

In 2023 zijn landelijk veel meer bezwaarschriften ingediend dan in voorgaande jaren. Bij de SED-gemeenten heeft dit drie oorzaken: 1) een hogere stijging van de WOZ-waarde ten opzichte van de landelijke trend, 2) een extra verhoging van de OZB-opbrengst door het in de opbrengst verdisconteren van de kosten voor het onderhoud van de buitenwegen en 3) de door no-cure-no-paybureaus landelijk goed neergezette campagne om kosteloos bezwaar te maken. Dit heeft geleid tot een toename van het aantal bezwaarschriften met een factor 3 ten opzichte van het voorliggende jaar. In de begroting is wel rekening gehouden met een stijging van de kosten, deze toename was niet voorzien. Het hogere aantal bezwaarschriften heeft geleid tot hogere kosten voor de inzet van het ingehuurd taxatiebureau en meer uitgaven voor proceskostenvergoedingen.

Algemene uitkering (€ 1.230.000 voordeel)

In de decembercirculaire gemeentefonds is de algemene uitkering bijgesteld met € 1.179.000. Deze bijstelling kon niet meer in de begroting worden verwerkt, waardoor de werkelijke uitkering hoger is dan de begrote uitkering. De overige € 51.000 is ontstaan door afrekeningen van oude jaren welke in 2023 door het Rijk zijn uitbetaald.

Veiligheid

Beheer openbare
ruimte

Economie

Duurzaamheid
en milieu

Ruimtelijke
ontwikkeling

Inleiding

Het programma Ruimte gaat over nieuwe uitdagingen en over het beheer en ontwikkeling van de bestaande openbare ruimte. In de gemeente Stede Broec is het goed wonen maar er moet ook ruimte zijn voor economische bloei en duurzame ontwikkeling. Dat betekent dat we verschillende uitdagingen zo veel mogelijk gecombineerd oppakken. Het gaat binnen dit programma over de onderwerpen:

- Ruimtelijke ontwikkeling
- Openbare ruimte
- Veiligheid
- Economie
- Duurzaamheid en Milieu

In 2023 hebben we gewerkt tegen een dynamische achtergrond. Steeds meer maatschappelijke opgaven en taken vallen binnen onze verantwoordelijkheid als gemeenten. Ondanks een krappere wordende arbeidsmarkt hebben we binnen alle nieuwe opgaven dit jaar stappen gezet. Zo hebben we opvang gerealiseerd voor ontheemden, is de aanpak tegen ondermijning gegroeid, hebben we woningbouwplannen versneld, zijn we goed voorbereid op de komst van de omgevingswet en zijn stappen gemaakt in het verduurzamen van onze gemeente. Allemaal resultaten die bijdragen aan de grote maatschappelijke opgaven waar we niet alleen in de gemeente voor staan maar die bijdragen aan regionale en landelijke opgaven.

De uitdagingen waar we als gemeente voor staan zijn niet in één jaar te realiseren en vragen tijd. Daarbij zijn we als gemeente ook afhankelijk van externe factoren. De stand van de economie, de arbeidsmarkt en de bouw- en woningmarkt onze zijn van invloed op onze manier van werken. Daarnaast zijn beschikbare middelen die we van het Rijk hebben bepalend voor wat we als gemeente kunnen doen. In dit hoofdstuk geven wij daarom uitvoerig aan welke resultaten er in 2023 zijn gehaald op de verschillende onderwerpen binnen het programma ruimte.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Veiligheid	
Ambitie	Stede Broec is een veilige gemeente.
Wat hebben we bereikt?	De inspanningen vanuit de gemeente om de subjectieve- en objectieve veiligheid te vergroten zijn voor de inwoners zichtbaarder geworden.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Door zichtbare en meer gerichtere handhaving in te zetten op probleem- en/of aandachtsgebieden.

Zorg en Veiligheid	
Ambitie	Stede Broec is een veilige gemeente.
Wat hebben we bereikt?	Stevigere rol in kunnen nemen op het vlak van zorg- en veiligheid.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Enerzijds is op preventief vlak ingezet, veelal middels jongerenwerkers, op de bewustwording van jongeren op het gebied van middelengebruik en criminele aanwas. Anderzijds is aan de repressieve kant veel inzet gepleegd op lopende en nieuwe zorg- en veiligheidscasussen, waarbij er veelal sprake was van ernstige multi problematieken.

Crisisbeheersing en cybercrime	
Ambitie	De gemeente is digitaal weerbaar.
Wat hebben we bereikt?	Meer bewustwording over cybercriminaliteit bij inwoners en ondernemers gecreëerd.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	In 2023 hebben we ons gericht op de jongeren en senioren, veelal met de jongerenwerkers, en de invloeden van cybercriminaliteit in hun dagelijkse leven.

Ondermijning	
Ambitie	Het bestuur, de SED organisatie en de maatschappij is weerbaarder tegen ondermijning.
Wat hebben we bereikt?	Weerbaarheid tegen ondermijning versterkt.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Binnen de SED organisatie is het programma weerbare organisatie opgezet en middels voorlichting en uitbreiding van beleid is getracht meer aandacht en daadkracht tegen ondermijning te creëren. Om de bewustwording onder de inwoners en ondernemers te vergroten zijn enkele voorlichtingsbijeenkomsten, zoals de roadshow ondermijning en Bureau Drugszaken, georganiseerd.

Beheer openbare ruimte: Openbare verlichting	
Ambitie	De wegen, paden, pleinen, openbaar groen, openbare verlichting, bruggen en kunstwerken op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden.
Wat hebben we bereikt?	De openbare verlichting veilig en functioneel houden.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	De openbare verlichting in de wijken Plan-Zuid fase 2 en 3 te Bovenkarspel zijn vervangen. Betreft de locaties tussen de Florasingel, Prins Willem-Alexanderlaan en Broekerhavenweg in. Tevens zijn de armaturen aan het fietspad Broeckerpad (tussen De Weed en Theo Thijssenweg en parallel aan de N505) vervangen door dynamische verlichting armaturen.

Beheer openbare ruimte: Wegen	
Ambitie	De wegen, paden, pleinen, openbaar groen, openbare verlichting, bruggen en kunstwerken op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden.
Wat hebben we bereikt?	De wegen conform vastgesteld kwaliteitsniveau veilig en toegankelijk houden.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	In verband met het groot onderhoud wegen zijn de volgende locaties in onderhoud gegaan: • De Zwaan, herinrichting zijstraat. • Florasingel, groot onderhoud, herstraten fietspaden aan weerszijden rijbaan met nieuwe tegels. • PJ Jongstraat, rijbaan gedeeltelijk groot onderhoud, asfaltwerkzaamheden. • Zuiderdijk, asfaltwerkzaamheden aan fietspad. • Spoorsingel, diverse aanpassingen en herstraten rijbaan /voetpaden met nieuw materiaal. • De Tuin, asfalt toplaag aangepast, opgeruwd i.v.m. valpartijen van fietsers/ motorrijders. • Diverse locaties, ingravingen in asfaltwegdek hersteld met nieuwe asfalt-deklaag. • Kokerbijn, trappen voorzien van een slijtlaag. Verder is er door de gehele gemeente buiten groot onderhoud asfalt en elementenverharding, zoals hierboven vermeld ook klein onderhoud uitgevoerd. Bij asfalt; reparaties uitvoeren, scheuren en gaten vullen. Bij elementenverharding; wordt er het gehele jaar door klein onderhoud gepleegd om diverse verzakkingen bij o.a. voetpaden, rijbanen en parkeerplaatsen weg te werken. Tevens is er op diverse locaties belijning en markering vernieuwd.

Openbare ruimte: Openbaar Groen bomen	
Ambitie	De wegen, paden, pleinen, openbaar groen, openbare verlichting, bruggen en kunstwerken op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden.
Wat hebben we bereikt?	Duurzaam beheer bomenbestand.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Het boomonderhoud is conform de afgesproken cyclus uitgevoerd. We hebben extra bomen geplant aan de Kruisgang en Spoorsingel. Ook zijn gekapte bomen vervangen. De gemeente telt 12.850 bomen. Dit is inclusief de 140 bomen die in 2023 zijn geplant.

Openbare ruimte: Openbaar groen	
Ambitie	De wegen, paden, pleinen, openbaar groen, openbare verlichting, bruggen en kunstwerken op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden.
Wat hebben we bereikt?	De totale kwaliteit komt uit op een gemiddeld C-niveau. Op overige beheersgroepen zoals snoeien werd het gevraagde B-niveau behaald. In de noordelijke en zuidelijke groenstroken werd een lager kwaliteitsniveau gemeten.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Het monitoren van het regulier beheer en onderhoud is vier keer uitgevoerd. Bij de onkruidbestrijding in beplanting en het maaibeeld werd niet altijd het gewenste niveau bereikt. Het maairegiem is in de grotere groenstroken aangepast ter bevordering van de insectenpopulatie. Er is gestart met snoeiwerkzaamheden ter bevordering van de biodiversiteit en een paar percelen zijn ingezaaid met een meerjarig kruidenmengsel. Op diverse locaties zijn plantvakken ingeboet.

Openbare ruimte: Bruggen en oeververdediging	
Ambitie	De wegen, paden, pleinen, openbaar groen, openbare verlichting, bruggen en kunstwerken op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden.
Wat hebben we bereikt?	Het in stand houden van veilige en functionele verkeersbruggen en fiets- en voetgangersbruggen.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	In de Raadhuislaan is een viertal bruggen voorzien van stootplaten, teneinde de overgang van asfalt naar betondek vloeiender te maken. Een aantal houten fiets-voetgangersbruggen is voorzien van een nieuwe antislip laag. Tevens is van een aantal houten fiets-voetgangersbruggen het dek en leuningwerk hersteld In plan Waterweide is een aantal nieuwe bruggen opgeleverd. In 2023 is verder gewerkt aan de veiligheid van De Overhaal.

Openbare ruimte: Watergangen	
Ambitie	De wegen, paden, pleinen, openbaar groen, openbare verlichting, bruggen en kunstwerken op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden.
Wat hebben we bereikt?	Een goed onderhouden watersysteem.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Op een aantal trajecten zijn onveilige beschoeiingen vervangen.

	Voorts is een begin gemaakt met het maken van een technisch afwegingssysteem bij vervangingen van beschoeiingen.
--	--

Beheer openbare ruimte	
Ambitie	De wegen, openbaar groen, openbare verlichting, bruggen en kunstwerken in het buitengebied worden veilig en functioneel gehouden.
Wat hebben we bereikt?	De openbare ruimte in het buitengebied voldoet aan de norm 'Veilig'.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Vanaf 1 januari 2023 is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in het buitengebied. De onderhoudsmaatregelen voor het openbaar groen, de bermsloten en het klein- en groot onderhoud aan de wegen, openbare verlichting zijn in desbetreffende verantwoording opgenomen.

Openbaar groen	
Ambitie	Stede Broec is een leefbare, groene en goed onderhouden gemeente.
Wat hebben we bereikt?	Kwaliteit van ongewenste kruiden op verharding en beplanting komt uit op een C-niveau . Beperkte afname van exoten als Japanse Duizendknoop
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Het monitoren van onderhoud is 4 keer uitgevoerd. Ook is de start gemaakt met een integraal onderhoudsbestek groen, met als doel het groen onderhoud in 2029 weer op het gevraagde onderhoudsniveau te beheren. De in de beheerparagraaf voorgestelde maatregelen worden verwerkt in uitvoeringsplannen. Met de bedrijfsvoering wordt met de aanplant en vervangen van bomen en struiken reeds rekening gehouden met het verbeteren van de biodiversiteit door gebruik te maken van inheems insectenvriendelijk plantmateriaal. Ten behoeve van het vergroten van de biodiversiteit zijn er snoei- werkzaamheden uitgevoerd in de zuidelijke groenstrook. Beplanting wordt gefaseerd gesnoeid om de biodiversiteit te versterken. Op diverse locatie is een inheems bloemrijk grasmengsel ingezaaid. Zoals het Nassaupark, noordelijke- en zuidelijke groenstroken. De bestrijding van Reuzen berenklaauw en Japanse Duizendknoop in het openbaar groen blijft een punt van aandacht. De huidige maatregelen laten een afname zien.

	Voor een definitieve uitroeiing zal gedurende meerdere jaren consequent ingrijpen noodzakelijk zijn. Uit onderzoek blijkt dat nog geen enkele toepasbare maatregel leidt tot een effectieve bestrijding van de Japanse duizendknoop.
--	--

Openbare buitenruimte	
Ambitie	Stede Broec is een leefbare, groene en goed onderhouden gemeente.
Wat hebben we bereikt?	Borgen van huidige recreatievoorzieningen.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Rond het Streekbos hebben we aandacht voor natuurlijke ontwikkelingen. Langs het Weelenpad zijn extra knotwilgen geplant samen met vrijwilligers van IVN.

Openbare buitenruimte	
Ambitie	Stede Broec is een leefbare, groene en goed onderhouden gemeente.
Wat hebben we bereikt?	De speelvoorzieningen zijn veilig en voldoen aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen. Speeltoestellen stimuleren beweging en coördinatie van kinderen tijdens het spel.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Speelrenovaties op de locaties: • Eg • Pandhof • Keizerskroonweg • Hertog Albrechtstraat • Duiker en • Stetse.

Openbare buitenruimte	
Ambitie	Stede Broec is een leefbare, groene en goed onderhouden gemeente.
Wat hebben we bereikt?	Bij de uitvoering van projecten worden inwoners betrokken bij de planvorming tot aan de daadwerkelijke realisatie. De Spoorsingel is in 2023 gerealiseerd. Overstort, Raadhuislaan en Broekerhavenweg zijn in ontwerpfase.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Om de participatiedoelen te kunnen bereiken en te borgen is er een participatie proces vorm gegeven binnen het team verkeer.

Verkeer	
Ambitie	Stede Broec kent een goed wegennetwerk met een goede doorstroming.
Wat hebben we bereikt?	Van het verkeersuitvoeringsprogramma is de planning van 2023 deels gerealiseerd. Door onder andere het ontbreken van de asfaltaannemer zijn de projecten Overstort en Raadhuislaan niet tot uitvoering gekomen in 2023.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	De volgende zaken in relatie tot verkeersplan zijn in 2023 gerealiseerd: • Campagnes met betrekking tot verkeersveiligheid. • Publieke laadpalen op diverse locaties geplaatst. • Schoolzone Kloosterpoort. • Treffen van snelheidsremmende maatregelen De Bouw. Er is samen met gemeente Drechterland opdracht gegeven voor een onderzoek naar een alternatieve Noord-Zuid verbinding ten behoeve van zwaar verkeer. Er is een onderzoek opdracht uitgezet om het historische lint opnieuw in te richten.
--------------------------------	--

Economie bedrijfsleven	
Ambitie	Stede Broec heeft een bloeiende lokale economie.
Wat hebben we bereikt?	Bevorderen van gezond en vitaal bedrijfsleven met een actieve winkeliersvereniging, een actieve LTO en een enthousiaste bedrijvengroep.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	• We hebben een ondernemerspeiling uitgevoerd. • We hebben deelgenomen aan het Startersloket. • We hebben uitvoering gegeven aan de lokaal economische agenda (accountplan) zodat de samenwerking met ondernemersverenigingen gecontinueerd en versterkt wordt. • We hebben de KVO keurmerken geborgd in het winkelgebied/bedrijventerrein in samenwerking met Openbare Orde en Veiligheid. • We hebben het relatienetwerk versterkt door actief bedrijven te bezoeken. • We hebben een Ondernemersnieuwsbrief ontwikkeld met thema's als Duurzaamheid en Omgevingswet. • We hebben cybercrime en ondermijning onder de aandacht gebracht. • We hebben deelgenomen aan Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord. • Op regionaal niveau Westfriesland worden initiatieven afgestemd voor de huisvesting van buitenlandse werknemers.

Economie toerisme	
Ambitie	Stede Broec heeft een bloeiende lokale economie
Wat hebben we bereikt?	Versterken toeristisch product.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	• We hebben deelgenomen aan Destinatie Marketingorganisatie Holland boven Amsterdam. • We hebben toeristische marketing binnen Westfriesland gestimuleerd. • We hebben deelgenomen aan Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord.

Duurzaamheid en milieu: Riolering	
Ambitie	Voldoen aan de zorgplichten op het gebied van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.
Wat hebben we bereikt?	Doelmatig beheer van afvalwater, overtollig grondwater en regenwater.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Acties uitvoeren conform het Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR) Stede Broec.

Duurzaamheid en milieu	
Ambitie	De gemeente Stede Broec is een duurzame organisatie.
Wat hebben we bereikt?	De verduurzaming van de gemeentelijke panden heeft een plaats gekregen in het gemeentelijk vastgoedbeleid.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Er is gestart met het inbeeld brengen van de meest kansrijke gebouwen om te verduurzamen. Deze gebouwen worden verwerkt in het strategisch vastgoedbeleid. Via lopend onderzoek worden maatregelen en kosten per gebouw in beeld gebracht.

Duurzaamheid en milieu	
Ambitie	Stede Broec is een duurzame gemeente, met oog voor de identiteit van de wijken.
Wat hebben we bereikt?	In Stede Broec zijn 152 woningen bezocht, waarbij concreet advies is gegeven om het energieverbruik te verminderen. De gemeente heeft € 841.000 ontvangen vanuit het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) en er zijn acties in voorbereiding om daarmee zo'n 381 woningen met een laag energielabel en een lage WOZ-waarde te isoleren. Kaders voor opwekking van zonne- en windenergie zijn vastgesteld. Er is gestart met het opstellen van een warmtevisie voor West-Friesland.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	We hebben bewoners en bedrijven geholpen en ontzorgd bij het verduurzamen van hun woning of bedrijfspand. Daarvoor communicatie ingezet via bv media, websites, campagnes en een mobiele roadshow.

	Er zijn participatietrajecten doorlopen voor het opstellen van de beleidskaders voor de opwekking van zonne- en windenergie en voor het opstellen van de regionale transitievisie warmte. De Westfriese gemeenten hebben de afzonderlijke transitievisies warmte naast elkaar gelegd en op basis daarvan is een regionale transitievisie warmte opgesteld, die naar verwachting begin 2024 ter vaststelling aan de raad kan worden aangeboden. Het idee is dat met deze regionale transitievisie warmte de mogelijkheden in beeld komen om warmte uit te wisselen tussen de gemeenten.
--	--

Duurzaamheid en milieu	
Ambitie	Stede Broec is een duurzame gemeente, met oog voor de identiteit van de wijken.
Wat hebben we bereikt?	Er is een start gemaakt met de zogenoemde 'slimme energiesprong', een voor Westfriesland ontwikkeld plan voor ondersteuning van de verduurzaming van de individuele bedrijven op de bedrijventerreinen.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	In het kader van het plan 'slimme energiesprong' heeft het Duurzaam Ondernemersloket bedrijven benaderd om deel te nemen aan dat plan. Het blijkt vooralsnog moeilijk om bedrijven te vinden die deel willen nemen aan de 'slimme energiesprong'. Daarnaast heeft het Ondernemersloket diverse bedrijven bezocht om deze te ondersteunen bij de verduurzaming.

Duurzaamheid en milieu	
Ambitie	Stede Broec groeit actief mee met klimaatverandering om in 2050 hetzelfde beschermingsniveau als nu te hebben.
Wat hebben we bereikt?	Klimaatbestendig en waterrobuust te zijn ingericht om ons te weren tegen wateroverlast, hittestress, droogte en overstromingen.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	In 2023 hebben we een kansenkaart klimaatadaptatie voor de ambtelijke werkorganisatie opgeleverd. Hierin hebben we de koppelkansen voor klimaatmaatregelen met andere plannen en projecten die spelen binnen de gemeentes in beeld gebracht. Hiermee is nu inzichtelijk waar projecten/plannen inhoudelijk, in de tijd en op één plek bij elkaar komen, om een integrale aanpak te versterken.

Duurzaamheid en milieu: Afval	
Ambitie	Stede Broec beschikt over een adequate afvalinzameling- en verwerking.
Wat hebben we bereikt?	Het Afvalbeleidsplan is vastgesteld. De evaluatie van de DVO met HVC is afgerond.

	De implementatie van de aanbevelingen uit de evaluatie van de DVO is gestart.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Het afvalbeleidsplan is opgesteld en ter vaststelling aangeboden aan de raad. De samenwerking met HVC is verbeterd. Er is een poging gedaan om in Westfries verband de aanbevelingen uit de evaluatie van de DVO een vervolg te geven. Hier was geen meerderheid voor. Daarop is hier door de SED-gemeenten gezamenlijk uitvoering aan gegeven.

Ruimtelijke ontwikkeling: Centrum	
Ambitie	Het Centrum is een gezellig verblijfsplein.
Wat hebben we bereikt?	We hebben stappen gezet om meer horeca, detailhandel, gratis parkeren en betaalbare appartementen voor jong en oud te gaan realiseren.
We hebben stappen gezet om meer horeca, detailhandel, gratis parkeren en betaalbare appartementen voor jong en oud te gaan realiseren. Wat hebben we daarvoor gedaan?	• Het beeldkwaliteitsplan “Stede Broec Centrum Zuid” is door de gemeenteraad op 6 juli 2023 vastgesteld. • Op basis van het beeldkwaliteitsplan is het ontwerp voor de herontwikkeling de Middend 1-3 & 5 opgesteld. • Eind 2023 is de aanvraag omgevingsvergunning, voor de herontwikkeling van de bestaande panden de Middend 1-3 & 5 ingediend. Met deze ontwikkeling ontstaat de komende jaren meer ruimte voor horeca aan het verblijfsplein en worden appartementen toegevoegd aan de woningvoorraad.

Ruimtelijke ontwikkeling	
Ambitie	Middengebied Stede Broec Zuidwest, Sportlandschap (tussen Raadhuislaan en Voetakkers).
Wat hebben we bereikt?	We hebben de ontwikkelmogelijkheden voor dit gehele gebied in beeld gebracht.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	• Het masterplan “Een nieuw sport- en recreatielandschap Stede Broec” is door de gemeenteraad op 30 maart 2023 vastgesteld. • De uitgangspunten van het masterplan hebben de basis voor het bestemmingsplan gevormd. • Het ontwerp bestemmingsplan is eind 2023 ter inzage gelegd.

Ruimtelijke ontwikkeling: Omgevingswet	
Ambitie	Stede Broec is goed voorbereid op ruimtelijke ontwikkelingen.
Wat hebben we bereikt?	• Wij hebben de inwoners en bedrijven voorlichting gegeven hoe zij omgevingsvergunningaanvragen indienen in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). • We hebben, samen met Enkhuizen en Drechterland, ervaring opgedaan met een omgevingsplan
Wat hebben we daarvoor gedaan?	• Wij hebben in 2023 een team samengesteld die vragen van inwoners en ondernemers kunnen beantwoorden. • Wij hebben het DSO gevuld met al het gemeentelijke beleid en regelingen. • Wij hebben een Handreiking participatie onder de Omgevingswet beschikbaar gesteld voor onze inwoners en ondernemers. • Voor een pilot omgevingsplan van de drie gemeente gezamenlijk is Hoogkarspel Noord als oefencasus gekozen. Het is niet gelukt deze in 2023 af te ronden. Dat heeft te maken gehad met de drukte en capaciteitsschaarste op het taakveld ruimtelijke ordening. Wij verwachting medio 2024 de pilot voor het omgevingsplan Hoogkarspel Noord af te ronden. • Wij hebben het adviesrecht en verplichte participatie op nieuw vastgesteld. • Wij hebben de legesverordening aangepast naar aanleiding van de invoering van de Omgevingswet.

Ruimtelijke ontwikkeling	
Ambitie	Stede Broec heeft een vastgestelde omgevingsvisie
Wat hebben we bereikt?	Wij zijn, gezamenlijk met Enkhuizen en Drechterland, gestart aan het opstellen van de omgevingsvisie.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	• Wij hebben een enquête gehouden onder inwoners en ondernemers als vervolg op de Bouwstenen voor de omgevingsvisie. • Wij hebben de Nota reikwijdte en detailniveau ter inzage gelegd. Wij moeten voor onze omgevingsvisie een omgevingseffectenrapportage (OER) op stellen. Vooraf wordt met de Nota reikwijdte en detailniveau aangegeven voor welke onderdelen (milieu, gezondheid, veiligheid, duurzaamheid) wij de effecten op de leefomgeving in beeld gaan brengen. • Wij hebben een 50% versie van de omgevingsvisie afgerond.

Ruimtelijke ontwikkeling	
Ambitie	Een gezonde evenwichtige woningmarkt met passende woningen, voor nu en later.
Wat hebben we bereikt?	We hebben stappen gezet in de versnelling van de woningbouwopgave met een betaalbaar, gedifferentieerd, aantrekkelijk en duurzaam woonaanbod voor iedere doelgroep.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	• We hebben samen met de gemeente Enkhuizen en de initiatiefnemers een ambitiedocument vastgesteld voor het project Nijevoert; • We hebben de ontwikkeling van de projecten De Volkstuin en de herontwikkeling van de Hertog Albrechtsstraat (De Woonschakel) gefaciliteerd; • We zijn gestart met de voorbereidingen voor de ontwikkeling van de locatie Groot Vriend; • We zijn samen met de regio het project 'Projectbeheersing' (projectenmonitor) gestart. • We hebben samen met de Huurdersraad en de Woonschakel uitvoering gegeven aan de prestatieafspraken en onderzocht hoe de onderlinge samenwerking verder geoptimaliseerd kan worden; • We hebben een doelgroepenverordening en beleidsregels voor de zelfbewoningsplicht en het anti-speculatiebeding vastgesteld. • Er is gestart met de bouw van het 14 sociale huurappartementen van de Woonschakel aan de Middenweg 5 deze zijn begin 2024 opgeleverd.

Ruimtelijke ontwikkeling: Woonregio	
Ambitie	West-friesland behoort tot de 10 beste woonregio's van Nederland.
Wat hebben we bereikt?	We hebben in regionaal verband samengewerkt op het vlak van wonen en bouwen in het kader van het regionale Woonakkoord en de Woondeal 2.0 Noord-Holland Noord.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	We hebben in regionaal verband onder andere: • Een woonbehoefteonderzoek gedaan, • De Woondeal 2.0 Noord-Holland Noord vastgesteld, • De bouwopgave uit de Woondeal evenredig verdeeld over de gemeenten in de regio West-friesland, • Een Westfriese woningbouwdag en een versnellingstafel georganiseerd met ontwikkelaars, de provincie en de corporaties uit de regio gericht op de versnelling van de realisatie van de bouwopgave uit de Woondeal en • Het project 'Projectbeheersing' gestart; de actualisatie van het Afwegingskader Wonen Westfriesland voorbereid.

Indicatoren

Samen veilig wonen

Effectindicator				
	2020	2021	2022	2023
Diefstal / inbraak woning	10	27	15	27
Overvallen	1	-	-	1
Straatroof	2	5	4	3
Openlijk geweld (persoon)	6	4	2	3
Bedreiging	19	19	26	18
Mishandeling	46	37	59	36
Overlast jeugd	155	132	102	115

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt	2022: 4
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2022: 0,9
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2022: 4,6
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2022: 0,7
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2022: 5,9
Functiemenging	%		2022: 38,7
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners van 15 tm 64 jaar		2022: 120,6
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner		2022: 128
Hernieuwbare elektriciteit	%		2021: 16,4
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000	CBS	2023: 355
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2022: 15,2
Demografische druk	%	CBS	2023: 80,7
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	2023: 990
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	2023: 1.122

Met wie hebben we samengewerkt?

Voor het programma Milieu werken we samen met de volgende verbonden partijen, deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen:

- Omgevingsdienst Noord-Holland Noord,
- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord,
- Archeologie West-Friesland,
- WerkSaam Westfriesland,
- Recreatieschap Westfriesland,
- Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord en
- Afvalbeheer Westfriesland (ABWF).

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk
Totaal lasten	14.695	15.991	15.258
Totaal baten	5.851	7.603	9.584
Saldo van baten en lasten	-8.844	-8.388	-5.674
Toevoeging aan de reserves	17	2.274	3.849
Onttrekking aan de reserves	173	413	365
Resultaat	-8.688 nadelig	-10.249 nadelig	-9.158 nadelig

Toelichting afwijkingen JR2023 t.o.v. B2023 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED organisatie	-149	N
Kapitaallasten	231	V
Incidentele budgetten 2023	178	V
Overig vastgoed, Industrieweg 35C	25	V
Openbare orde en veiligheid	67	V
Onderhoud wegen	406	V
Verkeersmaatregelen	41	V
Onderhoud bruggen	52	V
Aanleg glasvezel	250	V
Openbaar groen	-110	N
Riolering	-206	N

Afvalinzameling	-176	N
Milieubeheer	44	V
Ruimtelijke Ordening	27	V
Geo-informatie	28	V
Wonen en bouwen	48	V
Bouw en woningtoezicht	28	V
Baten:		
Overig vastgoed, Industrieweg 35C	33	V
Onderhoud wegen - bijdrage van derden	67	V
Waterwegen - Kweeklust watercompensatie	66	V
Riolering	184	V
Afvalinzameling	146	V
Klimaat en duurzaamheid	103	V
Verkoop grond	1.231	V
Leges bouwvergunningen en welstand	133	V
Mutaties in reserves:		
Storting in de Reserve Glasvezel	-250	N
Storting in de Reserve Grondbedrijf	-1.231	N
Storting in de Reserve Klimaat en duurzaamheid	-103	N
Overige verschillen	-72	N
Totaal verschil	1.091	V

Bijdrage aan SED organisatie (€ 149.000 nadeel)

De SED organisatie brengt de bijdrage in rekening en belast ook kosten direct door. De bijdrage en de directe kosten worden toegerekend aan de programma's. Per programma wijkt de werkelijke toerekening af van de begrote toerekening. Dit komt vooral doordat de tussentijdse bijstelling van de begroting is bijgeraamd op programma Bestuur en dienstverlening.

	werkelijk	begroot	verschil
Programma Bestuur en dienstverlening	6.367	7.123	756
Programma Ruimte	4.192	4.043	-149
Programma Samenleving	4.990	4.530	-460
	15.549	15.696	147

Kapitaallasten (€ 231.000 voordeel)

De kapitaallasten zijn de rente- en afschrijvingslasten. De rente die is ontvangen met betrekking tot het schatkistbankieren is gestegen. Ook was het saldo hoger door het uitblijven van investeringen. Hierdoor een voordeel van € 324.000. De rentelasten worden toegerekend aan de investeringen.

De afschrijvingslasten zijn werkelijk lager dan begroot door het achterblijven van investeringen. Het voordeel is € 129.000.

Hieronder een tabel met de kapitaallasten per programma:

	werkelijk	begroot	verschil
Programma Bestuur en dienstverlening	184	66	-118
Programma Ruimte	727	958	231
Programma Samenleving	1.936	2.276	340
	2.847	3.300	453

Incidentele budgetten (€ 178.000 voordeel)

De volgende incidentele budgetten zijn niet (geheel) besteed en worden overgeheveld naar 2024:

- Onderhoud wegen
- Overdracht wegen implementatiekosten
- Opstellen Verkeersmodel
- Project eenduidige werkwijze onderhoud
- CUP: Voorlichting cybercriminaliteit
- CUP: Maatregelen cybercrisis
- CUP: Intensivering aanpak criminaliteit
- Ondernijning
- Generatiewonen
- Ruimtelijke klimaatadaptatie
- Aanbrengen scheidingswand voormalig politiebureau

Overig vastgoed, Industrieweg 35 (€ 58.000 voordeel)

Vorig jaar hebben we alleen de essentiële inspecties voltooid. Er is minimaal onderhoud uitgevoerd omdat we ons hebben gericht op de aanbesteding en voor de verbouwing ten behoeve van de GGD. Aangezien we het grootste gedeelte gaan verbouwen voor de GGD bleek het kapitaalvernietiging te zijn als we dit jaar het onderhoud zouden uitvoeren.

Sinds 1 juni 2023 wordt een gedeelte van het voormalige politiebureau aan de Industrieweg in Grootebroek verhuurd als opvanglocatie voor Oekraïners.

Openbare orde en veiligheid (€ 67.000 voordeel)

Het budget bestaat uit zowel personeel- als materiaalkosten. Waarbij een groot gedeelte voortkomt uit een openstaande vacature en er qua materiaal kosten, zoals de handhavingskosten en onvoorzien kosten Openbare Orde en Veiligheid, minder budget is gebruikt dan vooraf begroot.

Onderhoud wegen (€ 473.000 voordeel)

In de tweede helft van 2022 is gestopt met asfaltwerkzaamheden voor de grotere werken aangezien de gecontracteerde aannemer niet kon voldoen aan de gestelde eisen qua asfalt-samenstelling. Na beëindiging van het contract is een nieuwe aanbesteding, met aangescherpte criteria, gestart om te komen tot een contract met een nieuwe asfaltaannemer. Deze aanbesteding heeft vertraging opgelopen door bezwaar van één van de deelnemende partijen aan de aanbesteding. Dit heeft ertoe geleid dat er geen geplande asfaltwerkzaamheden uitgevoerd konden worden. In deze periode is enkel incidenteel onderhoud uitgevoerd omdat deze werkzaamheden buiten de aanbestedingsnormen vallen.

De verwachting is dat in kwartaal 1 van 2024 een nieuw contract is afgesloten met een asfaltaannemer die aantoonbaar de juiste kwaliteit kan leveren.

Het aantal “derden” dat graafwerkzaamheden aanvraagt is groter dan begroot, waardoor de totale bijdrage en legeskosten ook hoger worden.

Verkeersmaatregelen (€ 41.000 voordeel)

Er is een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor het aanmaken van parkeerplaatsen bij het Gezinspaviljoen. De gesprekken met de Omring hebben niet geleid tot uitbreiding van de parkeerruimte met een openbaar karakter. Vanuit de CUP gelden is er ook een budget vrijgemaakt voor de burgerparticipatie. De burgerparticipatie naar aanleiding van het verkeersplan is opgestart vanuit de bestaande bezetting van het team verkeer. De ontstane vacature ruimte is in 2023 nog niet tot een invulling gekomen. In 2024 wordt de vacature ruimte ten behoeve van de burgerparticipatie in gevuld.

Onderhoud bruggen (€ 52.000 voordeel)

Voor bruggen onderhoud is minder uitgegeven, omdat onderhoud aan een aantal houten bruggen, vanwege uitloop van werken elders in Nederland, de aannemer dit nu in 2024 gaat uitvoeren. Dit geldt ook voor het herstellen van het straatwerk boven de stootplaten van de 4 verkeersbruggen van de Raadhuislaan, dat wordt nu ook in 2024 gedaan.

Aanleg glasvezel (budgettair neutraal)

Voor de aanleg van glasvezel is budget beschikbaar gesteld voor toezicht en werkvoorbereiding. Dit budget is voor een periode van 2 jaar. Door de lagere lasten is de storting in de Reserve Glasvezel hoger.

Openbaar groen (€ 110.000 nadeel)

2023 was het natste en warmste jaar sinds het begin van de metingen bij het KNMI. De combinatie van een extreem nat en zeer zonnig jaar is bijzonder en heeft met de diverse stormen, zoals Poly geleid tot meer onkosten voor de onderhoud openbare ruimte. Naast de stormschade heeft dit ook effect gehad op de bestrijding van onkruid op verharding.

Riolering (€ 22.000 nadeel)

Het tarief is vastgesteld op begrote lasten inclusief BTW. De BTW is voor de gemeente geen last, omdat we de BTW terugvragen van het BTW-compensatiefonds. Voor de BTW wordt dus geen budget opgenomen in de begroting. De werkelijke lasten inclusief BTW zijn lager waardoor het tarief te hoog is vastgesteld. Het voordeel moet terug naar de burger. Dit gebeurt door het voordeel te storten in de voorziening. De storting (inclusief het deel voor de BTW) is wel een last.

Voor het op niveau brengen van de data met betrekking tot de inspecties van het riool is in de begroting van het Programma Stedelijk Water en Riolering rekening gehouden met een budget van € 50.000 voor de uitvoering. In 2023 is deze actie niet uitgevoerd door de wisselende samenstelling van het team.

Voor elektra van de gemalen was er rekening gehouden met hogere kosten. Bij nader inzien zijn de kosten niet zo hoog uitgevallen als dat op voorhand was verwacht.

Door het opwerken van de kwaliteit van het bestand is het aantal percelen waar rioolheffing in rekening wordt gebracht hoger dan geraamd. Hierdoor zijn de opbrengsten hoger.

Afvalinzameling (€ 30.000 nadeel)

Zie de toelichting bij het vorige item Riolering. Ook hier is het tarief vastgesteld op basis van de verwachte lasten inclusief BTW. Ook hier zijn de werkelijke lasten lager. Het tarief is ook te hoog vastgesteld door de BTW. De te hoge heffing wordt gestort in de voorziening.

In verband met grote fluctuaties op de afvalmarkt, met name op het gebied van verwerking, wordt in de begroting rekening gehouden met een marge, zodat eventuele tegenvallers in de verwerkingskosten kunnen worden opgevangen.

Daarnaast stelt, de gemeente de begroting voor het opvolgende jaar op, voordat HVC haar prognoses beschikbaar heeft. Op de begroting 2023 zijn de uitgaven voor de DVO hoger ingeschat, dan HVC in de voorschotnota's in rekening heeft gebracht.

Door het opwerken van de kwaliteit van het bestand (in samenwerking met HVC) is het aantal woningen waar afvalstoffenheffing in rekening wordt gebracht hoger dan geraamd. Hierdoor zijn de opbrengsten hoger.

Milieubeheer (€ 44.000 voordeel)

Lagere bijdrage aan de Omgevingsdienst.

Ruimtelijke ordening (€ 27.000 voordeel)

Niet alle verwachte actiepunten voor 2023 uit het uitvoeringsprogramma Erfgoednota zijn opgepakt.

GEO-informatie (€ 28.000 voordeel)

Dit budget is te hoog geraamd. Met het project "lucht in de begroting" is het budget afgeraamd voor 2024 en verder.

Wonen en bouwen (€ 48.000 voordeel)

Wij hebben geen geschikte kandidaat kunnen werven vanwege de schaarste op de arbeidsmarkt. Ook inhuur is niet beschikbaar geweest in 2023.

Bouw en woningtoezicht (€ 28.000 voordeel)

In het jaar 2023 is er wegens personele tekorten minder inzet geweest op bouw en woningtoezicht. Wegens de krapte van de arbeidsmarkt en de oprichting van de nieuwe VTH-afdeling heeft het langer geduurd om de teams weer op volledige bezetting te krijgen en om deze medewerker helemaal in te werken. Dit is inmiddels wel gelukt, hierdoor verwachten we dat de budgetten voor 2024 wel volledig benut zullen worden.

Waterwegen (€ 66.000 voordeel)

De ontwikkelaar voor het bouwplan "de Volkstuinen" moest water compenseren omdat het verharde oppervlakte toeneemt. Dit was een eis van het Hoogheemraadschap, anders zouden ze geen vergunning krijgen om het bouwplan uit te voeren. Extra water graven binnen het plangebied van de Volkstuinen was door de ontwikkelaar niet mogelijk. Daarom is het water gecompenseerd (afgekocht) in de waterbank van Stede Broec. Met deze opbrengst kan in de toekomst elders in het peilgebied nieuw water graven om zo water toe te voegen aan de bestaande waterbank.

Klimaat en duurzaamheid (budgettair neutraal)

Er zijn in het boekjaar subsidie mogelijkheden ontstaan die aangevraagd en verkregen zijn. Dit leidt tot meer inkomsten dan voorzien. Bijvoorbeeld de '*capaciteit decentrale overheden*

voor *klimaat- en energiebeleid*' (CDOKE) regeling en de subsidie vanuit het Nationaal Isolatie Programma (NIP). Deze middelen zijn deels besteed in 2023 maar kennen een meerjarige uitvoeringstermijn. Het overgebleven deel van deze middelen wordt via de balans meegenomen naar 2024. Het overige saldo op dit product wordt gestort in de Reserve Klimaat en duurzaamheid.

Verkoop grond (budgettair neutraal)

De grond van de voormalige volkstuinen in het plan Waterweide is verkocht. De opbrengst is gestort in de Reserve Grondbedrijf.

Leges bouwvergunningen en welstand (€ 133.000 voordeel)

In 2023 zijn twee omgevingsvergunningen verleend voor woningbouwprojecten in het plan Waterweide en één voor woningbouw op de voormalige volkstuinen in Grootebroek.

Storting in reserves (budgettair neutraal)

De storting in de Reserve Glasvezel is hoger dan begroot. De verwachte lasten zijn ook lager.

De storting in de Reserve Grondbedrijf is hoger dan begroot. De verwachte opbrengsten zijn ook hoger door de verkoop van de grond Kweeklust.

De storting in de Reserve Klimaat en duurzaamheid is hoger dan begroot. De ontvangen subsidies zijn ook hoger dan begroot.

Samenleving

Onderwijs

Sport, cultuur
en recreatie

Sociaal domein

Volksgezond-
heid

Inleiding

De gemeente heeft het eigendom en het beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor iedereen toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig zoals verhardingen, groen, bruggen en speeltuinen. Deze voorzieningen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor de verschillende gebruikers: inwoners, ondernemers en bezoekers. Het in stand houden van deze voorzieningen is één van de kerntaken van de gemeente.

De gemeente streeft naar een betaalbare, functionele, veilige en duurzame openbare ruimte. In 2016 en 2017 zijn de ambities voor het beheer samen met de gemeenteraad vormgegeven: de openbare ruimte wordt degelijk en voldoende onderhouden. Over het algemeen is het heel, veilig en redelijk schoon. Een uitzondering hierop vormen de centra en de haven. Hier is sprake van een plus: goed, mooi en comfortabel beheer. De openbare ruimte wordt daar goed onderhouden: het is er vrijwel schoon en netjes.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Sociaal Domein	
Ambitie	De gemeente verleent professionele zorg tegen verantwoorde kosten.
Wat hebben we bereikt?	• Inwoners die een melding of aanvraag hebben gedaan voor ondersteuning zijn voorzien van een onderzoek naar hun situatie en behoeften en zo nodig voorzien van ondersteuning. • We hebben voor het jaar 2024 een overbruggingsovereenkomst specialistische en hoog-specialistische Jeugdhulp en Wmo afgesloten waarin reële tarieven worden gehanteerd, met als doel zorgaanbieders in staat te stellen om passende zorg te leveren. • We hebben ingezet om, door middel van onder andere de pilot 'Versterking eerstelijns Jeugd en Wmo' en preventieve activiteiten, de druk op Wmo en Jeugdhulp te verminderen.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	• Door vertraging vanuit het Rijk, is er nog geen uitvoering gegeven aan de opgaven uit de Hervormingsagenda Jeugd. In 2024 wordt hiermee gestart. In 2023 zijn we

	gestart met het ontwikkelen van het beleidsplan Jeugd. Hierin krijgen de preventieve activiteiten een plek. Het lokale beleidsplan Wmo is ontwikkeld en wordt in 2024 voorgelegd. • Om een zorgvuldig proces en onderbouwde inrichtingskeuzes voor de nieuwe inkoop van specialistische en hoog-specialistische Jeugdhulp en Wmo (begeleiding, huishoudelijke ondersteuning en dagbesteding) te maken, is een overbruggingsovereenkomst 2024 afgesloten. In 2023 is er een vijftal nieuwe regionale overeenkomsten in het kader van Jeugd en Wmo afgesloten. Sociaal Medische Advisering, Onafhankelijke Cliëntondersteuning, Pleegzorg, Jeugdbescherming & Jeugdreclassering en Ernstige Dyslexie hebben per 2024 nieuwe overeenkomsten voor de regio West-Friesland. • In 2023 is er, in samenwerking met diverse ketenpartners, gewerkt aan de voorbereiding en uitwerking van de nieuw af te sluiten overeenkomsten. De evaluatie van het Resultaat Gestuurd Werken is daarbij als basis gebruikt. Er wordt rekening gehouden met de opgaven uit de Hervormingsagenda Jeugd en er worden voorwaarden geschept om te sturen voor het afsluiten van overeenkomsten, alsmede de looptijd van de overeenkomsten. Dit wordt vervolgd in 2024. • De pilot 'Versterking eerste lijn Jeugd en Wmo' is in 2023 geëvalueerd en de gemeenteraad heeft besloten de pilot voort te zetten.
--	--

Sport, cultuur en recreatie	
Ambitie	De gemeente kent een vitaal aanbod van voorzieningen en activiteiten.
Wat hebben we bereikt?	• We hebben de toegankelijkheid van huidige voorzieningen en activiteiten geborgd. • We hebben bijgedragen aan het versterken van de buitensport. • We hebben nieuwe initiatieven van verenigingen ondersteund.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	• Het subsidiebeleid is geëvalueerd en de daarin opgenomen aanbevelingen zijn overgenomen. • In 2023 is wederom actief invulling gegeven aan het Lokale Sportakkoord Stede Broec. • Onder begeleiding van Sportservice West-Friesland heeft het kernteam Stede Broec verschillende aanvragen beoordeeld en geaccordeerd. • Door het vaststellen van de tijdelijke Subsidieregeling Noodfonds Corona, Herstel & Innovatie en

	Tegemoetkoming Energielasten Maatschappelijk Vastgoed 2023 (Subsidieregeling CHT 2023) zijn de verenigingen in 2023 extra (financieel) ondersteund voor hoge energielasten, exploitatietekort en voor nieuwe initiatieven.
--	--

Onderwijs	
Ambitie	Kinderen in de gemeente Stede Broec krijgen les in een leeromgeving die bijdraagt aan hun ontwikkeling in aantrekkelijke, veilige en gezonde schoolgebouwen.
Wat hebben we bereikt?	• We hebben ten behoeve van onderwijshuisvesting een Integraal Huisvestingsplan (IHP) vastgesteld, waarin is beschreven hoe we de onderwijshuisvesting de komende jaren op orde krijgen. Dit wordt een leidraad voor de aanpak van onderwijshuisvesting. • We hebben, ten behoeve van het inhalen van de onderwijsachterstanden, het lokale uitvoeringsprogramma van de NPO-gelden (Nationaal Programma Onderwijs, een overheidsinitiatief om onderwijsachterstanden veroorzaakt door de Covid-19 pandemie in te halen) uit laten voeren door diverse partners, waaronder scholen en Ons Stede Broec.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	• De plannen voor de Multifunctionele Accommodatie Plan Zuid zijn in voorbereiding. • Het uitvoeringsplan besteding lokale NPO-middelen wordt uitgevoerd onder projectleiding van Ons Stede Broec.

Volksgezondheid	
Ambitie	Stede Broec is een gezonde gemeente waarin iedereen mee doet.
Wat hebben we bereikt?	• We hebben ingezet op het verminderen van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren. • We hebben ingezet op het verminderen van eenzaamheid onder jongeren.
Wat hebben we daarvoor gedaan?	• In de eindevaluatie 'Leven in verbinding' is geconcludeerd dat het van toegevoegde waarde is om een specialist eenzaamheid te beleggen binnen Ons Stede Broec. Toegang tot zorg van Ons Stede Broec is laagdrempelig, dicht bij huis en betekent eenzelfde gezicht voor inwoners van de gemeente. Ons Stede Broec heeft in 2023 dit project vormgegeven en zal dit project in de toekomst ook borgen. • De organisatie Ongehinderd heeft onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van gebouwen binnen de gemeente. Zij hebben een factsheet opgesteld met hun

	bevindingen. Deze factsheet wordt gebruikt voor het opstellen van de lokale inclusie agenda. • Er is uitvoering gegeven aan het regionale project ICOAD (In Control Of Alcohol & Drugs) West-Friesland 2023-2026. Dit project is erop gericht om de problematiek die voortvloeit uit alcohol- en drugsmisbruik terug te dringen. De gekozen ketenaanpak bestaat uit preventief beleid gericht op jongeren (tussen de 12 en 23 jaar), ouders en hun sociale omgeving en het creëren van bewustwording als communicatiestrategie. • We hebben het project 'Zorgzame Buurt' gefaciliteerd. Dit wordt uitgevoerd door Ons Stede Broec. De Woonschakel, De Omring en de gemeente Stede Broec werken samen om de verbinding in de wijk ten zuiden van het spoor te vergroten en daarmee de leefbaarheid te verbeteren.
--	--

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-74 jaar	LISA	2022: 359,6
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	2022: 1
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	2022: 4
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2022: 73,1
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	2022: 2,8
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2022: 1
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2023: 161,8
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	2023: 339,6
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2020: 13
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2020: 1,2
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2019: 0,3
Clënten met een maatwerk- arrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	2022: 710
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2022: 1,6
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2022: 18
Niet-sporters	% inwoners dat niet wekelijks sport (vanaf 12 jaar)	RIVM, CBS	2022: 47,5

Met wie hebben we samengewerkt?

Voor het programma Samenleving werken we samen met de volgende verbonden partijen, deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen:

- WerkSaam Westfriesland en
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD).

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk
Totaal lasten	35.415	42.373	40.176
Totaal baten	5.911	10.296	10.318
Saldo van baten en lasten	-29.504	-32.077	-29.858
Toevoeging aan de reserves	0	1.920	1.920
Onttrekking aan de reserves	277	2.087	1.352
Resultaat	-29.227 nadelig	-31.910 nadelig	-30.426 nadelig

Toelichting afwijkingen JR2023 t.o.v. B2023 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	340	V
Bijdrage SED organisatie	-460	N
Incidentele budgetten	1.167	V
Kinderopvang	22	V
Leerlingenvervoer	47	V
Collectief gehandicaptenvervoer	31	V
BUIG	249	V
Clïëntgebonden kosten	-1.194	N
Voorzieningen Wmo	230	V
Opvang vluchtelingen Oekraïne	1.363	V
Subsidies	72	V
Sportgebouwen	-63	N
Sportbevordering	170	V
SPUK	1.433	V
Baten:		
BUIG	20	V

Doorberekende energiekosten onderwijshuisvesting	75	V
Verhuur sportgebouwen	73	V
Zwembad	104	V
Sociaal culturele accommodaties	30	V
SPUK	-1.433	N
Mutaties in reserves:		
Onttrekking aan de Algemene reserve	-724	N
Overige verschillen	-69	N
Totaal verschil	1.484	V

Kapitaallasten (€ 340.000 voordeel)

De kapitaallasten zijn de rente- en afschrijvingslasten. De rente die is ontvangen met betrekking tot het schatkistbankieren is gestegen. Ook was het saldo hoger door het uitblijven van investeringen. Hierdoor een voordeel van € 324.000. De rentelasten worden toegerekend aan de investeringen.

De afschrijvingslasten zijn werkelijk lager dan begroot door het achterblijven van investeringen. Het voordeel is € 129.000.

Hieronder een tabel met de kapitaallasten per programma:

	werkelijk	begroot	verschil
Programma Bestuur en dienstverlening	184	66	-118
Programma Ruimte	727	958	231
Programma Samenleving	1.936	2.276	340
	2.847	3.300	453

Bijdrage SED organisatie (€ 460.000 nadeel)

De SED organisatie brengt de bijdrage in rekening en belast ook kosten direct door. De bijdrage en de directe kosten worden toegerekend aan de programma's. Per programma wijkt de werkelijke toerekening af van de begrote toerekening. Dit komt vooral doordat de tussentijdse bijstelling van de begroting is bijgeraamd op programma Bestuur en dienstverlening.

	werkelijk	begroot	verschil
Programma Bestuur en dienstverlening	6.367	7.123	756
Programma Ruimte	4.192	4.043	-149
Programma Samenleving	4.990	4.530	-460
	15.549	15.696	147

Incidentele budgetten (€ 1.167.000 voordeel)

De volgende incidentele budgetten zijn niet (geheel) besteed en worden overgeheveld naar 2024:

- Aanbesteding Wmo en Jeugdhulp € 25.000
- Energietoeslag € 256.000
- CUP: Verbeterprogramma Jeugdprocessen € 10.000

- Integraal huisvestingsplan voortgezet onderwijs	€ 20.000
- Projectbegeleiding bouw IKC Plan Zuid	€ 25.000
- CUP: In kaart brengen preventieve maatregelen	€ 25.000
- Uitvoeringskosten Wet inburgering	€ 64.000
- Verhuizing consultatiebureau (dekking Algemene reserve)	€ 724.000

Kinderopvang (€ 22.000 voordeel)

Er zijn minder Sociaal Medische Indicaties (SMI) afgegeven dan verwacht.

Leerlingenvervoer (€ 47.000 voordeel)

In een eerder stadium is de verwachting geweest dat de kosten voor leerlingenvervoer zouden stijgen. Deze stijging is minder hoog gebleken dan verwacht.

Collectief gehandicaptenvervoer (€ 31.000 voordeel)

Na de corona-periode, waarin een forse compensatie is gegeven voor het vervoer op basis van eerder gebruik, werd het reizen langzaam weer opgestart door gebruikers. Er is een andere berekeningswijze gehanteerd, waarbij afgerekend wordt in kilometers in plaats van in zones.

BUIG (€ 269.000 voordeel)

Het aantal uitkeringen blijft dalen. De uitkeringslasten zijn hierdoor lager dan de ontvangen BUIG gelden. De ontvangen gelden zijn ook gestegen door de verhoging van het minimumloon.

Cliëntgebonden kosten - Jeugd (€ 1.329.000 nadeel)

De overschrijding van het jeugdbudget heeft een aantal oorzaken. Naast de landelijke trend van stijgende kosten in de jeugdzorg, zijn er ook een aantal lokale ontwikkelingen.

In de hoogste intensiteiten van arrangementen is een stijging in de aantallen. Na de coronaperiode neemt de vraag naar (hoog) specialistische jeugdhulp toe, zoals bijvoorbeeld eet- en angststoornissen bij jeugdigen. In het boekjaar 2023 zijn veel indicaties met terugwerkende kracht afgegeven. Dit heeft te maken met de achterstanden in het werkproces jeugd. Daarnaast zijn er partijen die tot een jaar nadat de zorg is geleverd declareren, hierdoor zijn kosten lastig te voorspellen.

Een deel van de kosten in 2023 heeft betrekking op 2022. Het gaat om een bedrag van € 540.000.

Cliëntgebonden kosten - Wmo (€ 135.000 voordeel)

De kosten voor Wmo zijn beter in te schatten gedurende het jaar. Facturatie vindt regelmatig plaats en er zijn geen achterstanden in het werkproces. Hierdoor is de afwijking op het budget Wmo beperkt in verhouding tot de totale kosten.

Voorzieningen Wmo (230.000 voordeel)

Hiervoor zijn budgetten geraamd, maar lasten voor een bedrag van € 230.000 zijn ondergebracht bij de Brede SPUK-regeling.

Opvang vluchtelingen Oekraïne (€ 1.363.000 voordeel)

De baten en lasten, om ontheemde Oekraïners op te vangen, zijn gelijkmatig verdeeld over de gemeente Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland. Per saldo levert dit per gemeente incidenteel een batig resultaat op.

Subsidies (€ 72.000 voordeel)

Er is een beperkte onderbesteding van de totale subsidieplafonds van 2,6%. Binnen de subsidiesystematiek is het niet ongebruikelijk dat niet alle vastgestelde plafonds (maximale budgetten) volledig worden benut. Dat neemt niet weg dat ernaar moet worden gestreefd om de onderbesteding zo klein als mogelijk te houden. Over de hele linie is sprake van een kleine onderbesteding (o.a. algemene en welzijns- vormende voorzieningen en sport en recreatie). Voor onderwijsbegeleiding is er ook structureel teveel budget begroot, omdat uitgaven hiervoor met name worden geboekt op de rijks gelden die wij ontvangen op het kader van het Onderwijsachterstandenbeleid. Dit zal worden gecorrigeerd in de kadernota 2025.

Sportgebouwen (€ 10.000 voordeel)

De beheer- en schoonmaakkosten zijn hoger door de stijgende kosten van personeel. Het vervangen van de sport en spel materialen is duurder uitgevallen. Het was niet goed inzichtelijk welke materialen wanneer vervangen moeten worden. Er is nu een plan zodat dit beter inzichtelijk is.

Het onderhoud van vastgoed is hoger dit jaar. Dit fluctueert per jaar.

Een deel van de kosten wordt doorbelast aan de gebruikers.

Sportbevordering (€ 170.000 voordeel)

Hiervoor zijn budgetten geraamd, maar lasten voor een bedrag van € 170.000 zijn ondergebracht bij de Brede SPUK-regeling.

Specifieke uitkeringen (budgettair neutraal)

Dit betreft het niet uitgegeven deel van de ontvangen Specifieke uitkeringen. Zodra de lasten in een jaar worden verantwoord dan verantwoorden we de ontvangen uitkering voor hetzelfde bedrag.

Doorberekende energiekosten Onderwijshuisvesting (€ 75.000 voordeel)

De doorberekende energie inkomsten zijn hoger dan geraamd. De afgelopen jaren zijn de prijzen van gas, water en licht gestegen. Hiervoor hebben we in de najaarsnota extra budget aangevraagd.

De gemeente betaalt deze lasten gedurende het jaar en aan het eind van het jaar berekenen we deze lasten door naar de scholen.

Zwembad (€ 104.000 voordeel)

Dit jaar zijn er meer bezoekers geweest dan begroot en hebben meer kinderen zwemles gevolgd. De betaalde zwemlessen zijn verruimd qua variatie, frequentie en bezoeken. De zwemlessen zijn effectiever ingedeeld waardoor kinderen meerdere keren per week kunnen zwemmen om zo sneller hun diploma te halen. Door de sluiting van het zwembad in Wervershoof hebben we een toestroom van kinderen voor het ABC-zwemlessen gehad.

Sociaal culturele accommodaties (€ 30.000 voordeel)

Er is een structurele groei in de huuropbrengst. Dit zal worden bijgeraamd in de voorjaarsnota 2024.

Onttrekking Algemene reserve (€ 724.000 nadeel)

Het budget en de dekking voor de verhuizing van het consultatiebureau zijn geraamd. De verhuizing is in 2024. In 2023 zijn er geen lasten en heeft de onttrekking aan de Algemene reserve ook niet plaatsgevonden.

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

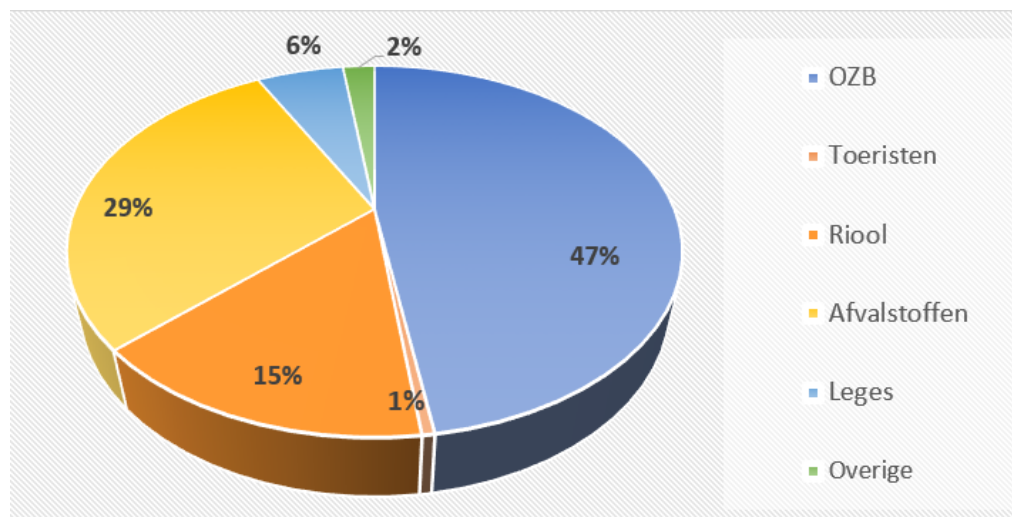
In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke lokale heffingen de gemeente aan inwoners en bedrijven mag opleggen. De raad bepaalt welke van die heffingen daadwerkelijk worden geheven.

Gerealiseerde inkomsten

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de heffingen en de verwachte opbrengsten in de begroting 2023 en de daadwerkelijke inkomsten.

Belastingen	Begroting	Werkelijk
Onroerendezaakbelastingen op woningen (eigenaren)	4.426	4.405
Onroerendezaakbelastingen op niet-woningen (eigenaren)	579	618
Onroerendezaakbelastingen op niet-woningen (gebruikers)	482	461
Forensenbelasting	9	7
Toeristenbelasting	62	64
Hondenbelasting	104	112
Totaal	5.662	5.667

Het totaal aan belastingen en heffingen bedraagt circa € 5,7 miljoen. Onderstaande grafiek laat de verdeling van de opbrengsten uit de belastingen en heffingen voor 2023 zien.

Toelichting op heffingen

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB wordt geheven van onroerende zaken die binnen de gemeente zijn gelegen, te weten een gebruikersbelasting en eigenarenbelasting op niet-woningen (dit zijn vooral kantoor- en bedrijfspanden) en een eigenarenbelasting op woningen. Voor 2023 heeft de gemeenteraad de volgende tarieven vastgesteld:

Tarieven OZB heffing	2022	2023
OZB woning eigenaar	0,1367%	0,1334%
OZB niet-woning eigenaar	0,1875%	0,2147%
OZB niet-woning gebruiker	0,1533%	0,1755%

De berekening van de OZB-tarieven wordt gedaan aan de hand van de door de raad goedgekeurde methode. De tarieven voor de onroerendezaakbelastingen (OZB) worden berekend naar een percentage van de WOZ-waarde van het onroerend goed in de gemeente. Bij het bepalen van dit tarief wordt een relatie gelegd met de waardeontwikkeling van het onroerend goed. Voor de verhouding in de opbrengst onroerendezaakbelastingen woningen versus niet-woningen geldt als uitgangspunt dat er geen verschuiving in de lastendruk plaatsvindt. Dit betekent dat als de WOZ-waarde voor woningen harder stijgt dan voor niet-woningen, de tarieven dusdanig worden aangepast dat de lastendruk gelijk blijft.

De raad heeft een verhoging vastgesteld om het onderhoud van de buitenwegen te dekken. Het onderhoud van de buitenwegen is overgegaan van het hoogheemraadschap naar de gemeente.

Hondenbelasting

Uitgangspunt bij hondenbelasting is dat de baten worden aangewend ter dekking van de kosten die honden teweeg brengen en voor voorzieningen die ten goede komen aan het welzijn van de honden en de eigenaren. De hoogte van de aanslag hondenbelasting is afhankelijk van het aantal honden dat de belastingplichtige heeft.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt bij woningen geheven van de eigenaar van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De uitgangspunten voor de heffing zijn volledige kostendekking op basis van het vastgesteld Gemeentelijk rioleringsplan (Programma Stedelijk Water en Riolering). Voor 2023 is het tarief voor woningen berekend op € 180,77. Voor de niet-woningen is een gedifferentieerd tarief vastgesteld, waarbij de gebruiker in de heffing wordt betrokken.

De rioolheffing mag maximaal 100% kostendekkend opgelegd worden.

Hieronder een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid:

Directe kosten	1.122
Overhead	596
BTW	206
Totale kosten	1.924
Opbrengsten heffingen	1.917
Overige inkomsten	6
Totale inkomsten	1.924
Dekking	100%

(bedragen x € 1.000)

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn afhankelijk van de kosten die de Huisvuilcentrale (HVC) te Alkmaar aan de gemeente in rekening brengt. Met HVC is overeengekomen dat de kostprijs per huishouden met een jaarlijkse indexering wordt aangepast voor de tariefstelling op lokaal niveau. In het kader van kostendekkendheid worden aan de afvalkosten de kosten van administratie en inning (de zogenaamde perceptiekosten) toegevoegd. Tevens wordt rekening gehouden met de doorwerking van het BTW-compensatiefonds.

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn in 2023 met 4% gestegen en bedragen voor eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens respectievelijk € 279,00 en € 411,00.

Afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend opgelegd worden. Het percentage kostendekkendheid is in 2023 108%.

Hieronder een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid:

Directe kosten	2.735
Overhead	67
BTW	503
Overige toe te rekenen kosten	119
Totale kosten	3.424
Opbrengsten heffingen	3.417
Overige inkomsten	262
Totale inkomsten	3.679
Dekking	108%

(bedragen x € 1.000)

Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen. Het tarief bedraagt in 2023 € 1,70 per overnachting.

Tarieven Toeristenbelasting	2022	2023
Per persoon per nacht	€ 1,60	€ 1,70

Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Leges

Leges zijn betalingen aan de gemeente waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die gemeente tegenover staat. Het gaat om een bedrag dat betaald moet worden aan de gemeente voor het gebruik van haar diensten of producten. De leges worden geheven van de aanvrager van de dienst dan wel van degene ten behoeve van wie de dienst is verleend. De leges mogen per titel maximaal 100% kostendekkend zijn. Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de leges:

Titel 1 Algemene dienstverlening	lasten	baten	dekking
hoofdstuk 1 Burgerlijke stand	9.316	8.792	94%
hoofdstuk 2 Reisdocumenten	137.237	108.854	79%
hoofdstuk 3 Rijbewijs	88.397	76.958	87%
hoofdstuk 4 Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	9.176	7.113	78%
hoofdstuk 9 Overige publiekszaken	3.985	3.063	77%
hoofdstuk 17 Kinderopvang	-	2.900	0%
hoofdstuk 18 Kabels en leidingen (AVOI)	26.412	44.860	170%
hoofdstuk 19 Verkeer en verover	41.389	5.662	14%
hoofdstuk 20 Diversen	34	11	32%
Kostendekking Titel 1	315.946	258.213	82%

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning	lasten	baten	dekking
hoofdstuk 2 Vooroverleg/ beoordeling conceptaanvraag	2.106	3.865	184%
hoofdstuk 3 Omgevingsvergunning	386.644	557.412	122%
hoofdstuk 5 Teruggaaf	-	-3.833	0%
hoofdstuk 7 Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	468	110	24%
Kostendekking Titel 2	389.218	557.554	143%

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn	lasten	baten	dekking
hoofdstuk 1 Horeca	11.039	3.052	28%
hoofdstuk 2 Organiseren evenementen	11.269	1.251	11%
Kostendekking Titel 3	22.308	4.303	19%

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3	lasten	baten	dekking
Kostendekkendheid Titel 1	315.946	258.213	82%
Kostendekkendheid Titel 2	389.218	557.554	143%
Kostendekkendheid Titel 3	22.308	4.303	19%
Kostendekkendheid totale tarieventabel	727.472	820.070	113%

De kostendekkendheid is hoger als 100%. Conform wetgeving dient de opbrengsten leges in de administratie opgenomen worden op moment van aanvraag, voorgaande jaren is dit niet gebeurd hierdoor zijn er incidentele hogere opbrengsten (€ 115.000).

Daarnaast zijn een 3-tal incidentele grote omgevingsvergunningen aangevraagd.

Begraafplaatsrechten

Grafrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor door de gemeente verleende diensten in verband met de begraafplaats. Daarbij mogen de geraamde baten niet hoger zijn dan de geraamde kosten. Het tarief mag maximaal 100% kostendekkend zijn.

Markten en kermissen

Voor het innemen van een standplaats om daarop zaken of voorwerpen te plaatsen, uit te stallen of te verkopen tijdens de weekmarkt, jaarmarkten, braderieën, themamarkten of andere evenementen worden onder de naam marktgelden rechten geheven. Het tarief voor marktgeld wordt berekend per strekkende meter standplaats.

Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen. Het tarief bedraagt in 2023 € 1,70.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven van degene die voor zichzelf of voor zijn gezin meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning beschikbaar houdt zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben. Onder gemeubileerde woningen vallen ook zomerhuisjes, chalets en caravans. Het tarief voor de forensenbelasting is voor 2023 vastgesteld op € 327,65 per woning per jaar.

Tarieven Woonforensenbelasting	2022	2023
Per object	€ 309,40	€ 327,65

Een aanduiding van de lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) heeft de cijfers van de gemeentelijke belastingdruk voor 2023 bekend gemaakt. Tot de gemeentelijke woonlasten worden gerekend de bedragen die huishoudens betalen aan OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

In 2023 betalen huishoudens meer aan gemeente, provincie en waterschap dan in 2022. Een huishouden met een eigen woning betaalt dit jaar gemiddeld € 1.562 in totaal aan alle lokale belastingen, 5,4% meer dan 2022. Huurders zijn in 2023 gemiddeld € 933 kwijt aan lokale lasten, 4,6% meer dan 2022.

Onderstaande tabellen laten zien wat de gemiddelde bruto woonlasten van huurders en van eigenaren/bewoners in de omringende gemeenten zijn. De gemeente met de laagste gemiddelde lastendruk in onze regio staat op nummer één in de rangorde.

Gemeente	Bruto woonlasten één persoonshuishouden		Bruto woonlasten meer persoonshuishouden	
	2022	2023	2022	2023
Medemblik	€ 257	€ 240	€ 362	€ 340
Koggenland	€ 282	€ 295	€ 379	€ 397
Stede Broec	€ 267	€ 279	€ 397	€ 411
Drechterland	€ 294	€ 305	€ 408	€ 425
Hoorn	€ 307	€ 323	€ 399	€ 424
Enkhuizen	€ 403	€ 426	€ 483	€ 512
Opmeer	€ 488	€ 493	€ 599	€ 606

Bron: Atlas Coelo - atlas van de lokale lasten, woonlasten per gemeente huurders

Gemeente	Bruto woonlasten één persoonshuishouden		Bruto woonlasten meer persoonshuishouden	
	2022	2023	2022	2023
Koggenland	€ 675	€ 785	€ 772	€ 886
Hoorn	€ 775	€ 813	€ 867	€ 914
Enkhuizen	€ 802	€ 889	€ 882	€ 975
Drechterland	€ 787	€ 884	€ 901	€ 1.004
Medemblik	€ 800	€ 967	€ 905	€ 1.067
Stede Broec	€ 865	€ 990	€ 994	€ 1.122
Opmeer	€ 1.012	€ 1.105	€ 1.123	€ 1.218

Bron: Atlas Coelo - atlas van de lokale lasten, woonlasten per gemeente eigenaren/bewoners

Conclusie

Op basis van de aangegeven cijfers zijn de woonlasten voor huurders in 2023 voor éénpersoonshuishoudens gestegen met 4,5% en voor meerpersoonshuishoudens met 3,5%. Uit deze cijfers blijkt dat de gemeente voor deze regio voor huurders een lager dan gemiddelde lastendruk kent. De gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden zijn ook lager dan het landelijk gemiddelde van € 436.

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen dan kan onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding worden verleend.

Systematiek kwijtscheldingsberekening

Om te bepalen of een belastingschuldige voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding in aanmerking komt vindt een vermogens- en inkomenstoets plaats.

Samenwerkingsverband

De gemeente heeft voor de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken een samenwerkingsverband gesloten met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Een verzoek bij een van deze twee organisaties is voldoende.

Wat kan worden kwijtgescholden?

De gecombineerde belastingaanslag (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) komt in aanmerking voor kwijtschelding. In 2023 is voor € 85.000 aan kwijtschelding verleend.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn er nodig om alle risico's op te kunnen vangen). Beide komen in het vervolg van deze paragraaf aan de orde.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen.

Berekening weerstandscapaciteit

<i>Onbenutte belastingcapaciteit</i>	951	
<i>Post onvoorzien</i>	15	
<i>Gerealiseerde resultaat</i>	4.104	
Totale weerstandscapaciteit (exploitatie)		5.070
<i>Weerstandsvermogen</i>		
Vrij aanwendbare reserves	9.387	
Stille reserves	-	
Subtotaal		9.387
Totale weerstandscapaciteit		14.457

(bedragen x € 1.000)

Onbenutte belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij een financiële tegenvaller deze in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12 is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. In de navolgende berekening is bij benadering aangegeven welke opbrengst deze verhoging genereert.

OZB-percentages van de Woz-waarde voor toelating art.12	0,1729%
Werkelijk gewogen % Woz-waarde gemeente	0,1413%
Verschil	0,0316%
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 951.000

Onvoorzien

De post Onvoorzien is € 15.000.

Vrij aanwendbare reserves

Onder de vrij aanwendbare reserves vallen de algemene reserve en de bestemmingsreserves waarvan de bestemming kan worden gewijzigd zodat deze kunnen worden ingezet voor onverwachte financiële tegenvallers.

De stand van de vrij aanwendbare reserves bedraagt per 31 december 2023 € 9.387.000.

Stille reserves

Stille reserves hebben te maken met activa waarvan de werkelijke waarde hoger is dan de boekwaarde. De stille reserves maken alleen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit als de betrokken activa op korte termijn (binnen 1 jaar) verkoopbaar zijn, verkoop van de stille reserves niet leidt tot een gat in de gemeentebegroting en verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantast. Gezien deze voorwaarden heeft de gemeente geen stille reserves.

Risicomanagement

Risicomanagement en -beheersing

Aanleiding en achtergrond

De risico's voor de gemeente Stede Broec zijn in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's is de gemeente in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de gemeente.

Niet alle risico's laten zich financieel vertalen. Er zijn diverse risico's die geen directe financiële gevolgen hebben, bijvoorbeeld imagoschade. In deze paragraaf ligt de nadruk op de financiële risico's omdat aan de hand daarvan het weerstandsvermogen wordt bepaald.

Risico's

Volgens de toelichting op artikel 11 BBV zijn de risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen de risico's die niet anderszins te ondervangen zijn. Reguliere risico's, risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn, maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen voor gevormd. De risico's worden tweemaal per jaar geïventariseerd met alle verantwoordelijke afdelingshoofden, teamleiders en specialisten. In de gemeentelijke jaarstukken van 2023 zijn 13 risico's opgenomen.

De bedrijfsvoeringsrisico's zijn risico's voor de SED organisatie.

Om een risico te kunnen analyseren en beoordelen bepalen we de kans op het risico (percentage waarschijnlijkheid) en de gevolgen van het risico (impact) voor de organisatie.

De kansberekening wordt onderverdeeld in vijf niveaus. Deze kunnen als volgt worden uitgelegd:

Klasse	Kans	Percentage
1	< of 1x per 10 jaar	10%
2	1x per 5-10 jaar	30%
3	1x per 2-5 jaar	50%
4	1x per 1-2 jaar	70%
5	1x per jaar of > 90%	

De klassen van impact zijn als volgt:

Klasse impact

5	=	> € 500.000
4	=	> € 100.000 < € 500.000
3	=	> € 50.000 < € 100.000
2	=	> € 25.000 < € 50.000
1	=	< € 25.000
0	=	Geen geldgevolgen

Door de kans en impact in klassen te verdelen wordt aan beide een score toebedeeld. Op basis van deze scores wordt een statistische berekening gemaakt van de benodigde weerstandscapaciteit. In de beleidsnota is bepaald dat alleen de risico's met een score van 15 of hoger (score =kans*impact) worden gepresenteerd. Risico's met een score lager dan 15 zijn onderaan in de tabel opgenomen onder 'overige risico's'.

De onderstaande tabel bevat een overzicht van de risico's die na toepassing van de beheersmaatregelen een financieel risico laten zien en waarvoor geen voorziening of reserve voor is opgenomen. Alleen risico's met een score van 15 of hoger worden apart genoemd in de tabel om focus te houden op de risico's die substantieel van aard zijn.

Onderwerp	Beschrijving risico	Genomen beheersmaatregel	Bedrag impact (x 1.000)	Kans op optreden	Impact	Bedrag x kans (x 1.000)
Aansprakelijkheid	Aansprakelijkheid openbare buitenruimte door incidenten in de buitenruimte (bijvoorbeeld loszittende tegels, loshangende takken, onjuiste bebording, slechte staat van onderhoud, etc.), waardoor een beroep wordt gedaan op het eigen risico. Daarnaast is er sprake van verschillende ziekten en plagen in het openbaar groen welke niet begroot is.	Er zijn vastgestelde beheersplannen voor Wegen, Groen, Riolering, Kunstwerken, Water, Beschoeiingen en de speelvoorzieningen. Voor plaagdienstbestrijden wordt gewerkt om hier ook een beleid voor te maken.	120	4	4	84

Onrechtmatigheid	Financieel Risico, omdat de gemeenten financieel garant staan voor de GR SED organisatie.	Opnemen in de paragraaf verbonden partijen in de begroting en in de jaarrekening van de gemeenten. Gedurende het jaar rapporteren door middel van kwartaalrapportages en bespreken in AB.	150	4	4	105
Wmo	Overschrijding op de open einde regeling Wmo door een stijging van het aantal Wmo-meldingen.	Goede monitoring op de budgetten en het aantal aanvragen.	167	4	4	117
Jeugdzorg	Overschrijding op de open einde regeling Jeugdzorg, rekening houdend met het in control komen van de Jeugdzorgaanbieders. Verder is er een specifiek risico t.a.v. de JeugdzorgPlus. Gezien de afbouw van gesloten naar open jeugdhulp i.c.m. het beschikbaar houden van bedden voor gesloten jeugdhulp is de basiscapaciteit onderdeel van het huidige contract.	Goede monitoring op de budgetten en het aantal aanvragen en meer preventie.	455	4	4	319
	Overige risico's					1.121
	SED risico doorbelasting					347
		Totaal benodigde weerstandscapaciteit				2.093

De bedrijfsvoering risico's, opgenomen onder de SED organisatie, zijn financieel door de verdeelsleutel (begroting 2023) bepaald en opgenomen onder het weerstandsvermogen van de gemeente Stede Broec voor € 347.000. Voor de SED organisatie is het volgende risico opgenomen:

- Datalekken en Cybercrime

In 2023 hebben zich geen significante problemen voorgedaan. De opgesomde risico's uit de risicoparagraaf van de begroting 2023 hebben niet geleid tot een beroep op de algemene reserve.

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 14.457.000 en de maximale benodigde weerstandscapaciteit is € 1.884.000 (= 90% * € 2.093.000). Het ratio weerstandsvermogen is 7,7.

Op basis van de uitgevoerde risico-inventarisatie, de weerstandsratio van 7,7 en het beeld van onze meerjarenbegroting zijn we van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet.

Om het weerstandsvermogen te beoordelen heeft het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de universiteit Twente een normtabel ontwikkeld. Ons weerstandsvermogen krijgt als waardering 'uitstekend'.

<i>Waarderingscijfer</i>	<i>Ratio</i>	<i>Betekenis</i>
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

Om de financiële positie van de gemeente inzichtelijker te maken schrijft het Rijk een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor. Deze kengetallen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De kengetallen moeten daarbij in samenhang en in onderlinge verhouding worden beoordeeld.

Onderstaande tabel geeft de berekende kengetallen weer.

Kengetallen:	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
netto schuldquote			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	49%	70%	33%
b. met correctie doorgeleende gelden	25%	46%	14%
solvabiliteitsratio	25%	17%	32%
grondexploitatie	0%	0%	0%
structurele exploitatieruimte	2%	0%	3%
belastingcapaciteit	110%	108%	110%

Het ministerie van BZK heeft onderstaande signaleringswaarden opgesteld. Hierbij is A het minst risicovol, B gemiddeld en C het meest risicovol.

Specificering kengetal naar categorie	Cat. A	Cat. B	Cat. C
1. Netto schuldquote:			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
2. Solvabiliteitsratio	>50%	20 - 50 %	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35 %	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0 %
5. Belastingcapaciteit	< 95 %	95 - 105 %	>105%

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeente. De netto

schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Hoe lager dit percentage, hoe beter.

Toelichting percentages

Uitkomst categorie A: minst risicovol.

Het getal impliceert dat de gemeente goed in staat is om rentelasten en aflossingen te voldoen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager dit percentage, hoe beter.

Toelichting percentages

Uitkomst categorie A: minst risicovol.

Het getal impliceert dat de gemeente goed in staat is om rentelasten en aflossingen te voldoen.

De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Hoe hoger dit percentage is, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

Toelichting percentages

Uitkomst categorie B: normaal risico

Volgens het Model Kengetallen van de provincie wordt een solvabiliteitsratio tussen 30% en 80% als normaal beschouwd. Stede Broec heeft echter relatief gezien veel schulden doordat er veel gelden zijn uitgezet.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Wanneer het percentage negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Toelichting percentages

Uitkomst categorie A: minst risicovol.

Wanneer dit cijfer positief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting voldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

Kengetal grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten en is een indicatie van het risico. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 35% of hoger wordt als zeer risicovol beschouwd (bron: ministerie van BZK). Hoe lager het percentage, des te geringer het risico.

Toelichting percentages

Het kengetal grondexploitatie is 0%. In 2023 waren er geen actieve grondexploitaties. De kwalificatie is categorie A.

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishoudens

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Een belastingcapaciteit van 100% is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Een lage belastingcapaciteit houdt in dat de gemeente nog ruimte heeft om structurele baten te genereren.

Toelichting percentages

Uitkomst categorie C: meest risicovol.

De gemeentelijke tarieven zijn hoger dan de landelijke tarieven. Dit betekent dat de mogelijkheid om extra baten te genereren door de belastingen te verhogen beperkter zijn dan gemiddeld.

Samenhang kengetallen

De algemene reserve is gestegen en de schulden zijn afgenomen. Dit heeft een positieve invloed op de schuldquote en op de solvabiliteitsratio.

De structurele exploitatieruimte is positief, maar door de bezuiniging van het Rijk vanaf 2026 geeft dit geen juist beeld voor de toekomst.

De woonlasten zijn ten opzichte van het landelijk gemiddelde hoog. Er is weinig ruimte om de belastingen te verhogen. Het weerstandsvermogen van de gemeente Stede Broec is voldoende om financiële tegenvallers op te vangen. Op basis van deze kengetallen kan de conclusie worden getrokken dat geen maatregelen getroffen hoeven te worden. Maar we kennen de situatie vanaf 2026 al zijn er nog veel onzekerheden.

Onderhoud kapitaalgoederen

Beleidsverantwoording

Op 24 november 2016 heeft de raad de beheerambities vastgelegd door het 'Kwaliteitsplan kapitaalgoederen openbare ruimte' vast te stellen. Met de Kadernota 2017-2021 zijn hiervoor ook de bijbehorende financiële middelen beschikbaar gekomen.

Als ambitie voor het beheer van de kapitaalgoederen (exclusief riolering en gebouwen) is in algemene zin gekozen voor beeldkwaliteitsniveau B: Veilig en functioneel beheer. De openbare ruimte wordt degelijk en voldoende onderhouden; over het algemeen is het heel, veilig en schoon. Voor een aantal specifieke domeinen en op een aantal locaties binnen de gemeente (centra en haven) is het inrichtingsniveau verhoogd tot A: goed, mooi en comfortabele inrichting. Eind 2017 zijn de verschillende beheerplannen - die het beleid verankeren en nader vormgeven - vastgesteld door het college.

In 2020 is besloten het kwaliteitsniveau in de noordelijke en zuidelijke groenstroken terug te brengen tot beeldkwaliteitsniveau C: laag. Dit komt met name tot uiting in een versobering van het maairegiem. De maatregel heeft echter wel een positieve bijdrage aan de biodiversiteit.

Ook het onderhoud van rioleringen en gebouwen gebeurt aan de hand van beheerplannen (respectievelijk het PSWR en het MJO-gebouwen). Hierdoor zijn ook hiervan de onderhoudsmaatregelen meerjarig inzichtelijk.

Het onderhoud van gebouwen wordt afgestemd op conditieniveau 3 (NEN 2767). Dit betekent een redelijke conditie, plaatselijk met zichtbare veroudering, waarbij functievervulling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar komt. Het is de intentie om daar waar mogelijk vastgoed af te stoten.

Financiële consequenties

Het financiële kader voor het onderhoud aan de kapitaalgoederen is de jaarlijkse exploitatie vanuit de programmabegroting. Het klein en groot onderhoud worden daarbij uit de jaarlijkse onderhoudsbudgetten bekostigd.

Voor het (groot) onderhoud van riolering, gebouwen, baggeren en civiele kunstwerken zijn voorzieningen gevormd. De baggerwerkzaamheden tot aan de overdracht van het stedelijk water worden gedekt uit een reserve, die na de overdracht van het stedelijk water komt te vervallen.

Onderdeel	Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	verschil
Wegen	Dagelijks onderhoud	410	432	621	-189
	Groot onderhoud	757	757	184	573
Openbare verlichting	Dagelijks onderhoud	163	163	157	6
Openbaar groen	Dagelijks onderhoud	1.087	1.337	1.446	-109
Begraafplaatsen	Dagelijks onderhoud	7	7	11	-4
Waterwegen	Dagelijks onderhoud	84	54	63	-9
<u>Voorzieningen</u>					
Bruggen	Dagelijks onderhoud	156	194	109	85
	Storting voorziening	96	96	96	0
	Aanwending voorziening	81	81	65	16
Riolering	Dagelijks onderhoud	445	445	279	166
	Storting voorziening	0	0	550	-550
Gebouwen	Dagelijks onderhoud	361	428	495	-67
	Storting voorziening	475	475	475	0
	Aanwending voorziening	888	888	409	479

Stand van zaken kapitaalgoederen

Wegen

Op basis van de technische wegeninspectie van 2023 blijkt dat het areaal wat wegen betreft niet geheel voldoet aan het kwaliteitsniveau. Dit betekent dat een deel van de wegen niet voldoet aan de-norm 'B'. De beschikbare middelen in 2023 waren en zijn op moment toereikend om te voldoen aan het kwaliteitskader.

In de tweede helft van 2023 is gestopt met asfaltwerkzaamheden voor de grotere werken aangezien de gecontracteerde aannemer niet kon voldoen aan de gestelde eisen qua asfalt-samenstelling. Na beëindiging van het contract is een nieuwe aanbesteding, met aangescherpte criteria, gestart om te komen tot een contract met een nieuwe asfaltaannemer. Deze aanbesteding heeft vertraging v opgelopen door bezwaar van een van de deelnemende partijen aan de aanbesteding. Dit heeft ertoe geleid dat er geen geplande asfaltwerkzaamheden uitgevoerd konden worden. In deze periode is enkel incidenteel onderhoud uitgevoerd omdat deze werkzaamheden buiten de aanbestedingsnormen vallen. De verwachting is dat in het 1^e kwartaal van 2024 een nieuw contract is afgesloten met een asfaltaannemer die aantoonbaar de juiste kwaliteit kan leveren.

Riolering

De beheertaken van de riolering is op peil gebracht met het aanstellen van een nieuw team. Hierdoor lopen we in en krijgen we zicht op de te nemen maatregelen om het functioneren van de riolering te waarborgen. De ontstane achterstanden, van de verwerking van

revisiegegevens, zijn verder ingehaald. Hierdoor is er een beter overzicht gekomen over waar de benodigde vervangingen gedaan moeten worden en waar extra aandacht vereist wordt. Dit jaar (2024) resulteert dit zich in een nieuw rioleringsplan, het Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR), dat wordt vastgesteld voor een periode van drie jaar.

Naast de grote vervangingsopgave die er staat moet er ook nagedacht worden over hoe er om moet worden gegaan met plekken waar geen riolering aanwezig is, zoals het buitengebied waar bedrijven huisvesting organiseren. In 2023 is er nieuwe wetgeving vastgesteld met betrekking tot lozingen op oppervlakte water. Deze wetgeving is met ingang van januari 2024 ingegaan met een 2 jaar durende overgangsregeling.

Water

Er is geen achterstallig onderhoud aan het watersysteem.

Baggeren van waterwegen vindt, in een 10 jarige cyclus, vooreerst weer plaats vanaf 2024.

Groen

De gevraagde kwaliteit onderhoud -groen wordt niet behaald en ontstaan er achterstanden in het dagelijks onderhoud. Momenteel wordt een integraal groenonderhoud_overeenkomst opgesteld. Waarbij achterstanden in de komende jaren tot 2029 wordt weggewerkt.

Ten opzichte van 2022 zijn de aantastingen van de eikenprocessierups verder afgenomen.

Gebouwen

Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen, conditieniveau 3 (redelijk). Hieraan is in 2023 voldaan met uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan. Er zijn slechts enkele specifieke uitzonderingen waar het gaat om panden die onderdeel zijn van een ontwikkeling of in afwachting zijn van verdere plannen in de nabije toekomst. Er zijn in 2023 geen mutaties geweest.

Bruggen

Het beheer van de bruggen is op orde.

Aandachtspunten blijven de houten fiets- en voetgangersbruggen en de wat oudere, zwaar belaste verkeersbruggen.

Beschoeiingen

Het areaal beschoeiingen is redelijk op orde. De veiligheid en functionaliteit van de oevers zijn niet in het geding, echter de beschoeiing zelf is op een aantal trajecten einde levensduur. Vanaf 2023 wordt er structureel ingezet op vervanging van beschoeiingen en het ombouwen van harde beschoeiingen naar natuurvriendelijke oevers. Tevens wordt gelet op het voorkomen/wegnemen van gevaarlijke situaties. De termijn van vervangingen van het areaal loopt door tot 2040.

Openbare verlichting

Het areaal is voor een groot deel op orde en bestaat momenteel uit 5.670 verlichtingsobjecten. Verouderde verlichtingsobjecten of onderdelen zijn in beeld en worden jaarlijks projectmatig en wijkgericht vervangen. Deze vervangingsmethode zorgt voor een tijdelijke afname van de verouderde verlichtingsobjecten of onderdelen, maar zal het niet helemaal wegnemen, omdat

er jaarlijks te vervangen objecten bij komen. Circa 64% van de verlichtingsobjecten zijn voorzien van led lichtbronnen.

Begraafplaatsen

Het beheer is op orde en voldoet aan het gestelde beeldkwaliteitsniveau A.

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud op de begraafplaats.

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeheer van de gemeente. In ieder geval beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Het geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie omvat de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) schrijft de decentrale overheden een aantal zaken voor op het gebied van financiering. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De belangrijkste verplichtingen die uit deze wet voortvloeien zijn:

- het opstellen van een financieringsstatuut,
- het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening,
- het voldoen aan de kasgeldlimiet en
- het voldoen aan de renterisiconorm.

De kasgeldlimiet en de renterisiconorm hebben als doel de gemeente te behoeden voor een onverantwoorde gevoeligheid voor rentefluctuaties.

Financieringsstatuut

Treasury is het sturen op en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Met het Treasurystatuut is het beleid vastgesteld.

Financieringsbeleid

De financieringsportefeuille bestaat uit:

- opgenomen langlopende leningen;
- eigen vermogen dat als financieringsmiddel is ingezet (reserves);
- in beheer gekregen waarborgsommen.

Opgenomen langlopende leningen en waarborgsommen

Het onderstaande overzicht geeft de ontwikkeling aan van langlopende opgenomen leningen.

Stand langlopende leningen per 1 januari	42.671
Nieuwe leningen	0
Reguliere aflossingen	3.606
Stand totaal per 31 december	39.065

Uitgezette leningen

De gemeente verstrekt langlopende leningen aan lokale en regionale instellingen en verenigingen. De basis voor verstrekking is het treasurystatuut. Daarnaast heeft de gemeente leningen uitstaan bij woningcorporatie De Woonschakel Westfriesland en hypothecaire geldleningen bij het ambtelijk personeel. Sinds 1 januari 2009 worden, als gevolg van een wijziging in de Wet Fido, geen nieuwe leningen meer aan ambtelijk personeel verstrekt.

Onderstaand overzicht geeft de ontwikkeling aan van de langlopende uitgezette leningen.

Stand uitgezette leningen per 1 januari	15.249
Nieuwe leningen	72
Reguliere aflossingen	1.041
Extra of vervroegde aflossingen	0
Stand totaal per 31 december	14.281

Indicatoren

Om de financieringsrisico's (renterisico's) te beperken, staan in de Wet Fido twee instrumenten: renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Daarnaast is met het schatkistbankieren een drempelbedrag bepaald. De provincie toetst of de gemeente aan deze normen voldoet.

Het schema onder Rentetoerekening geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Renterisiconorm

De norm voor het renterisico stelt een grens aan financiering op lange termijn. Het doel is om overmatige renterisico's op de vaste schuld (met een looptijd gelijk of langer dan 1 jaar) te vermijden.

De norm wordt berekend door het begrotingstotaal te vermenigvuldigen met een door het Rijk vastgesteld percentage (20%). Het totaal van renteaanpassingen en de herfinanciering van de aflossingen in een begrotingsjaar mag deze norm niet overschrijden.

In cijfers betekent dit het volgende:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Renterisico				
1. Renteherzieningen	-	-	-	-
2. Te betalen aflossingen	3.606	3.606	3.606	3.606
3. Renterisico (1+2)	3.606	3.606	3.606	3.606
Renterisiconorm				
4a. Omvang begroting 1 januari	60.589	66.269	67.086	68.419
4b. Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	12.118	13.254	13.417	13.684
Toets renterisiconorm				
Renterisico op vaste schuld (3)	3.606	3.606	3.606	3.606
Renterisiconorm (4)	12.118	13.254	13.417	13.684
Ruimte (3-4)	-8.512	-9.648	-9.811	-10.078
(3 < 4): Ruimte onder renterisiconorm				
(3 > 4): Overschrijding renterisiconorm				

De tabel laat zien dat het renterisico beneden de norm blijft.

Schatkistbankieren

Tijdelijk overtollige middelen worden verplicht ondergebracht bij het ministerie van Financiën. Het doel van de deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren is de Europese Monetaire Unie-schuld van de collectieve sector te verlagen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft voor de gemeente de maximale toegestane omvang van de kortlopende schuld (met een looptijd korter dan 1 jaar) aan. Wettelijk moet worden overgegaan tot omzetting naar langlopende schulden zodra de limiet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden. Het doel van deze limiet is het renterisico op korte financiering te beperken. Fluctuaties in korte rente kunnen namelijk een relatief grote invloed hebben op rentelasten. De kasgeldlimiet wordt uitgedrukt in een percentage van het begrotingstotaal (8,5%) en bedraagt voor de gemeente Stede Broec voor 2023 € 5.150.000.

Bij het financieringsbeleid wordt rekening gehouden met deze limiet.

Omschrijving	
1. Toegestane kasgeldlimiet	
Omvang begroting per 1 januari (lasten)	60.589
Percentage kasgeldlimiet	8,50%
Omvang kasgeldlimiet	5.150
2. Omvang vlottende schuld (gemiddeld dienstjaar)	
Opgenomen gelden < 1 jaar	0
Schuld in rekening courant	702
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0
Overige geldleningen (geen vaste schuld)	0
	702
3. Vlottende middelen (gemiddeld dienstjaar)	
Contante gelden in kas	2
Tegoeden in rekening courant	11.130
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
	11.132
4. Toets kasgeldlimiet	
Toegestane kasgeldlimiet	5.150
5. Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-10.429
Ruimte (4-5)	15.579

In 2023 is er geen korte financiering geweest. De kasgeldlimiet wordt niet overschreden.

Rentetoerekening

De paragraaf financiering moet inzicht geven in:

- De rentelasten;
- Het renteresultaat;
- De wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Onderstaand schema geeft hier invulling aan.

De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.439	
De externe rentebaten (idem)	576 -/-	
Saldo rentelasten en rentebaten		863
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	0 -/-	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	1 -/-	
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	12 +/-	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		11
Rente over eigen vermogen		0 +/-
Rente over voorzieningen		0 +/-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		874
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		873 -/-
Renteresultaat op het taakveld Treasury		1

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering betreft de sturing en beheersing van zowel alle primaire als alle ondersteunende processen. Deze paragraaf geeft, conform art. 14 van het BBV, inzicht in de relevante ontwikkelingen voor de gemeente Stede Broec op dit onderdeel.

De gemeente Stede Broec staat voor een prettige woon- werk- en leefomgeving en werkt aan goede dienstverlening aan de inwoners en ondernemers. Voor de bedrijfsvoering maakt zij gebruik van de gemeenschappelijke regeling SED organisatie. De informatie uit deze paragraaf is daarom nagenoeg geheel ontleend aan de informatie die in de jaarrekening 2023 van de SED organisatie is opgenomen.

Communicatie

We zetten diverse communicatiemiddelen in om inwoners en ondernemers te bereiken. Een aantal communicatiemiddelen hebben we verder ontwikkeld. Zo plaatsen we sinds eind 2023 wekelijks het gemeentenieuws, in een nieuwe vormgeving, in het Nieuwsblad voor Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland. Ook hebben we een gewijzigde opzet en vormgeving van de gemeentegids gerealiseerd.

Op het gebied van de digitale communicatiemiddelen hebben we de digitale toegankelijkheid van de website verder verbeterd zodat deze nu ook voldoet aan de eisen van de Europese Unie. Tot slot zijn we gestart met het ontwikkelen van een contentstrategie met als doel om de inzet van onze communicatiemiddelen aan te scherpen. De webcare activiteiten zijn door onvoldoende capaciteit niet tot ontwikkeling gekomen.

Inwoners betrekken

Communicatie levert een bijdrage aan de realisatie van projecten en beleid van andere afdelingen. Bij grote en/of gevoelige projecten is een omgevingsanalyse gemaakt, waarmee meer inzicht in de omgeving werd verkregen. Bij diverse projecten hebben we inwoners de gelegenheid gegeven om mee te denken via fysieke bewonersbijeenkomsten en/of via het online platform samen.stedebroec.nl. Denk hierbij aan het Verkeersplan Stede Broec, de woningbouwplannen in het gebied Florapark-Westeinde of de Omgevingsvisie.

Crisiscommunicatie

Crisiscommunicatie is een blijvend onderdeel van het werkveld. De communicatieadviseurs nemen deel aan de pool crisiscommunicatie van het Expertteam Bevolkingszorg van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Daarnaast worden de communicatieadviseurs via een beschikbaarheidspool ingezet voor lokale incidenten. In 2023 hebben de communicatieadviseurs geadviseerd bij diverse lokale en regionale crises en incidenten.

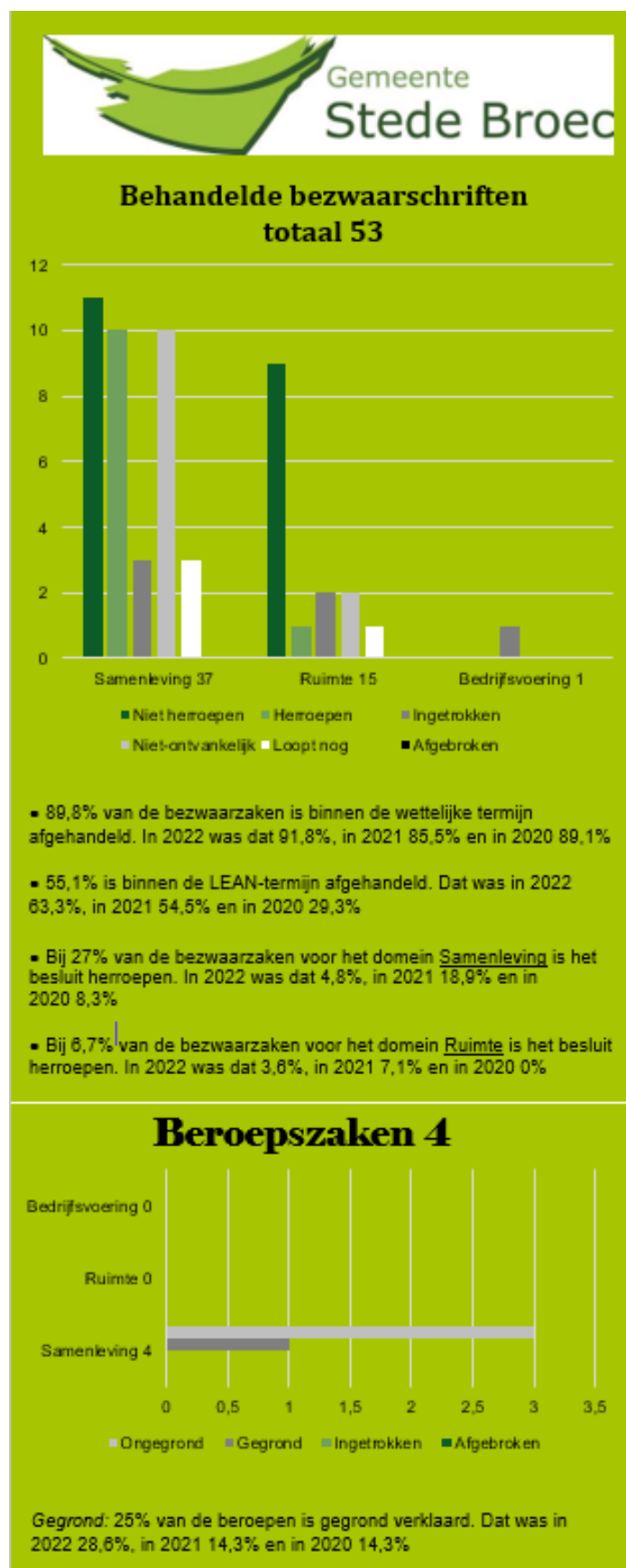
Personeelszaken

Het functiehuis van de SED organisatie was aan onderhoud toe. Er zijn nieuwe functies beschreven en vastgesteld. Ook zijn functies geherwaardeerd. De onderhoudsronde is in 2023 afgerond. In het vernieuwde functiehuis staan nu weer logische loopbaanpaden. Dit is bevorderlijk voor de interne mobiliteit van medewerkers.

Het digitaliseren van processen is in 2023 doorgegaan. De meeste aanvragen, zoals ouderschapsverlof, zijn nu digitaal.

Landelijk is er nog steeds flinke krapte op de arbeidsmarkt. Er is daarom ingezet op het breder en beter voor het voetlicht brengen van onze bekendheid en aantrekkelijkheid als werkgever in de regio. We hebben de samenwerking met de West-Friesland academie en Werken in Noord-Holland-Noord voortgezet. Ook is ingezet op andere vacature teksten en aantrekkelijke vormgeving op social media. In 2023 is de nieuwe recruiter gestart. Zij zal zich onder meer richten op een betere arbeidsmarktcommunicatie.

De Westfriesse gemeenten hebben gezamenlijk de externe inhuur aanbesteed. De procedure is dit jaar afgerond.

Bezwaarschriften

In 2023 is het aantal ingediende bezwaarschriften ten opzichte van 2022 gedaald van 65 in 2022 naar 38 in 2023. Er zijn in 2023 in totaal 53 bezwaarzaken behandeld. Hiervan is een deel reeds in 2022 binnengekomen en in 2023 afgehandeld.

Het aantal nieuwe bezwaarschriften voor het domein Samenleving is ten opzichte van 2022 met bijna 30% gedaald. Het domein heeft in 2023 vaker ambtshalve bijzondere bijstand voor energietoeslag verleend. In 2023 zijn er daardoor bijna 65% minder aanvragen om bijzondere bijstand voor energietoeslag ontvangen. Er zijn eveneens minder bezwaren over energietoeslag ingediend. Dat aantal is met meer dan 30% afgenomen.

Het aantal nieuwe bezwaarzaken voor het domein Ruimte is met bijna 70% gedaald. Met name het aantal bezwaren over omgevingsvergunningen is fors minder geworden. Dat is met bijna 95% gedaald. Bij het domein Ruimte is het aantal aanvragen om een omgevingsvergunning ten opzichte van 2022 nagenoeg gelijk gebleven. Het aantal verleende omgevingsvergunningen is ten opzichte van 2022 met 26,3% gedaald.

Het team Juridische Zaken heeft in 2023 te maken gehad met een enorme stijging van het aantal af te handelen verzoeken op grond van de Wet open overheid (Woo). Dit heeft veel tijd in beslag genomen en daardoor heeft de afhandeling van de bezwaarschriften langer geduurd. In 2023 is 55,1% van de bezwaarzaken binnen de LEAN-termijn afgehandeld. In 2022 waren dat er meer en was dat 63,3%. Dit betekent dat in 2023 ten opzichte van 2022 de doorlooptijden langer waren.

Beroepszaken

Het aantal afgehandelde beroepszaken is gedaald van 7 in 2022 naar 4 in 2023. In 2021 en 2020 waren dat er ook 4. Alle 4 de beroepszaken betroffen het domein Samenleving.

Klachten

In 2023 is het aantal klachten gedaald van 26 in 2022 naar 19 in 2023. Met name het aantal klachten voor de afdeling Dienstverlening is afgenomen. Dat is met bijna 90% gedaald. Alle formeel afgehandelde klachten zijn door dezelfde klager ingediend en ongegrond verklaard. In het algemeen zien we de tendens dat informeel geen oplossing kan worden gevonden of dat klagers geen genoegen nemen met een informele afhandeling.

Bij de Nationale Ombudsman zijn er 7 klachten behandeld. In 2022 en 2021 waren dat er 5. Alle 7 klachten zijn afgedaan met een doorverwijzing of het geven van meer informatie.

Ingebrekestellingen

Het aantal ingebrekestellingen is gehalveerd. Het domein Samenleving heeft in 2023 bijna 30% minder aanvragen om bijzondere bijstand ontvangen en vaker ambtshalve bijzondere bijstand voor energietoeslag verleend. Dit heeft geleid tot een daling van het aantal ingebrekestellingen voor dat domein met bijna 85%.

Informatie

Het nieuwe Digitaal Stelsel Omgevingswet is per 1 januari 2024 live gegaan met een nieuwe applicatie ten behoeve van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. In oktober 2022 is de applicatie in productie genomen en in 2023 verder geïmplementeerd. Samenwerken met de regio staat in deze oplossing centraal.

Eind 2022 is het nieuwe zaaksysteem succesvol geïmplementeerd. Het zaaksysteem is een belangrijke spin in het web in het digitaal afhandelen van de werkprocessen. Mede door de keuze voor dit systeem is een belangrijke stap in de implementatie van informatie-gestuurd werken gezet en zetten we verder in op automatisering.

Voor een efficiënte bedrijfsvoering en daarmee de digitale transformatie passen we, waar het kan, robotisering toe. Dit heeft als doel om handmatige, repeterende handelingen te automatiseren. In 2023 hebben we diverse succesvolle projecten gedraaid en is in 2023 een roadmap RPA (Robotic Process Automation) gemaakt waarbij we robotisering structureel inzetten bij het efficiënter en minder kwetsbaar maken van processen. In 2023 is ook een aantal medewerkers opgeleid tot RPA Developer. Na afronding van deze opleiding in 2024 zijn deze medewerkers in staat om zelf robots te ontwikkelen. Er zijn robots ingezet bij:

- Factureren voor de begraafplaats-administratie
- Verwerken aanvragen/intrekken/wijzigingen automatische incasso heffingen
- Aanvragen energietoeslag 2023, aangepast naar nieuwe zaaksysteem

Daarnaast zijn we gestart met het ontwikkelen van een robot voor ondersteuning bij WOZ-bezwaren die begin 2024 in productie wordt genomen.

De robots hebben in 2023 ruim 100 manuren werk “overgenomen”. Dit breiden we de komende jaren uit. Deze uren benutten we voor kwaliteitsverbetering.

In 2023 is meer grip en structuur aangebracht op de informatiehuishouding en het applicatielandschap van de SED organisatie inclusief de bijbehorende budgetten. Eind 2023 zijn we gestart met het ontwikkelen van Informatiebeleid dat in 2024 na vaststelling een vervolg krijgt. Voor de implementatie van dit beleid hebben we een ICT kalender (roadmap) opgesteld tot 2030. Daarnaast is een visie ontwikkeld hoe de SED organisatie om kan gaan met data en deze te gebruiken in verantwoording en sturing. Na vaststelling wordt deze ook verder geïmplementeerd in 2024.

Facilitaire zaken

Het team facilitair heeft in 2023 voor het Hybride Werken een organisatievisie opgesteld. Alle werkplekken en ruimtes zijn gereed gemaakt voor het hybride werken. Daarbij is ook een start gemaakt met de verbetering van de beveiliging, zowel bij de gemeentehuizen als bij de overige locaties.

Het jaar 2023 stond vooral in het teken van dienstverlening waarbij dit tot uiting kwam in de diverse aanbestedingen waarbij ook duurzaamheid een belangrijk aspect was. Zo zijn er elektrische fietsen aangeschaft, wegwerpbekers vervangen voor porselein en een aanbesteding afval afgerond. De taken en verantwoordelijkheden van zowel leveranciers als uitvoerende collega's zijn meer afgebakend waardoor werkprocessen meer vanuit regie zijn ingevuld. Dit wordt in 2024 verder uitgewerkt. De servicedesk heeft als centraal facilitair meldpunt vele meldingen en vragen kunnen afhandelen, naast de nodige organisatie bij diverse evenementen zoals bijvoorbeeld de verkiezingen en Meester in je werkdag. Als centrale spil een voorbeeld als het gaat om dienstverlening en inspelen op de vraag van de klant.

Planning en Control

In 2021 is op verzoek van de 3 raden gestart met het verbeteren en leesbaarder maken van de begroting. In de jaarstukken 2023 zijn de eerste verbeteringen te zien. De meest in het oog springende vernieuwing is het aantal programma's in de jaarstukken. Deze zijn teruggebracht naar drie programma's die een afspiegeling laat zien op welk wijze de aansturing van de SED organisatie plaatsvindt. Daarmee wordt de toegankelijkheid van de jaarstukken verbeterd en de aansturing van de te realiseren (bestuurlijke) doelen vergroot. Deze wijziging valt samen met de nieuwe collegeperiode.

De afdeling Financiën heeft de regie op de Planning en Controlcyclus verder versterkt. Binnen de formatie is ruimte vrijgespeeld om een coördinator P&C aan te stellen, waardoor er meer regie gevoerd wordt op het tot stand brengen van de P&C-producten.

Inkoop

In 2023 hebben we meerdere Europese aanbestedingen gerealiseerd waaronder de aanbesteding voor de integrale opdracht voor accountantsdiensten voor de SED organisatie, de drie gemeenten, het Recreatieschap Westfriesland en het Afvalbeheer Westfriesland, de aanbesteding voor een aansprakelijkheidsverzekering voor de drie gemeenten, een goed werkgeverschapsverzekering voor de SED organisatie, de aanbesteding voor de opdracht tot uitvoering van een omgevingsvisie en gemeente brede omgevingsplannen.

Daarnaast zijn er ook diverse meervoudig onderhandse aanbestedingen gestart en afgerond. Onder andere een aanbesteding voor het contracteren van externe deskundigheid op het gebied van bedrijfsgeneeskunde, een aanbesteding om op een efficiënte en effectieve wijze te kunnen voldoen aan de verplichting inzake de uitvoering van de jaarlijkse herwaardering van de woningen en niet-woningen en de uitvoering van processen in het kader van de Wet waardering onroerende zaken.

Inkoop voert elk kwartaal een spend-analyse uit die de Europese Drempel overschrijden. Dit met als doel om vanuit inzicht budgethouders te helpen de rechtmatigheid te vergroten.

Administratieve organisatie en interne beheersing

In 2023 wordt de rechtmatigheidsverantwoording voor het eerst door het college afgegeven. Deze rechtmatigheidsverantwoording is in samenwerking met de accountant tot stand gekomen.

In 2023 zijn er opnieuw stappen gemaakt met betrekking op de interne beheersing. Door Verbijzonderde Interne Controle (VIC) wordt er getoetst op de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de (financiële) beheershandelingen.

De diverse processen in het sociaal domein (subsidieverstrekking, leerlingenvervoer en schuldhulpverlening) zijn nieuwe VIC's opgesteld en uitgevoerd.

De interne beheersing voor de onderdelen vastgoed en havendienst hebben in 2023 veel aandacht gehad waardoor het proces door middel van VIC zijn getoetst.

Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding

In deze paragraaf Bedrijfsvoering geeft het college vanaf het verslagjaar 2023 een toelichting ten aanzien van onderwerpen die de rechtmatigheid raken. Er wordt aangegeven hoe de beheersing is vormgegeven en er is een nadere toelichting op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden. Ook wordt aangegeven welke maatregelen zijn of worden genomen om verbeteringen aan te brengen om het rechtmatig handelen in de toekomst afdoende in processen te waarborgen.

Verantwoordingsgrens en rapportagegrens

In de financiële verordening 2023 heeft de raad de Verantwoordingsgrens vastgesteld op 3% van de totale lasten. De rapportagegrens is vastgesteld op € 100.000. Dat wil zeggen dat in de paragraaf bedrijfsvoering de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 100.000 nader worden toegelicht. In de Rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het college over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de gemeente Stede Broec. Voor 2023 is deze grens afgerond € 2,2 miljoen.

Organisatie

Om tot een rechtmatigheidsverantwoording te komen onderzoekt het college onder meer de opzet, bestaan en werking van de processen. De manier waarop dit onderzoek wordt uitgevoerd wordt jaarlijks beschreven in het IC-VIC-plan (waarbij IC staat voor Interne Controle en VIC voor Verbijzonderde Interne Controle). De beheersing van de bedrijfsvoering is ingericht langs het model van de 'three lines of defence':

1. Interne controlemaatregelen worden belegd in de lijnorganisatie. Dit zijn interne beheers-/controlemaatregelen die zijn ingericht in processen;
2. Interne controlefuncties/functionarissen die het lijnmanagement ondersteunen;
3. Verbijzonderde interne controle die de werking van de eerste en tweede lijn controleert (team concern control). In 2023 werken de processen nog niet optimaal volgens het model van de 'three lines of defence', hierdoor zijn er meer gegevens gerichte werkzaamheden nodig.

De verbijzonderde interne controle (3e verdedigingslinie) is een aanvulling op de reguliere interne controle (2e verdedigingslinie), in die zin dat een objectief oordeel gegeven wordt over de opzet, het bestaan en de werking van de interne controles en beheersingsmaatregelen (1e verdedigingslinie). De focus ligt hierbij op de processen met de grootste (financiële en maatschappelijke) risico's, zoals opgenomen in het IC-VIC plan.

Het IC-VIC plan is in 2023 uitgevoerd en de resultaten van de werkzaamheden zijn aangeboden voor het controledossier van de accountant.

Uitkomsten van het onderzoek

Begrotingscriterium

Bij de toetsing op het begrotingscriterium wordt vastgesteld of alle begrotingsafwijkingen passen binnen het kader van de door de raad vastgestelde begroting.

Er is sprake van begrotingsonrechtmatigheden wanneer:

- de door de raad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten zijn overschreden,

- de door de raad vastgestelde budgetten voor wat betreft de investeringsbudgetten zijn overschreden,
- toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves niet door de raad zijn vastgesteld,
- bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten de onderschrijdingen niet tijdig zijn gemeld aan de raad,
- bij lagere of hogere baten dan begroot deze mutaties niet tijdig zijn gemeld aan de raad.

In de, op 29 februari, vastgestelde financiële verordening is vastgelegd dat onderschrijding en overschrijding van de baten alsmede onderschrijding van de lasten die zich voordoen na de laatste bestuursrapportage nader worden toegelicht in de verschillenverklaring van de jaarrekening. Daarmee wordt de raad bij de jaarrekening tijdig geïnformeerd over deze afwijkingen.

Bevindingen

De volgende afwijkingen groter dan de rapportagegrens zijn geconstateerd:

	Omschrijving	Bedrag	Conform afspraak beschouwd als acceptabel Ja/Nee
1a	Overschrijding lasten programma Een onderbouwing van de overschrijding zijn terug te vinden in de programma verantwoording.	€ 0	
1b	Overschrijding investeringsbudgetten	€ 0	
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 1.575	Nee
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat zijn gemeld.	€ 0	
	<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	€ 1.575	
4	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf door de raad vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd.	€ 0	
5	Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden.	€ 1.575	

Toelichting op het resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden

Voorwaardencriterium

Bij het voorwaardencriterium wordt onderzocht of de wijze van besteding en inning van gelden voldoet aan de financiële regels zoals opgenomen in de regelgeving die is opgenomen in het normenkader. In 2023 zijn voor de gemeente Stede Broec de volgende processen onderdeel geweest van de verbijzonderde interne controle: Burgerzaken, Factuur controle, Inkoop en EU Aanbesteding, Belastingen en heffingen, Opbrengsten vastgoed, Personeelskosten, Omgevingsvergunningen, Jeugdhulp, Wmo, Participatie en inkomens ondersteuning, Subsidie verstrekkingen en Subsidie inkomsten

Bevindingen

Hieronder is een overzicht opgenomen van de geconstateerde afwijkingen per proces en de maatregelen die genomen worden om dergelijke onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen.

Proces c.q. onderwerp	Omschrijving onrechtmatigheid	Bedrag	Toelichting en Maatregelen om onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen
Inkoop en EU aanbestedingen (Spendanalyse)	Contract voor technische werkzaamheden heeft in 4 jaar tijd de aanbestedingsgrens overschreden.	245	Aanbesteding is in voorbereiding gezamenlijk met inkoop adviseur

Overige onderwerpen in het kader van het voorwaardencriterium

Wet Fido

De kadernota rechtmatigheid geeft een stellige uitspraak dat niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de wet Fido en bijbehorende Regelingen moeten worden opgenomen en toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Er zijn bij de gemeente Stede Broec in 2023 geen niet-financiële onrechtmatigheden in het kader van de wet FIDO geconstateerd.

Onroerende zaak transacties en staatssteun

De gemeente heeft geen onroerende zaak transacties

Wet normering Topinkomens

De wet WNT is gevolgd en nadere toelichting vindt u in de jaarrekening

Bevindingen

Er zijn met betrekking tot deze onderwerpen geen onrechtmatigheden geconstateerd.

M&O criterium

In de notitie Beleid Misbruik & Oneigenlijk gebruik van 1 augustus 2023 staan de uitgangspunten om het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik zo laag mogelijk te hebben, te voorkomen te bestrijden of te detecteren. De notitie beschrijft de waarborgen ter voorkoming of vermindering van het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik, de uitgangspunten voor het M&O beleid en de verantwoordelijkheden binnen de organisatie. Vervolgens gaat de notitie in op de risicogebieden in de verschillende domeinen. Deze risico's worden door middel van een periodieke inventarisatie geactualiseerd en er wordt geïnventariseerd of een risico zich heeft voorgedaan. De notitie gaat verder in op de maatregelen die genomen zijn in het kader van de Algemene verordening Gegevensbescherming, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid

(BIO), ondermijning en de Wet bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB).

Bevindingen

Tijdens het uitvoeren van de interne controles en verbijzonderde interne controles over 2023 zijn de betrokken processen getoetst. Deze toetsing heeft niet geleid tot feitelijke constatering van wat betreft misbruik, oneigenlijk gebruik of fraude met betrekking tot de inzet en aanwending van gemeentelijke middelen.

Monitor rechtmatigheidsverantwoording:

		Bedrag
A	Resterend Saldo begrotingsonrechtmatigheden	€ 1.575
B	Saldo onrechtmatigheden voorwaarden criterium	€ 245
C	Saldo onrechtmatigheden Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	€ 0
	Totaal rechtmatigheidsfouten (A+B+C)	€ 1.820
	Verantwoordingsgrens: 3% van € 72,7 miljoen	€ 2.200

Frauderisico

Er zijn geen concrete aanwijzingen of vermoedens dat zich fraudes hebben voorgedaan in het afgelopen boekjaar.

Verbonden partijen

Inleiding

Gemeenten kunnen taken onder brengen bij verbonden partijen. Veelal zijn dit gemeenschappelijke regelingen. Verbonden partijen stellen beleid op en/of voeren beleid uit dat een gemeente in principe ook in eigen beheer kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen, maar houdt wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

Bijdragen verbonden partijen

Hieronder een tabel met de bijdragen:

	rekening 2022	begroting 2023	rekening 2023
Gemeenschappelijke regelingen:			
SED organisatie	12.315	12.412	13.628
SSC DeSom	1.043	974	1.100
Westfries Archief	179	187	198
Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland	54	80	73
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.102	1.132	1.127
Recreatieschap Westfriesland	126	138	138
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Hollands Noorden	848	1.295	895
WerkSaam Westfriesland	823	956	841
Afvalbeheer Westfriesland	5	5	7
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	107	108	108
Archeologie Westfriesse gemeenten	23	16	16
Deelnemingen:			
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	50	56	51
HVC Groep	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
BNG Bank	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Alliander NV	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	16.675	17.359	18.181

Gemeenschappelijke regelingen

SED organisatie

Gerelateerd aan programma: Bestuur en dienstverlening

Vertegenwoordiging: Lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Doel / openbaar belang:

De SED organisatie werkt aan een prettige woon- werk- en leefomgeving. Zij staat voor goede dienstverlening aan inwoners en ondernemers, en krachtige en deskundige ondersteuning aan de besturen van de gemeenten Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland.

Activiteiten en ontwikkelingen:

De organisatie is in ontwikkeling. Afgelopen jaar heeft de focus op dienstverlening gelegen en is er, onder andere, gewerkt aan het verbeteren van de P&C cyclus, het afronden van de HR 21 onderhoudsronde, arbeidsmarktcommunicatie en mobiliteitsbeleid. Daarnaast blijven er nieuwe grote vraagstukken op onze gemeenten afkomen, zoals duurzaamheid, energietransitie, de woningopgave, de spreidingswet en de blijvende druk op het sociale domein. Dat in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt, die maakt dat de invulling van vacatures en het vinden van specialistische inhuurkrachten lastig is, maakt dat er meer werk ligt dan er formatie beschikbaar is en dat de werkdruk onverminderd hoog wordt ervaren. Daardoor geeft de krapte op de arbeidsmarkt een opwaartse financiële druk op de kosten van personeel en dus op de begroting van de SED organisatie.

Risico's:

- Datalek, cybercrime en uitval ICT systemen.

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	13.219	17.966
Resultaat	0 (De SED organisatie brengt alle lasten in rekening bij de deelnemende gemeenten.)	

SSC DeSom

Gerelateerd aan programma: Bestuur en dienstverlening.

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur.

Doel / openbaar belang

De deelnemers en WerkSaam ondersteunen met ICT-voorzieningen en deze voorzieningen steeds beter afstemmen op de behoefte van deze tijd en de nieuwe ontwikkelingen.

Activiteiten en ontwikkelingen

In 2023 zijn de bevindingen van het project Stip op de horizon opgeleverd. Deelnemers hebben aangegeven dat de DeSom-gemeenten wel degelijk een gezamenlijk stip op de horizon hebben als het gaat om de samenwerking op ICT maar dat deze samenwerking een wezenlijk andere invulling zal moeten krijgen dan de huidige. Om hier invulling aan te geven is een vervolgopdracht vastgesteld waarin de hoofden bedrijfsvoering samen met WerkSaam en DeSom invulling hebben geven aan een nieuwe koers. Deze nieuwe koers 'DeSom 2.0' is vertaald in flexibel dienstverleningsconcept en business plan waarbij de deelnemers een keuze kunnen maken uit een of meerdere diensten. Hiermee is een nieuw perspectief geschetst voor de samenwerking die nu verder uitgewerkt kan worden.

Risico's

- Cyberaanvallen en/of cybercriminaliteit,
- geen goede centrale regie en beveiliging op SAAS oplossingen,
- incompliance door gewijzigde voorwaarden softwareleveranciers,
- ontvlechting van WerkSaam WF,
- beëindigen van contracten met onze leveranciers en
- tijdige invulling van vacatures en werving geschikt personeel.

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	235	111
Vreemd vermogen	4.538	4.429
Resultaat	-50	

Westfries Archief

Gerelateerd aan programma: Bestuur en dienstverlening

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur

Doel / openbaar belang

Goed informatie beheer maakt het handelen van de gemeente transparant en dient zo de democratie. Archiefinstellingen hebben de opdracht om (overheids-)informatie te bewaren, te beheren en beschikbaar te stellen. Informatie van nu is ook na vele jaren nog waardevol. Als

historische bronnen maken ze deel uit van het cultureel erfgoed van ons land. Het Westfries Archief heeft daartoe drie kerntaken die volgen uit de Archiefwet en de Gemeenschappelijke Regeling:

- Het ondersteunen van en diensten verlenen aan aangesloten overheden,
- Informeren, enthousiasmeren en helpen van het publiek om archieven optimaal te gebruiken en de geschiedenis van de regio te leren kennen en
- Beheren, toegankelijk maken en uitbreiden van de collectie.

Het huidige beleidsplan loopt in 2023 af en veel van de gestelde doelen zijn behaald. Enkele, zoals het grootschalige project van de digitalisering van de bouwvergunningen en de verbouwing van het Depot op de begane grond zullen nog doorlopen in 2024/5. Eind 2023 zal een nieuw beleidsplan voor de komende jaren worden aangeboden aan het algemeen bestuur. De doelstellingen daarvan zijn nog niet allemaal bekend maar het ligt voor de hand dat een doorontwikkeling van het eDepot en verdere digitalisering van de collectie daar een onderdeel van zullen uitmaken. Evenals het succesvolle educatieve programma en de samenwerking met de musea, bibliotheken, historische verenigingen en archeologie.

Activiteiten en ontwikkelingen

1. De archiefwet zal naar verwachting worden gewijzigd waardoor archieven van overheden na 10 jaar openbaar worden (is nu 20 jaar) en in beheer overgedragen aan het Westfries Archief. Dit zal een inhaalslag en grote toename in opslag en beheer met zich meebrengen, waarbij het WFA ook meer betrokken zal zijn bij advisering van gemeenten en deelnemende GR'en.
2. De depots van het WFA beginnen vol te raken. Aan de hand van nieuwe berekeningen is een inschatting gemaakt van de aanwas in de komende jaren. Uit deze berekeningen blijkt dat maatregelen noodzakelijk zijn. Om de capaciteit van de depots te vergroten zonder significante wijzigingen aan het gebouw aan te brengen zal het depot op de begane grond in 2024 voorzien worden van verrijdbare stellingen.
3. In de regio West-Friesland bevindt zich ruim 660 meter bouwvergunningen die zich in de depots bij het Westfries Archief bevinden of daar binnenkort naar worden overgebracht. In 2021 heeft het Westfries Archief een aanbesteding doorlopen waarbij alle bouwdoSSIERS uit de periode 1902 tot 2010 met een totaal van 660 meter zal digitaliseren. Het Westfries Archief coördineert en regisseert dit 4 jaar durende project. Financiering van dit project gebeurt, conform het besluit van het algemeen bestuur, met inzet van de bestemmingsreserve aangevuld met een deel van het reguliere budget. De bouwdoSSIERS die nog niet in aanmerking komen voor overbrengen ten tijde van de start van het project belasten we door aan de gemeenten.

Risico's

- Taakuitvoering bij langdurige uitval personeel,
- Diefstal of verlies van cultureel erfgoed wegens calamiteit,
- Storingen in de klimaatbeheersingsinstallatie van de fysieke depots,
- Leveranciersrisico digitalisering en restauraties,
- Sterke verhoging van energiekosten,
- Vertrek van huurders depotruimte,

- Vertrek van medewerkers met specialistische kennis en
- Storingen van het digitale archiveringssysteem.

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	386	300
Vreemd vermogen	204	398
Resultaat	73	

Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBS)

Gerelateerd aan programma: Bestuur en dienstverlening

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur

Doel / openbaar belang

Ondersteuning samenwerking op het gebied van bestuurlijk overleg in de regio West-Friesland. Periodiek worden er bestuurlijke overleggen georganiseerd, gefaciliteerd en gecoördineerd op een aantal werkerterreinen in de vormen van portefeuillehoudersoverleggen. De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen: Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale aangelegenheden), VVRE (verkeer en vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie) en ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).

Activiteiten en ontwikkelingen

In 2023 is verder invulling gegeven aan de uitwerking van de drie focuspunten van het Pact van Westfriesland; versnellen woningbouw, innovatie in de zorg en nieuwe energie. Om een goede verbinding met de maatschappelijk partners tot stand te brengen en te houden is gewerkt met een netwerkregisseur. Verder is in 2023 voor het eerst een regio dag georganiseerd. Alle colleges B&W van de 7 gemeenten van Regio West-Friesland kwamen op deze dag naar het gemeentehuis van Opmeer voor hun reguliere overleggen (VVRE, Madivosa en ABZ) en een gezamenlijk lunchprogramma. Deze werkwijze is goed bevallen en draagt bij aan het versterken van de Westfriese samenwerking. Ook in 2024 worden een aantal regiodagen georganiseerd.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Gerelateerd aan programma: Ruimte

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur

Doel / openbaar belang:

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Daarbij worden

burgers en bedrijven gestimuleerd tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid en worden zij actief betrokken bij de hulpverlening.

Activiteiten en ontwikkelingen

In 2023 werkte de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, naast de reguliere taken op het gebied van crisis- en risicobeheersing, aan zeven organisatie-brede trajecten die gericht zijn op het versterken en toekomstbestendig maken van de organisatie.

De trajecten zijn:

- Coronavirus en taakstelling
- Nieuwe crisistypen
- Veranderopgave brandweer
- Omgevingswet
- Veilig leven
- Zorg en Veiligheid
- Ambulancezorg.

Risico's

- Brandweervrijwilligers van rechtswege overgaan in een arbeidsovereenkomst,
- langdurige uitval,
- IT dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.),
- tekort ambulanceverpleegkundigen,
- materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten en
- aanbestedingsclaim.

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	6.756	5.333
Vreemd vermogen	41.948	42.613
Resultaat	-850	

Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)

Gerelateerd aan programma: Ruimte

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur

Doel / openbaar belang

Het ABWF is een gemeenschappelijke regeling waarin de zeven Westfriesse zaken afstemming op het gebied van de afvalinzameling, het contractmanagement HVC en aandeelhouderszaken. Eveneens is het ABWF de eigenaar van en verantwoordelijk voor de voormalige stortplaats te Westwoud.

Activiteiten en ontwikkelingen

In opdracht van het ABWF heeft Buiten OrganisatieAdvies de evaluatie van de dienstverleningsovereenkomst met HVC uitgevoerd.

In 2023 zou besluitvorming plaatsvinden omtrent de voormalige vuilstort. Om dit proces zorgvuldig vorm te geven is besluitvorming opgeschoven naar 2024 en de expertise van een extern bureau ingeroepen om een nieuw nazorgplan op te stellen en een herberekening uit te voeren op de bestaande voorziening.

Risico's

- Ondersteuning (geen eigen huisvesting en personeel)
- Stortplaats Westwoud.

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	39	46
Vreemd vermogen	1.592	1.592
Resultaat	7	

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Gerelateerd aan programma: Ruimte

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur

Doel / openbaar belang

De OD NHN is een professionele opdrachtnemer die op een efficiënte manier en volgens geldende kwaliteitsstandaarden uitvoering geeft aan de opgedragen milieutaken op het gebied van de fysieke leefomgeving in Noord-Holland Noord.

Activiteiten en ontwikkelingen

In 2023 werkte de Omgevingsdienst NHN, naast de reguliere milieutaken, aan een vijftal organisatie-brede trajecten die gericht zijn op het versterken en toekomstbestendig maken van de organisatie.

De trajecten zijn:

- Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2024-2027 (gereed: wordt begin 2024 vastgesteld)
- Nieuw zaakstelsel
- Omgevingswet
- Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (het verbeterplan om te gaan voldoen aan de robuustheidscriteria per 2026 moet voor 1 april 2024 gereed zijn)
- Versteving bedrijfsvoering.

Risico's

- Claims,
- datalek van geregistreerde gegevens,
- aanbestedingsrisico's en
- projecten ten laste van het rekeningresultaat.

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	4.841	4.188
Vreemd vermogen	5.494	5.837
Resultaat	1.742	

Recreatieschap Westfriesland

Gerelateerd aan programma: Samenleving

Vertegenwoordiging Lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Doel / openbaar belang

Behartigt voor de Westfrieze gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied. Inzet voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden, beheer en onderhoud van terreinen.

Activiteiten en ontwikkelingen

Het bestuur van het Recreatieschap zal in 2024 een visie én ambitie gaan vormen om voor nu én voor de toekomst te zorgen voor voldoende natuur en recreatie voor de bewoners van en bezoekers aan de regio. Dit zal (mogelijk) leiden tot een herziening van (delen van) het huidige beleidskader Natuur- en Recreatieplan Westfriesland.

Risico's

- Langdurige afwezigheid van een werknemer door ziekte,
- beëindigen overeenkomst door verhuurders en/of verpachters,
- het uittreden van één van de gemeenten uit gemeenschappelijke regeling,
- imagoschade en
- gevolgen van klimaatverandering en
- aansprakelijkheid openbare buitenruimte door incidenten.

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	1.765	1.675
Vreemd vermogen	1.238	302
Resultaat	29	

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

Gerelateerd aan programma: Samenleving

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur

Doel / openbaar belang

De basistaken (uniformdeel) van GGD Hollands Noorden zijn: Kennis hebben van en informatie geven over de gezondheid van de inwoners, het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle inwoners), uitvoering van infectieziektebestrijding en uitvoering van

de taken op het terrein van jeugdgezondheid. Een belangrijk deel van de taken van de GGD concentreert zich in het 'voorveld' (preventie, signaleren, monitoren), maar de GGD voert ook vangnettaken voor de gemeente uit.

Naast de basistaken voert de GGD levert de GGD ook aanvullende producten (maatwerkdeel). Deze aanvullende producten vallen niet onder de Gemeenschappelijke regeling. Vanuit het maatwerkdeel wordt ingezet op activiteiten die aanvullend zijn op de werkzaamheden vanuit de GR GGD. Dit zijn onder andere de extra begeleiding contacten en opvoedspreekuren. Indien nodig kan er worden opgeschaald naar Video Home Training, Stevig Ouderschap en VoorZorg.

Activiteiten en ontwikkelingen

Vanuit Gezond Opgroeien heeft de GGD in 2023 diverse activiteiten verricht op het verkleinen van gezondheidsachterstanden. Zorg op maat, opereren in netwerkverbanden en sterkere positionering als adviespartner. Daarnaast is er aandacht voor oudere en ouder wordende inwoners. Hiervoor heeft de GGD ondersteuning geboden aan gemeenten bij toekomstbestendig maken van ouderenbeleid.

Een gezonde leefomgeving nodigt uit tot gezond gedrag en kent zo min mogelijk risico's voor de gezondheid. De leefomgeving hangt samen met nieuwe uitdagingen en kansen voor de toekomst, zoals: klimaatverandering, vergrijzing, individualisering, slimme technologie en nieuwe vormen van mobiliteit. Hierbij is ook aandacht voor de preventie en bestrijding van infectieziekten.

Risico's

- Verbetering basispakket JGZ,
- ziekteverzuim JGZ,
- hogere instroom Veilig Thuis,
- informatiebeveiliging en privacybescherming,
- compensatie cao-gebonden loonstijgingen en
- kostenstijgingen.

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	-1.954	2.110
Vreemd vermogen	25.057	23.835
Resultaat	761	

Archeologie Westfriesse gemeenten

Gerelateerd aan programma: Samenleving.

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur.

Doel / openbaar belang

Archeologie West-Friesland (AWF) is onze gecertificeerde instelling die verantwoordelijk is voor het (laten) doen van archeologische opgravingen op het land en in het water zoals dit is vastgelegd in de Omgevingswet.

Activiteiten en ontwikkelingen

Archeologie West-Friesland geeft als certificaathouder advies. Door middel van een quickscan beoordelen zij of en zo ja, in welke mate archeologisch onderzoek nodig is. Vervolgens voeren zij dit onderzoek uit of voeren zij de monitoring op het onderzoek uit. Zo wordt ervoor gezorgd dat bij een opgraving de verrichte handelingen en aangetroffen archeologische vondsten worden gedocumenteerd, de vondsten worden geconserveerd en een rapport wordt opgesteld waarin de resultaten van de handelingen zijn beschreven. Naast advisering en uitvoering draagt Archeologie West-Friesland bij aan gemeentelijke beleidsontwikkeling en verzorgt zij publieksactiviteiten en pr.

WerkSaam Westfriesland

Gerelateerd aan programma: Samenleving.

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur.

Doel / openbaar belang

WerkSaam Westfriesland voert de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorzieningen (WSW) uit voor de Westfriesse gemeenten. Een klein onderdeel van de Participatiewet, de bijzondere bijstand, is bij de afzonderlijke gemeenten gebleven. Het doel van de Participatiewet is dat iedereen die gedeeltelijk of volledig kan werken begeleid wordt naar werk, het liefst bij een gewone werkgever. Hierbij kan WerkSaam Westfriesland verschillende instrumenten inzetten, zoals job-coaching of loonkostensubsidie. Ook biedt WerkSaam beschutte werkplekken voor mensen die kunnen werken, maar veel begeleiding daarbij nodig hebben. Lukt het (nog) niet om te werken dan zorgt WerkSaam Westfriesland voor een uitkering als dat nodig is.

Activiteiten en ontwikkelingen

WerkSaam heeft verder gewerkt aan het beleidsplan 2022-2025. Verder speelt WerkSaam in op actuele politieke ontwikkelingen en is gestart met het project WerkSaam 2028.

Risico's

- Ontwikkeling toegevoegde waarde,
- bijdrage GR sluit niet aan op de ontwikkeling van het gemeentefonds,
- uitvoeringstaken Wet Inburgering en
- externe factoren zoals cyberaanvallen.

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	9.386	10.045
Vreemd vermogen	15.738	11.448
Verwacht resultaat	1.696	

Deelnemingen

Ontwikkelingsbedrijf NHN

Gerelateerd aan programma: Ruimte

Doel / openbaar belang

Bevorderen van de regionale economie en welvaart en de nationale en internationale positionering van Noord-Holland Noord. Het ontwikkelingsbedrijf heeft vier pijlers binnen haar meerjarenprogramma. Dit zijn: Ondersteuning MKB, regionale promotie en acquisitie. Tenslotte voert het ontwikkelingsbedrijf projecten uit ter stimulering van de regionale economie.

BNG Bank

Gerelateerd aan programma: Bestuur en dienstverlening

Doel / openbaar belang

De uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Draagt bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Activiteiten en ontwikkelingen

De BNG heeft zich gecommitteerd om bij te dragen aan het nationale Klimaatakkoord en aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen van Parijs. De bank ontwikkelt en stimuleert innovatieve duurzame verdienmodellen. Dankzij haar toprating kan de bank tegen lage tarieven geld lenen op de internationale geld- en kapitaalmarkt, en dit geld vervolgens tegen lage prijzen uitlenen aan klanten.

Het fundingbeleid blijft onveranderd gericht op permanente toegang tot de geld- en kapitaalmarkt voor de gewenste looptijden en volumes tegen zo laag mogelijke kosten.

Financieel belang

De gemeente heeft als aandeelhouder 17.823 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV. Het dividend per aandeel is € 2,16 voor 2023.

Alliander

Gerelateerd aan programma: Ruimte

Doel / openbaar belang

Alliander is een netwerkbedrijf dat zorgt voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Door hun netwerk continu te verbeteren, bereiden ze zich voor op een toekomst waarin iedereen duurzame energie kan gebruiken, produceren en delen. Stede Broec heeft aandelen in Aliander, waarvan de dividend op Algemene dekkingsmiddelen wordt ontvangen.

Activiteiten en ontwikkelingen

Het jaar 2023 is voor Alliander financieel positief afgesloten. Tegelijk blijft er sprake van een forse financieringsbehoefte gelet op de gigantische investeringsopgave waar Allainder de komende jaren voor staat. Voor het vijfde achtereenvolgende jaar investeerden Alliander met ruim € 1,4 miljard weer meer dan het jaar daarvoor in de verbouwing van de energienetten. Het tempo waarmee Alliander de grootschalige aanleg en verzwaring van elektriciteitsnetten verder kan opvoeren, loopt tegen grenzen aan. Door de drukte op het elektriciteitsnet betekent dit onder andere dat er nog zeker tien jaar files op het net zijn.

Financieel belang

De gemeente heeft als aandeelhouder 136.108 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.

HVC Groep

Gerelateerd aan programma: Ruimte

Doel / openbaar belang

HVC is een afval- en energiebedrijf met zowel publieke als commerciële activiteiten op het gebied van afval en energie. Voor de verwerking en inzameling van het huishoudelijk afval heeft de gemeente een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten met een looptijd van 6 jaar (1 januari 2020 tot 1 januari 2026). Eveneens heeft de gemeente aandelen in het bedrijf en daarmee stemrecht in de Algemene Ledenvergadering. Aan het aandeelhouderschap is een ballotageovereenkomst verbonden waarin onder meer geregeld is dat het brandbaar afval afgestaan moet worden en de gemeente, samen met de andere aandeelhouders, garant staat voor een deel van de leningen.

Activiteiten en ontwikkelingen

- Met woningcorporaties en woningeigenaren gebouwen van aardgas afhalen en aansluiten op een warmtenet.
- Met zon- en windprojecten duurzame stroom opwekken.
- Bronscheiding verbeteren.

Financieel belang

De gemeente heeft als aandeelhouder 34 aandelen voor een totaal van € 67.000.

Grondbeleid

Inleiding

Binnen de gebiedsontwikkeling wordt een onderscheid gemaakt tussen actief- en passief grondbeleid. Bij actief grondbeleid verwerft de gemeente de grond, maakt deze bouw- en woonrijp en verkoopt de bouwgrond aan projectontwikkelaars/particulieren, die op deze bouwgrond het vastgoed realiseren.

Bij passief grondbeleid heeft de gemeente een faciliterende en kader stellende rol bij 'gebiedsontwikkeling door derden'. De gemeente stelt het bestemmingsplan vast, waarbij kosten van plankosten en gemeenschapsvoorzieningen worden verhaald door middel van (anterieure) overeenkomst of vaststelling van een exploitatieplan.

Een variant 'tussen' deze beide vormen is de publiek-private samenwerking (PPS), waarbij de gemeente samen met een private partij de grondexploitatie doet. Winst en risico worden dan gedeeld.

Visie

De vigerende Nota Grondbeleid komt uit 2016. Mede ook vanuit de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 zal in 2024 een nieuwe Nota Grondbeleid opgesteld worden, tezamen met een aanvullende nota kostenverhaal.

In 2023 kende de gemeente geen eigen, actieve, grondexploitaties.

Beleidsverantwoording

Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

Vanuit de Omgevingswet worden ook enkele regels voor het grondbeleid geactualiseerd. De grootste wijziging is dat het mogelijk wordt om een gebied "organisch" te kunnen ontwikkelen onder een grondexploitatie zonder 'eindtijd'. Dit kan een optie zijn als er vooraf nog veel onzekerheden bestaan over concrete planinvullingen.

Ontwikkelingen

Ter informatie, binnen de gemeente spelen de volgende grotere nieuwe (faciliterende) projecten en ontwikkelingen (waarover op andere plekken dan in deze paragraaf verantwoording over wordt afgelegd):

Kweeklust/De Volkstuin

In 2023 is de koop-aannemingsovereenkomst getekend met de ontwikkelaar en is de grond geleverd. Ook is de grond in 2023 bouwrijp gemaakt. De omgevingsvergunning voor de bouw van de beoogde woningen (32 woningen waarvan 17 voor de woningcorporatie) is afgegeven. Begin 2024 gaat de ontwikkelaar in de verkoop met de woningen.

Gebiedsvisie Stede Broec Centrum Zuid

De gemeenteraad heeft eind 2021 positief besloten op deze brede, integrale, visie op het zuidelijke centrum gedeelte. Onderdelen van dit plan zijn o.a. het stationsgebied, het

Streekplein, herontwikkeling van het particuliere bezit hieromheen, maar ook de locatie 'Centrumplan Fase 5' waar de gemeente grondposities heeft. Vanuit het integrale plan is in 2022 en 2023 gewerkt aan het stedenbouwkundig plan (inrichting openbare ruimte) en zijn verdere stappen gezet om diverse deelprojecten tot ontwikkeling te brengen (o.a. De Middend). Voor het onderdeel 'Centrumplan Fase 5' zal in 2024 ingezet worden op een marktconsultatie.

Nijevoert

Na Waterweide moet het Stede Broecse deel van het project Nijevoert de volgende nieuwe woonwijk binnen de gemeente worden.

Opzet is een integrale gebiedsontwikkeling tussende gemeenten Stede Broec en Enkhuizen en met alle eigenaren/betrokkenen. Het project bevindt zich (onder een intentieovereenkomst) in de haalbaarheidsfase waarin samen met de marktpartijen het beoogde bouwplan onderzocht wordt. In 2023 is het gemeentelijk ambitiedocument goedgekeurd door de raad.

Op dit moment worden gesprekken gevoerd met de ontwikkelaar, om conform de wens van de raad, de gemeentelijke positie in dit project af te stoten teneinde een 'gelijk speelveld' te kunnen creëren voor alle betrokkenen.

Sport- en recreatielandschap Stede Broec

In de gebiedsvisie uit 2017 is het 'middengebied' aangewezen als ontwikkelgebied voor een sport- en recreatielandschap. Om grip op deze ontwikkeling te kunnen houden is in 2021 de wet voorkeursrecht gemeenten (WvG) op het plangebied gelegd. In 2022 en 2023 is gewerkt aan een Masterplan voor dit gebied, welke door de raad is bekrachtigd. Op dit moment ligt het ontwerp bestemming- en exploitatieplan ter inzage en aansluitend besluitvorming.

Strategische gronden

De gronden behorende bij het Centrumplan Fase 5 zijn gemeentelijke strategische gronden welke te kwalificeren en te waarderen zijn als 'warme gronden'. Zie ook hieronder. Daarnaast bezit de gemeente nog een stuk akkerland (HES zone), waar geen concrete ontwikkel of toekomstplannen voor zijn. Tot slot is de gemeente eigenaar van een aantal gronden behorende bij de toekomstige ontwikkeling van Florapark (Nijevoert) en Molensloot (volgend op Florapark).

Risicobeheersing

De lopende projecten betreffen allen ontwikkelingen waarbij de gemeente een faciliterende en kader stellende rol speelt. Dit betekent dat er geen actieve grondexploitaties gevoerd worden waarvan een risicoanalyse gemaakt kan worden.

Strategische gronden

De gronden behorende bij het Centrumplan Fase 5 zijn te classificeren als 'warme gronden'. Van hieruit mogen deze gronden gewaardeerd worden tegen de toekomstige bestemming. In den regel is dit een hogere waarde dan de waarde onder de huidige bestemming en de aankoop-/ boekwaarde. In 2020 zijn deze gronden nog gewaardeerd door een taxateur. Opzet

is om in 2024 een marktconsultatie voor Centrumplan Fase 5 te gaan houden als eerste stap richting toekomstige ontwikkeling.

Het stuk akkerland (HES zone), waar geen concrete ontwikkel of toekomstplannen voor zijn is te classificeren als een reguliere strategisch grond en moet van daaruit gewaardeerd worden tegen de huidige bestemming.

De gronden behorende bij de toekomstige ontwikkeling van Florapark en Molensloot hoeven niet gewaardeerd te worden en vormen geen risico voor de gemeentebegroting. Dit omdat de gemeente geen economisch eigenaar is en omdat via een koop- en leningconstructie de boekwaarde van deze gronden gedekt en gegarandeerd zijn.

Reserves en voorzieningen

Het reserve Grondbedrijf bedraagt per 31-12-2023 € 2.655.000.

Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 trad de Wet Open Overheid (Woo) in werking. De Woo vervangt de Wet openbaarheid bestuur (Wob), maar gaat verder dan de Wob. De Woo verplicht tot:

- passief openbaar maken van informatie via het afhandelen van Woo-verzoeken
- actief openbaar maken van 11 informatiecategorieën
- aanstellen van een CfWoo
- op orde brengen van de Informatiehuishouding.

Het passief openbaar maken, oftewel het afhandelen van Woo-verzoeken, is per 1 mei 2022 met de inwerkingtreding van de Woo reeds geïmplementeerd. In 2023 hebben we dit proces verder geoptimaliseerd en rollen de nieuwe werkwijze in 2024 uit. In 2023 is ook software aangeschaft en in gebruik genomen om documenten te anonimiseren. De SED organisatie pakt de implementatie van de Woo projectmatig op met kort cyclische deelprojecten via zogeheten “W00ts” (Woo-teams). De uitrol bij SED organisatie loopt in de pas met landelijke planning.

Concreet zijn in 2023 de volgende deelresultaten afgerond:

- W00t actief publiceren: inrichten publicatieplatform en aanschaf en implementatie anonimiseringssoftware en opstellen kaders en werkinstructies voor anonimiseren. Het initiatief landelijk publicatieplatform PLOOI voor actieve publicatie is helaas gestopt. Gemeenten moeten dit nu zelf verzorgen. In 2023 hebben we i.s.m. onze websiteleverancier de publicatie via onze eigen websites gerealiseerd,
- W00t Informatiecategorie Convenanten: proces geoptimaliseerd en actieve publicatie ingericht,
- W00t Informatiecategorie Organisatiegegevens: proces geoptimaliseerd en actieve publicatie ingericht,
- W00t Informatiecategorie Bestuursstukken: proces geoptimaliseerd ter voorbereiding voor pilot in 2024 en
- Aanstelling Contactfunctionaris Woo: de contactfunctionaris coördineert acties rondom Woo-verzoeken en actief publiceren en is in- en extern aanspreekpunt voor Woo gerelateerde zaken.

Gestart in 2023 maar nog niet afgerond:

- W00t Implementatie nieuwe werkwijze afhandeling Woo-verzoeken.

In 2024 gaan we aan de slag met de uitrol van de nieuwe, digitale werkwijze bestuurlijke besluitvorming en verbeteren van de informatiehuishouding voor deze bestuursstukken en voor klachtoordelen, jaarverslagen en raadsstukken.

Woo-verzoeken leggen in 2023 een grote capaciteitsdruk op de organisatie. In 2022 behandelden we in totaal 34 Wob en Woo-verzoeken. In 2023 is dat verdrievoudigd naar 106.

Voor het op orde brengen van onze informatiehuishouding is in 2023 informatiebeleid en een roadmap voor uitvoering ervan opgesteld welke begin 2024 ter vaststelling wordt aangeboden. De SED-gemeenten hebben tot 2030 de tijd om dit te realiseren.

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

Programma	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk
Lasten			
Bestuur en dienstverlening	10.479	11.704	11.499
Ruimte	14.695	15.991	15.258
Samenleving	35.415	42.373	40.176
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal lasten	60.589	70.068	66.933
Baten			
Bestuur en dienstverlening	48.598	50.145	51.839
Ruimte	5.851	7.603	9.584
Samenleving	5.911	10.296	10.318
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal baten	60.360	68.044	71.741
Stortingen reserves			
Bestuur en dienstverlening	0	0	0
Ruimte	17	2.274	3.849
Samenleving	0	1.920	1.920
Totaal stortingen	17	4.194	5.769
Onttrekkingen reserves			
Bestuur en dienstverlening	80	3.348	3.348
Ruimte	173	413	365
Samenleving	277	2.087	1.352
Totaal onttrekkingen	530	5.848	5.065
Totaal mutaties reserves	-513	-1.654	704
Resultaat	285	-369	4.104

De analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en werkelijk is opgenomen in de Programmaverantwoording.

Programma	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo van baten en lasten	4.808	-444	913	-2.531	-2.036
Saldo mutaties reserves	<u>-704</u>	<u>530</u>	<u>530</u>	<u>530</u>	<u>527</u>
Begrotingssaldo na bestemming	4.104	87	1.461	-2.001	-1.509
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	<u>-2.044</u>	<u>219</u>	<u>102</u>	<u>22</u>	<u>22</u>
Structureel begrotingssaldo	2.060	306	1.563	-1.979	-1.487

Overzicht van incidentele baten en lasten

Gemeenten zijn verplicht om een overzicht van incidentele lasten en baten in hun jaarstukken op te nemen.

Lasten:

Programma	omschrijving	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
2	Implementatie overdracht wegen HHRS	31	0	31
2	Coördinatie en toezicht aanleg glasvezel	350	100	250
2	Uitvoeringsprogramma Omgevingswet	280	286	-6
2	Storting in Reserve Grondbedrijf	0	1.310	-1.310
3	Energietoeslag	690	434	256
3	Subsidieregeling corona noodfonds	57	42	15
3	Opvang vluchtelingen Oekraïne	2.215	1.104	1.110
	totaal	3.623	3.276	346

Baten:

Programma	omschrijving	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
1	Algemene uitkering: energietoeslag	0	660	660
1	Algemene uitkering: meerkosten Oekraïne	0	21	21
2	Onttrekking aan Algemene reserve voor budget Implementatie overdracht wegen HHRS	31	0	-31
2	Onttrekking aan de Reserve glasvezel voor budget Coördinatie en toezicht aanleg glasvezel	350	100	-250
2	Onttrekking aan de Reserve Omgevingswet	280	286	6
2	Verkoop grond Kweeklust	0	1.310	1.310
3	Onttrekking aan de Algemene reserve voor budget Energietoeslag	690	434	-256
3	Onttrekking aan de Algemene reserve voor budget Subsidieregeling corona noodfonds	57	42	-15
3	Uitkering Opvang vluchtelingen Oekraïne	2.215	2.468	253
	totaal	3.623	5.321	1.698

Toelichting op de incidentele baten en lasten:

Implementatie Overdracht wegen HHRS	Is een eenmalig project: implementatie onderhoud buitenwegen.
Coördinatie en toezicht aanleg glasvezel	Is een eenmalig project: aanleg glasvezel.
Uitvoeringsprogramma Omgevingswet	Lasten voor de invoering van de nieuwe wet. Hiervoor ook incidentele baten.
Storting in de Reserve Grondbedrijf	De incidentele verkoop van grond Kweeklust wordt gestort in de reserve.
Energietoeslag	Dit is een eenmalige regeling voor huishoudens met een laaginkomen.
Subsidieregeling corona noodfonds	Dit is een eenmalige regeling om maatschappelijke organisaties en verenigingen te steunen i.v.m. de gevolgen van corona.
Opvang vluchtelingen Oekraïne	Dit is een eenmalige regeling waarvoor we ook een uitkering ontvangen.
Algemene uitkering: energietoeslag	Met de decembercirculaire zijn extra middelen ontvangen voor het uitbetalen van de energietoeslag.
Algemene uitkering: meerkosten Oekraïne	Met de decembercirculaire zijn extra middelen ontvangen voor de zorg en ondersteuning van Oekraïense vluchtelingen.
Onttrekking aan de Algemene reserve voor budget Implementatie overdracht wegen HHRS.	Ter dekking van het budget voor Implementatie overdracht wegen HHRS.
Onttrekking aan de Reserve Glasvezel voor budget Coördinatie en toezicht aanleg glasvezel.	Ter dekking van het budget voor coördinatie en toezicht aanleg glasvezel.
Onttrekking aan de Reserve Omgevingswet	Ter dekking van het budget voor Uitvoeringsprogramma Omgevingswet.
Verkoop grond Kweeklust	Eenmalige verkoop grond.
Onttrekking aan de Algemene reserve voor budget Energietoeslag.	Ter dekking van het budget voor uitbetalen van de energietoeslag.
Onttrekking aan de Algemene reserve voor budget Subsidieregeling corona noodfonds.	Ter dekking van het budget voor de Subsidieregeling corona noodfonds.
Uitkering Opvang vluchtelingen Oekraïne.	Voor de kosten ontvangen we een uitkering.

Overzicht van toevoegingen en onttrekkingen reserves

	Begroting na wijziging	Begroting na wijziging waarvan structureel	Werkelijk	Werkelijk waarvan structureel
Toevoegingen:				
Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0
Ruimte	2.274	0	3.849	0
Samenleving	1.920	0	1.920	0
Totaal toevoegingen:	4.194	0	5.769	0
Onttrekkingen:				
Bestuur en dienstverlening	3.348	80	3.348	80
Ruimte	413	173	365	123
Samenleving	2.087	277	1.351	277
Totaal onttrekkingen:	5.849	530	5.065	480

Balans en de toelichting

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa		
<u>Immateriële vaste activa</u>	479	344
Bijdrage in activa van derden	275	284
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	204	60
<u>Materiële vaste activa</u>	44.929	46.100
- Investerings met een economisch nut	31.388	32.943
- Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.454	4.576
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	9.087	8.581
<u>Financiële vaste activa</u>	14.280	15.248
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	116	116
- Leningen aan woningbouwcorporaties	6.701	7.474
- Overige langlopende leningen u/g	7.463	7.658
<i>Totaal vaste activa</i>	59.688	61.694
Vlottende activa		
<u>Voorraden</u>	1	4
- Gereed product en handelsgoederen	1	4
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>	20.712	20.032
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.454	7.684
- Vorderingen op openbare lichamen	7.580	9.868
- Overige vorderingen	679	2.480
<u>Liquide middelen</u>	507	505
- Kassaldi	3	3
- Banksaldi	504	501
<u>Overlopende activa</u>	4.494	967
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op een uitkering met een specifiek bestedingsdoel	0	0
- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	4.494	967
<i>Totaal vlottende activa</i>	25.714	21.508
TOTAAL ACTIVA	85.402	83.202

PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
Vaste passiva		
<u>Eigen vermogen</u>	26.941	22.133
- Algemene reserve	6.176	3.823
- Bestemmingsreserves	16.661	11.634
- Resultaat na bestemming (nog te bestemmen resultaat)	4.104	6.676
<u>Voorzieningen</u>	8.825	7.729
- Voorz. verpl. verliezen en risico's	1.762	1.739
- Egalisatievoorzieningen	1.745	1.651
- Van derden verkregen middelen met een specifieke aanwendingsrichting	5.318	4.339
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer</u>	39.065	42.671
- Onderhandse leningen:		
* Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	35.908	39.514
* Overige binnenlandse sectoren	3.157	3.157
<i>Totaal vaste passiva</i>	74.831	72.533
Vlottende passiva		
<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>	4.153	3.875
- Overige schulden	4.153	3.875
<u>Overlopende passiva</u>	6.418	6.794
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;	3.403	3.540
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.886	1.858
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	129	1.396
<i>Totaal vlottende passiva</i>	10.571	10.669
TOTAAL PASSIVA	85.402	83.202
Het totaal van de verstrekte waarborgen	40.078	24.455
Het totaal van de garantstellingen	7.210	6.361

Waarderingsgrondslagen

Bij de beoordeling van de balansposten en het jaarresultaat is het van belang te weten op welke grondslagen de waardering hiervan berust. Daarom wordt de toelichting op de balans voorafgegaan door een korte uiteenzetting van deze grondslagen.

In het algemeen worden bij waardering van balansposten en bepaling van het resultaat de volgende beginselen in acht genomen:

- matching-beginsel:
kosten worden zoveel mogelijk toegerekend aan de periode waaraan de met die kosten behaalde opbrengsten worden toegerekend
- realisatie-beginsel:
de opbrengst wordt toegerekend aan de periode waarin de prestatie wordt geleverd en de opbrengst met zekerheid kan worden vastgesteld
- bestendigheidsbeginsel:
alleen indien gegronde redenen daartoe aanleiding geven, kunnen de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling worden gewijzigd. Dergelijke wijzigingen moeten worden vermeld in de jaarrekening

Waardevermindering van activa (bijvoorbeeld als gevolg van gebruik of veroudering) kan tot uitdrukking worden gebracht door afschrijving: een verlaging van de boekwaarde op de balans, welke ten laste komt van de rekening van baten en lasten. Op deze wijze kunnen ook de lasten van immateriële vaste activa worden 'verdeeld' over meerdere jaren.

Veel gehanteerde methoden daarbij zijn:

- lineair: het bedrag aan afschrijving is elk jaar hetzelfde;
- annuïtair: het totaalbedrag aan rente en afschrijving is elk jaar hetzelfde (jaarlijks stijgt het afschrijvingsbestanddeel en daalt het rentebestanddeel);

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording gemeenten daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders wordt vermeld.

Waarderingsgrondslagen voor activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde. Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij de ingebruikneming van het gerelateerde materiële vast actief en wordt in vijf jaar afgeschreven.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening. Boeterente mag worden afgeschreven in een periode die maximaal gelijk is aan de looptijd van de lening.

De bijdragen in de activa in eigendom van derden worden afgeschreven over de te verwachten gebruiksduur.

Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend. In dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

De materiële vaste activa worden over het algemeen lineair afgeschreven. Een aantal schoolgebouwen (inclusief inventaris) en het merendeel van de rioleringswerken worden bij wijze van uitzondering annuïtair afgeschreven, waarbij aansluiting is gezocht bij rijksvergoedingen (in het verleden).

De levensduur van de materiële vaste activa (op basis waarvan de afschrijvingen worden bepaald) staat niet per definitie vast. In het algemeen echter worden de volgende termijnen gehanteerd:

- gebouwen: afschrijving in 40 jaar
- rioleringswerken: afschrijving in 30 tot en met 60 jaar
- technische installaties: afschrijving in 15 jaar
- inventaris: afschrijving in 10 jaar
- bruggen afschrijving in 25 tot en met 80 jaar
- beschoeiing afschrijving in 25 of 50 jaar
- wegen afschrijving in 40 jaar
- openbare verlichting afschrijving in 20 of 40 jaar
- een andere te verwachten gebruiksduur en afschrijvingstermijn dan hierboven genoemd moet worden gemotiveerd.

Voor bepaalde activa welke zijn geactiveerd is een afwijkende afschrijvingstermijn gehanteerd. Bijvoorbeeld voor schoolgebouwen is een afschrijvingstermijn 30 jaar of 50 jaar gehanteerd. Dit is conform besluitvorming in het verleden.

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, worden afgeschreven conform de hierboven genoemde afschrijvingstermijnen.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investerings met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige levensduur afgeschreven. De verplichting om alle investerings te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investerings die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn, tenzij hierna anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van naamloze- en besloten vennootschappen (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Voorraden

De voorraad onderhanden werk (bouwgrondexploitatie) wordt gewaardeerd tegen aanschafwaarde.

De nog niet in exploitatie genomen gronden zijn gewaardeerd op basis van marktwaarde. De voorraad handelsgoederen zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde.

Overige activa

De vorderingen en liquide middelen en het saldo met betrekking tot het schatkistbankieren worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen voor passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves en de bestemmingsreserves, evenals het jaarresultaat (= saldo van baten en lasten). De reserves worden op de balans opgenomen tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen de per 31 december 2023 voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's, voor zover hiervan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.

Tevens zijn er egalisatievoorzieningen opgenomen.

Ook zijn onder de voorzieningen van derden verkregen middelen opgenomen die specifiek besteed moeten worden opgenomen.

De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Evenals de verstrekte leningen worden de vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar (langlopende opgenomen leningen) gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met het totaal van de aflossingen. De looptijd van de leningen varieert, maar is minimaal 10 jaar. De leningen worden lineair of annuïtair over de looptijd afgelost.

Op de balans per 31 december 2023 zijn de door diverse projectontwikkelaars voorgefinancierde gronden als afzonderlijke posten opgenomen. Deze passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Overige (= vlottende) passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen voor de bepaling van het resultaat

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording gemeenten daarvoor geeft.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het dienstjaar worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de eigen bijdrage die het CAK in en aan de gemeente afdraagt, geldt op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2018 (inclusief Addendum Kadernota rechtmatigheid 2021) van de commissie BBV het volgende: Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op de overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdrage door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over de omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personeelslasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden overlopende en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

De baten en lasten worden bruto verantwoord: baten en lasten worden ongesaldeerd opgenomen.

De resultaten van de afgesloten complexen bouwgrondexploitatie worden in beginsel verrekend met de reserve grondbedrijf. Deze methodiek heeft tot gevolg dat de resultaten van de afgesloten complexen niet in het jaarresultaat na bestemming tot uitdrukking worden gebracht.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd kunnen worden aangemerkt (realisatieprincipe). Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Bij de bepaling van de baten inzake de algemene uitkering is uitgegaan van de decembercirculaire 2023.

Activa

Immateriële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeerde- ringen	Afschrijvingen/ aflossingen	Overige verminderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Bijdragen in activa van derden	284	0	9	0	275
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	60	144	0	0	204
Totaal	344	144	9	0	479

Materiële Vaste Activa

Materiële vaste activa zijn stoffelijke activa dan wel bezittingen die gedurende een langere periode in het productie- of dienstenproces worden ingeschakeld, zoals gronden, gebouwen, machines en terreinen. Over grond wordt niet afgeschreven: grond slijt niet en daalt dus ook niet in waarde. Eventuele kosten van sloop van gebouwen dienen te worden verdisconteerd in de boekwaarde van die gebouwen.

In het onderstaande overzicht wordt het verloop van de materiële vaste activa met *economisch nut* weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2022	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrijving	Bijdrage van derden	Afwaar- dering	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	6.972	0	0	1	0	0	6.971
Woon- ruimten	77	0	0	2	0	0	75
Gebouwen	24.493	54	3	1.437	0	0	23.107
Vervoer- middelen	0	0	0	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	198	0	0	32	0	0	166
Overige	1.201	43	0	175	0	0	1.069
Totaal	32.942	97	3	1.647	0	0	31.388

De investeringsbudgetten van overige investeringen met een economisch nut betreffen:

	Investerings- budget 2023	Vermeerdering 2023	Vermindering 2023	Werkelijk besteed t/m 2023	Restant budget 1-1-2024
Verbeteringen Sporthal De Kloet	244	54	3	226	17
Klimrek gymzaal De Woud	23	21	0	21	2
Klimrek gymzaal De Horn	21	23	0	23	-2
Totaal	288	97	3	270	18

Het investeringsbudget voor het klimrek in gymzaal De Woud en het klimrek in gymzaal De Horn kunnen worden afgesloten.

Het verloop van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeer- deringen	Afschrijvingen	Extra afschrijving	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2023
Grond-, weg- en waterbouw werken	4.576	98	220	0	0	4.454
Totaal	4.576	98	220	0	0	4.454

De investeringsbudgetten van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven betreffen:

	Investeringsbudget 2023	Werkelijk besteed 2023	Werkelijk besteed t/m 2023	Restant budget 1-1-2024
Investerings GRP	4.351	98	374	3.977
Totaal	4.351	98	374	3.977

Het investeringsbudget '2021 Investerings GRP' kan worden afgewikkeld.

Het verloop van de investeringen met maatschappelijk nut wordt in de onderstaande overzichten weergegeven:

	Boekwaarde 01-01-2023	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2023
<i>Maatschappelijk nut vóór 2017</i>						
Grond-, weg- en waterbouw werken	311	0	0	38	0	273
<i>Maatschappelijk nut vanaf 2017</i>						
Grond-, weg- en waterbouw werken	7.675	890	95	339	0	8.131
Machines, apparaten en installaties	518	0	0	32	0	486
Overige	77	127	0	7	0	197
Totaal	8.581	1.017	95	416	0	9.087

De investeringsbudgetten van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreffen:

	Oorspronkelijk budget	Werkelijk besteed 2023	Werkelijk besteed t/m 2023	Restant budget
Vervanging bruggen	1.094	202	616	478
Budget centrum	1.958	29	1.646	312
Kunstwerken vervangen onderdelen	248	139	248	0
Conserveren constructieonderdelen bruggen	118	76	118	0
Betonnen fietsbrug achter De Prior	160	-95	159	1
Vervangen wegen	142	0	0	142
Vervangen Raadhuislaan	750	7	658	92
Waterplan: aanleggen recr.voorz. buitengebied	60	3	3	57
Vervangen speelvoorzieningen	180	127	170	10
Vervangen lichtmasten OVL	97	9	53	44
Vervangen beschoeiingen	1.622	136	164	1.458

Vervangen armaturen OVL	352	145	350	2
Vaarduiker Parklaan	90	36	36	54
Kast- en kabelvervanging	80	-4	34	46
Vervangen elektrische onderdelen (overhaal)	122	1	118	3
Intergraal project vervanging Lutjebroek	80	3	3	77
Herbestraten Spoorsingel	160	109	109	51
Vorbereidingsbudget Middengebied	180	145	204	-24
Totaal	7.493	1.066	4.692	2.801

De volgende investeringsbudgetten kunnen worden afgewikkeld:

- Vervanging bruggen
- Streekhof: parkeren fase 6
- Kunstwerken vervangen onderdelen
- 2020 Betonnen fietsbrug achter De Prior,
- 2020 Vervangen complete objecten bruggen
- 2021 Vervangen beschoeiing
- 2021 Conservering constructieonderdelen bruggen
- 2022 Vervangen beschoeiing hout
- 2022 Vervangen beschoeiing kunststof
- 2022 Vervangen armaturen
- 2022 Vervangen kasten openbare verlichting
- 2022 Akoestische verbeteringen sporthal De Kloet
- 2021 Vorbereidingsbudget volkstuin Kweeklust
- 2023 Vervangen speelvoorzieningen
- 2023 Uitvoering GRP hoofdriool

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa vallen de verstrekte langlopende leningen en de deelnemingen in (overheids)bedrijven door middel van aandelen. Daarnaast zijn hier de bijdragen in activa van derden onder opgenomen.

	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeerderingen	Afschrijvingen/ aflossingen	Overige verminderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	116	0	0	0	116
Leningen aan woningbouwcorporaties	7.474	0	773	0	6.701
Overige leningen	7.658	409	604	0	7.463
Totaal	15.248	409	1.378	0	14.280

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën.

	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeerderingen	Verminderings	Winstneming	Boekwaarde 31-12-2023
Gereed product en handelsgoederen	4	4	7	0	1
Totaal	4	4	7	0	1

Uitzettingen korter dan 1 jaar

De balanspost vorderingen wordt als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	9.868	7.580
Overige vorderingen	3.010	1.206
Saldo voorziening dubieuze debiteuren	-131	-128
Saldo voorziening bijstand besluit zelfstandigen	-399	-399
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	7.684	12.454
Totaal	20.032	20.712

De belangrijkste vorderingen op openbare lichamen betreffen:

- Belastingdienst € 4.993.000 en
- SED organisatie € 1.667.000.

De vordering op de Belastingdienst betreft de BTW- en BCF-aangifte en de vordering op de SED organisatie betreft de doorbelasting van de bijdrage aan SSC DeSom.

In het kader van de Wet financiering decentrale overheden zijn gemeenten verplicht een overzicht op te nemen van de gelden die gemiddeld per kwartaal buiten 's Rijks schatkist zijn aangehouden:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag kwartalen	394,5375	394,5375	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	349	332	341	251
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	45	63	659	749
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	52.605			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	52.605			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag	394,5375	394,5375		
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1.000.000				1.000	1.000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	31.430	30.211	31.351	23.119
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	349	332	341	251

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Kassaldi	3	3
Banksaldi	501	504
Totaal	504	507

Overlopende activa

Onder deze balanspost vallen de in het volgend dienstjaar nog te ontvangen bedragen die betrekking hebben op 2023.

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op een uitkering met een specifiek bestedingsdoel	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	967	4.494
Totaal	967	4.494

Passiva

Algemene reserve

Het verloop wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve	3.823	-	4.323	6.676	6.176
Bestemming resultaat vorig boekjaar	6.676	-	-	-6.676	0
Totaal	10.499	0	4.323	0	6.176

Nadelige jaarresultaten, stortingen in voorzieningen en dekking van incidentele lasten kunnen worden onttrokken aan deze reserve.

De toevoegingen aan de algemene reserve:

- Jaarresultaat 2022 € 6.676.000

De *onttrekkingen* aan de algemene reserve:

- Overhevelingsbesluit 2022-2023 € 1.257.000
- Storting in de Reserve Centrumontwikkelingen € 883.000
- Storting in de Reserve Opvang Oekraïners € 1.920.000
- Storting in de Reserve Omgevingswet € 247.000
- Dekking lasten verhuizing GGD € 16.000

Bestemmingsreserves

Het verloop wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	boekwaarde 1-1-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	boekwaarde 31-12-2023
Reserves ter dekking van kapitaallasten:				
Praktijkschool	569	0	44	526
Martinuscollege	174	0	13	161
Scoutinggebouw	89	0	11	78
Luie trap	5	0	1	5
Boogschuttersvereniging	74	0	3	71
Energiezuinige toepassingen atletiekbaan	15	0	1	15
Buitendienst	1.412	0	59	1.353
Uitbreiding 't Palet	798	0	43	755
Nieuwbouw De Streek/ Poseidon	210	0	7	204
Asbest Martinuscollege	1.063	0	51	1.012
Centrumgebied	2.218	0	123	2.095
Verbouwing gemeentehuis	333	0	18	314
Brandmeldinstallatie	18	0	3	15
Huisvesting verenigingen	2.132	0	84	2.047
Verbouwing Postkantoor	104	0	7	97
Ringeninstallatie gymzaal De Helt	4	0	1	3
Ringeninstallatie gymzaal De Woud	5	0	1	4
Sportmateriaal sporthal De Flint	4	0	1	3
Speeltoestellen Watermolenweg	13	0	2	11
Speeltoestellen Waterhoen/Habijt	28	0	6	22
Energetische- en akoestische verbeteringen De Kloet	18	0	2	16
Totaal	9.286	0	480	8.806

De bovenstaande reserves zijn ter dekking van de kapitaallasten van de betreffende activa.

Overige bestemmingsreserves

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Grondbedrijf	1.356	1.352	53	2.655
Centrumontwikkelingen	0	883	33	850
Omgevingswet	0	247	6	241
Onderhoud buitenwegen	0	17	0	17
Omgevingsfonds	43	0	0	43
Baggeren	58	0	0	58
Kunst- en cultuurfonds	42	0	0	42
Faciliteiten kunst gemeentehuis	3	0	0	3
Duurzaamheidsfonds	10	0	0	10
Klimaat en duurzaamheid	292	103	2	393
Glasvezel	0	1.246	0	1.246
Sociaal Domein	517	0	140	377
Opvang Oekraïners	0	1.920	0	1.920
SED perspectief	27	0	27	0
Totaal	2.348	5.769	261	7.855

Grondbedrijf, reserve ter dekking van stortingen in voorzieningen voor grondexploitatie en dekking van incidentele aanschaffingen binnen de grondexploitatie. Batige resultaten van grondexploitaties en overige grondverkoop worden in deze reserve gestort.

- Verkoop gronden € 1.352.000 storting
- OHB: budget voor plan flexwoningen € 15.000 onttrekking
- OHB: budget voor plan Florapark € 38.000 onttrekking

Centrumontwikkelingen, Deze reserve heeft als doel de lasten te dekken met betrekking tot alle ontwikkelingen in het centrum van Stede Broec. Hieronder vallen de kosten die gemaakt moeten worden met betrekking tot, de Middenweg, fase 5, het openbare gebied, Streekplein, P&R terrein etc.

- Bestemming jaarresultaat 2022 € 883.000 storting
- Dekking kosten € 33.000 onttrekking

Omgevingswet, Deze reserve wordt ingezet voor het inrichten van het Digitaal Stelsel Omgevingswet, voor het opstellen van de omgevingsvisie, voor het uitwerken van het omgevingsplan en voor het aanpassen van het vergunningstelsel. De activiteiten beslaan meerdere jaren, waarbij het tempo van aanpassingen wordt veroorzaakt door de ontwikkelingen op landelijk niveau (bijvoorbeeld de uitrol van het DSO) en door het regelmatig uitstellen van de inwerkingtreding van de wet.

- Bestemming jaarresultaat 2022 € 247.000 storting
- Dekking kosten € 6.000 onttrekking

Onderhoud buitenwegen, In de business case "Wegenoverdracht West-Friesland" is gerekend met 5% risico op onderhoud van de wegen in het buitengebied. Deze 5% wordt gestort in een reserve. Vanuit deze reserve kan er dekking worden gegeven als de onderhoudskosten hoger uitvallen.

- Risico extra onderhoud € 17.000 storting

Omgevingsfonds, bij de begroting 2008 is vastgesteld dat structureel een bedrag in dit fonds wordt gestort. Ook de Woonschakel stort een bedrag in dit fonds. Onttrekkingen worden gedaan ter dekking van investeringen in de openbare ruimte rondom huurwoningen.

Baggeren, egalisatiereserve t.b.v. exploitatieresultaten inzake Baggeren.

Kunst- en Cultuurfonds, bij omvangrijke werken wordt een nader te bepalen bijdrage aan deze reserve geraamd. Aanschaf en plaatsing van kunstwerken en kunstobjecten en kosten van culturele projecten en manifestaties worden uit deze reserve gedekt.

Faciliteiten kunst gemeentehuis, In de begrotingsraad van 2018 is een reserve kunstexposities hal gemeentehuis ingesteld ten behoeve van facilitaire kosten met betrekking tot het houden van exposities in de hal van het gemeentehuis.

Duurzaamheidsfonds, bij de begroting 2008 is besloten incidenteel een bedrag van € 20.000 in dit fonds te storten. Onttrekkingen worden gedaan bij het vervullen van een voorbeeldfunctie op het gebied van duurzaamheid en milieu. Hierbij kan gedacht worden aan roetfilters voor het wagenpark.

Klimaat en duurzaamheid, Egalisatie van de kosten met betrekking tot klimaat en duurzaamheid.

- Saldo baten en lasten € 103.000 storting
- Dekking kosten Klimaatkansenkaart € 2.000 onttrekking

Glasvezel, Het resterende bedrag wordt gereserveerd voor het beheer en onderhoud na realisatie van het glasvezelnetwerk.

- Saldo baten en lasten € 1.246.000 storting

Sociaal Domein, met deze reserve worden de risico's in het sociaal domein opgevangen. Ook eventuele plussen en minnen bij de Huishoudelijke hulp Toelage en overige taakvelden binnen het sociaal domein worden verrekenend met deze egalisatiereserve.

- Dekking kosten Pilot preventie € 66.000 onttrekking
- Dekking kosten Regionale inkoop Jeugdhulp en Wmo € 54.000 onttrekking
- Dekking kosten Integraal huisvestingsplan voortgezet onderwijs € 20.000 onttrekking

Opvang Oekraïners, Wanneer er finale duidelijkheid is over de totale uitgaven in dit kader en de definitieve rijksvergoeding, wordt deze bestemmingsreserve financieel afgewikkeld in de exploitatie van het betreffende jaar.

SED perspectief, reserve ter dekking van de lasten van SED perspectief.

- Saldo opheffen reserve € 27.000 onttrekking

Voorzieningen

	Boekwaarde 1-1-2023	Toevoegingen	Aanwendungen	Boekwaarde 31-12-2023
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:</u>				
Pensioenen wethouders	1.016	231	75	1.172
Wachtgelden	647	145	202	590
Oosterweed	75	0	75	0
<u>Egalisatievoorzieningen</u>				
Groot onderhoud gebouwen	1.460	475	409	1.525
Voorziening groot onderhoud bruggen	190	96	66	220
<u>Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden:</u>				
Voorziening Riolering	4.096	550	0	4.645
Voorziening Afvalinzameling	247	426	0	674
Totaal	7.731	1.922	827	8.825

De mutaties in de voorzieningen:

Pensioenen wethouders, jaarlijks wordt een bedrag –op basis van actuariële berekening- gestort. Pensioenuitkeringen aan (ex)-wethouders of eenmalige afkoop van pensioenverplichting wordt uit deze voorziening gedaan.

- Pensioenuitkeringen € 75.000 aanwending
- Op basis van actuariële berekening € 231.000 toevoeging

Wachtgelden, uit deze voorziening worden de wachtgelden betaald. Gelet op het feit dat niet met voldoende zekerheid kan worden ingeschat of en op welk moment de functionaris(-sen) waarvoor de voorziening is gevormd, weer terug zullen keren in het arbeidsproces, wat de arbeidsduur dan zal zijn en wat de eventuele inkomsten zullen zijn, heeft het college de maximale verplichting voor wachtgeld berekend en deze in de voorziening opgenomen.

- Uitgekeerd wachtgeld € 202.000 aanwending
- Toevoeging op basis van herberekening € 145.000 toevoeging

Oosterweed, uit deze voorziening worden de kosten betaald welke nog in de planning staan voor het afronden van het woonrijp maken van Oosterweed.

- Kosten inrichting gebied € 75.000 aanwending

Groot onderhoud gebouwen, voorziening ter dekking van onderhoudskosten van gemeentelijke gebouwen. Deze voorziening is gebaseerd op het Meerjarenonderhoudsplan gebouwen 2016-2025.

- Diverse onderhoudskosten € 409.000 aanwending
- Toevoeging o.b.v. onderhoudsplan € 475.000 toevoeging

Voorziening groot onderhoud bruggen, voorziening ter dekking van onderhoudskosten van bruggen. Deze voorziening is gebaseerd op het onderhoudsplan.

- Diverse onderhoudskosten € 66.000 aanwending
- Toevoeging op basis van het plan € 96.000 toevoeging

Voorziening Riolering, er is sprake van heffing bij de burger en als gevolg daarvan door derden beklemde middelen die specifiek besteed moeten worden aan het product riolering.

- Saldo baten en lasten is toegevoegd € 550.000 toevoeging

Voorziening Afvalinzameling, er is sprake van heffing bij de burger en als gevolg daarvan door derden beklemde middelen die specifiek besteed moeten worden aan het product afvalinzameling.

- Saldo baten en lasten is toegevoegd € 426.000 toevoeging

Vaste schulden

	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeerderingen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2023
Onderhandse leningen:				
- binnenlandse banken	39.514	0	3.606	35.908
- overige binnenlandse sectoren	3.157	0	0	3.157
Totaal	42.671	0	3.606	39.065

De totale rentelast met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 1.423.000.

Netto-vlottende schulden

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Overige schulden	3.875	4.153
Totaal	3.875	4.153

Overlopende passiva

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.540	3.403
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren: - ontvangen van het Rijk: - ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:	1.846 12	2.879 7
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	1.396	129
Totaal	6.794	6.418

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren voor de volgende uitkeringen:

Uitkering met specifiek bestedingsdoel	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeerderingen	Verminderings	Boekwaarde 31-12-2023
<i>Ontvangen van het Rijk</i>				
SPUK Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	78	0	78	0
SPUK Naleving controle coronatoegangsbewijzen	83	0	83	0
SPUK Uitkering toeslagenproblematiek	20	5	25	0
SPUK Regeling reductie energieverbruik woningen	11	0	0	11
SPUK Aanpak energiearmoede	421	127	21	527
SPUK Kwijtschelding	0	5	5	0
SPUK Informatiepunten digitale overheid	0	22	22	0
SPUK Verduurzaming slecht geïsoleerde woningen	0	841	0	841
SPUK Onderwijsachterstandenbeleid	479	722	605	596
SPUK Covid-19 onderwijsvertragingen	442	0	108	334
SPUK Verkeersveiligheid	41	0	0	41
SPUK Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	0	386	158	228
SPUK Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	119	0	81	38
SPUK Inburgering	111	227	128	210
SPUK Onderwijsroute	19	20	39	0
SPUK Herziening verlening sportakkoord	22	0	22	0

SPUK Lokale preventieakkoorden en preventieaanpakken	0	20	0	20
SPUK Breed	0	431	398	33
SPUK Noodfonds energie amateursportverenigingen	0	31	31	0
SPUK Meerkosten energie openbare zwembaden	0	52	52	0
<i>Ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen</i>				
Subsidie energiebesparingsakkoord	10	0	5	5
Subsidie mobiliteitstoets Streekhof	2	0	0	2
Totaal	1.858	2.889	1.861	2.886

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen zijn als volgt onder te verdelen:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Transitorische rentelasten geldleningen	153	135
Overige nog te betalen bedragen	3.387	3.268
Totaal	3.540	3.403

De transitorische rente over de opgenomen langlopende leningen is de rente die betrekking heeft op het dienstjaar 2023, maar die in 2024 wordt betaald.

Gewaarborgde geldleningen

Geldgevers	Geldnemers	%borgstelling	Hoofdsom	Schuldrestant 31-12-2022	Werk. garantstelling	Schuldrestant 31-12-2023	Werk. garantstelling
Nederlandse Waterschapsbank NV	De Woonschakel	50%	14.291	13.410	6.705	13.182	6.591
BNG	De Woonschakel	50%	36.000	35.500	40.000	35.333	17.667
Totaal			50.291	48.910	46.705	48.515	24.258

Garantstellingen

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
HVC	5.399	6.198
Veiligheidsregio	917	1.012
Totaal	6.316	7.210

Voor het berekenen van het garantiebedrag 31-12-2023 is gebruik gemaakt van de cijfers uit de jaarrekening 2022 van HVC en Veiligheidsregio.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan onderstaande verplichting.

Dienst	Contractduur	Totaalwaarde van het contract	Resterende contractwaarde per 31-12
Schoonmaak panden	1-10-2018 t/m 1-10-2026	€ 1.656.000	€ 621.000
Onderhoud groenvoorzieningen	1-1-2021 t/m 31-12-2025	€ 1.750.000	€ 750.000

Emu-saldo

De Jaarrekening 2023 laat het resultaat zien van de baten en lasten over 2023. Dit is het verschil tussen de inkomende en uitgaande geldstromen die aan boekjaar 2023 kunnen worden toegerekend. Voor een deel zijn dit geldstromen die ook daadwerkelijk in 2023 hebben plaatsgevonden, maar hierbij worden ook geldstromen toegerekend die in het verleden hebben plaatsgevonden (bijvoorbeeld de kapitaallasten van investeringen die in het verleden zijn gedaan) of geldstromen die nog in de toekomst moeten plaatsvinden (bijvoorbeeld stortingen in onderhoudsvoorzieningen).

Het EMU-saldo geeft het saldo van de inkomende en uitgaande geldstromen die daadwerkelijk in het kalenderjaar hebben plaatsgevonden minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking. Dit is de wijze waarop de landen in de Euro-zone hun EMU-saldo berekenen en waarover ook begrotingsafspraken zijn gemaakt. In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. De EMU-tekortnorm decentrale overheden bedraagt 0,3% van het bruto binnenlands product. Er is geen onderverdeling naar gemeenten, provincies en waterschappen vastgesteld. Daarom worden er ook geen referentiewaarden per gemeenten bekend gemaakt.

Omschrijving	Bedragen x € 1.000	
	2022	2023
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	4.193	4.808
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	635	-1.036
3. Mutatie voorzieningen	68	1.096
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	1	-3
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-	-
Berekend EMU-saldo	3.625	4.865

Rechtmatigheid verantwoordelijkheid college

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het college vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het college op 14 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het college bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2,2 mln.

De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het college aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing. Het toepasselijke bezoldigingsmaximum is € 223.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	A. Huisman-Vlaar	M.P. van der Horst	J.N.M. Commandeur
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Wvd Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 30/09	01/10 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	oproepkracht
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	117.088,23	74.002,23	16.362,96
Beloningen betaalbaar op termijn	19.381,68	11.432,52	0,00
<i>Subtotaal</i>	<i>136.469,91</i>	<i>85.434,86</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.00,00	166.791,78	56.208,22
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	136.469,91	85.434,863	16.362,96
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	À. Huisman-Vlaar	M.P. van der Horst	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.783,00	86.936,00
Beloningen betaalbaar op termijn	18.985,00	14.843,00
<i>Subtotaal</i>	<i>125.768,00</i>	<i>101.778,00</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000,00	216.000,00
Bezoldiging	125.768,00	101.778,00

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

De betreffende categorie was in 2023 niet van toepassing voor de instelling.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

De betreffende categorie was in 2023 niet van toepassing voor de instelling.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

De betreffende categorie was in 2023 niet van toepassing voor de instelling.

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

De betreffende categorie was in 2023 niet van toepassing voor de instelling.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

De betreffende categorie was in 2023 niet van toepassing voor de instelling.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

De betreffende categorie was in 2023 niet van toepassing voor de instelling.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

De betreffende categorie was in 2023 niet van toepassing voor de instelling.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Verantwoording Specifieke Uitkering

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
Je nV	A1 6	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbep aling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) - uitzonderingsb epaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 2.056.325			€ 170.000	€ 0	€ 8.580
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskoste n per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/ 07 en 08 Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10		
			Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08				
			€ 0	€ 5.040	€ 2.239.945	€ 3.972.562		
FI N	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2

Gemeenten			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/06</i>
			2	26	0	0	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/07</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/08</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/09</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/10</i>		
			N.V.T.	Nee				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/12</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/13</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/14</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/15</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/16</i>
			€ 0	€ 0			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/17</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/18</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/19</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/20</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/21</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/22</i>
			€ 760	€ 14.060	€ 3.468	€ 3.468	€ 1.795	€ 35.900
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i>	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t.</i>	

			Indicator: B2/23	Indicator: B2/24	Indicator: B2/25	Indicator: B2/26	Indicator: B2/27	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 40.128	
BZ K	C5 5	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparen de voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			76	€ 11.704	€ 11.704	5	€ 775	€ 775
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
			40	€ 8.680	€ 15.624			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekeningen verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			164	49	0	0	0	0

BZ K	C6 2	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 0	Nee				
BZ K	C9 2	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
-	-	-	Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
-	-	-	€ 22.136	€ 0	1	53	7	
BZ K	C9 4	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06
		1	LAI23-03612261	€ 0	0	0	0	€ 0
		2						
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		

			<i>Aard controle R</i> Indicator: C94/07	<i>Aard controle R</i> Indicator: C94/08	<i>Aard controle R</i> Indicator: C94/09	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C94/10		
		1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
		2						
		100						
O C W	D8	Onderwijsachterstanden beleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> Indicator: D8/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: D8/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: D8/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: D8/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: D8/05	
			€ 584.748	€ 15.960	€ 4.527	€ 26.367	€ 322.299	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachters tandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachters tandenbeleid		
			Bedrag			Bedrag		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: D8/06	<i>Aard controle R</i> Indicator: D8/07	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: D8/08	<i>Aard controle R</i> Indicator: D8/09		
		1						
		2						
		100						
O C W	D1 4	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	

			Indicator: D14/01	Indicator: D14/02	Indicator: D14/03	Indicator: D14/04	Indicator: D14/05	
			€ 107.417	€ 0	€ 0	€ 0	€ 291.398	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording informatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording informatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
		1						
		2						
		10						
le n W	E8 4	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
		Provincies en Gemeenten	Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
		1	0					
		50						
EZ K	F2 8	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
			€ 155.966	€ 2.300	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					

			Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07					
			Nee					
SZ W	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicator: G2/01	Indicator: G2/02	Indicator: G2/03	Indicator: G2/04	Indicator: G2/05	Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicator: G2/07	Indicator: G2/08	Indicator: G2/09	Indicator: G2/10	Indicator: G2/11	Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Participatiewet (PW)					
			Aard controle D2	Aard controle n.v.t.				
			Indicator: G2/13	Indicator: G2/14				
			€ 0	Nee				

SZ W	G2 A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2022	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording s informatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T- 1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Wet Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/02</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/03</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorzie ning oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschi kte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/04</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorzien ing oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikt e werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/05</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorzien ing oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc hikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2A/06</i>
		1	060532 Gemeente Stede Broec	€ 2.982.432	€ 27.551	€ 64.734	€ 0	€ 38.331
		2						
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoording s informatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorzie ning oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschi kte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07</i>	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhou d zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlenin g zelfstandigen 2004 (levensonderhou d) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2A/09</i>	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhou d) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2A/10</i>	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2A/11</i>	Besteding (jaar T-1) Loonkostensub sidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/12</i>
		1	060532 Gemeente Stede Broec	€ 0	€ 67.224	-€ 2.393	€ 0	€ 350.518
		2						
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubs idie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangto eslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie		

				In de kolommen hiernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	kinderopvangtoe slagaffaire	
				Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14	Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/15	Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16	
		1	060532 Gemeente Stede Broec	€ 6.994	€ 351	€ 0		
		2						
		100						
SZ W	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <					

			Indicator: G3/07	Indicator: G3/08	Indicator: G3/09	Indicator: G3/10	Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZ W	G3 A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_to taal 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording s informatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekk ing	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Aard controle R Indicator: G3A/02	Aard controle R Indicator: G3A/03	Aard controle R Indicator: G3A/04	Aard controle R Indicator: G3A/05	Aard controle R Indicator: G3A/06
			1 060532 Gemeente Stede Broec	€ 0	€ 5.350	€ 12.647	€ 0	€ 0
			2					
			100					
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoording s informatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) onderzoekskoste n artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderho ud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderho ud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoe eslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekk ing (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekk ingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoe eslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekk ingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekk ingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoes lagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstre kking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstre kkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoe eslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	Aard controle R Indicator: G3A/08	Aard controle R Indicator: G3A/09	Aard controle R Indicator: G3A/10	Aard controle R Indicator: G3A/11	Aard controle R Indicator: G3A/12
			1 060532 Gemeente Stede Broec	€ 9.250	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2					
			100					
SZ W	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstre kking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekk ing (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstre kking (overig)

Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>	
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstre kking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/10</i>			
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
	5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
	6	Totaal	0	0	N.v.t.		
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekk ing Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekk ing Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekk ing Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					

			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
					Gemeente	Gemeente	Gemeente			
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19			
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
			6	Totaal	0	0	0			
SZ W	G4 A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2022		Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (aflossing)		
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
				Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R		

		beschikking neemt u hier op.						
			<i>Indicator: G4A/01</i>	<i>Indicator: G4A/02</i>	<i>Indicator: G4A/03</i>	<i>Indicator: G4A/04</i>	<i>Indicator: G4A/05</i>	
1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 588	€ 8.865			
2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 180	€ 11.015			
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 305	€ 9.131			
4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 113	€ 0			
5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 720	€ 221	€ 85	€ 0			
	Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T-1)				
		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam				
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Aard controle R Indicator: G4A/07	Aard controle R Indicator: G4A/08	Aard controle R Indicator: G4A/09				
1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	0	0				
2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	0	0				
4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	0	0				
5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0				
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire				
		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam				

			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G4A/10	<i>Aard controle R</i> Indicator: G4A/11	<i>Aard controle D2</i> Indicator: G4A/12	<i>Aard controle R</i> Indicator: G4A/13		
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
SZ W	G1 0	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R</i> Indicator: G10/01	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> Indicator: G10/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G10/03			
			€ 128.250	€ 0	Nee			
SZ W	G1 0A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2022 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G10B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G10)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G10A/01	Besteding (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> Indicator: G10A/02	Baten (jaar T-1) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> Indicator: G10A/03			
			1 060532 Gemeente Stede Broec	€ 3.192	€ 0			
			2					
			20					

SZ W	G1 2	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/03</i>		
			€ 0	€ 0	Nee		
SZ W	G1 2A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_totalen 2022 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12A/01</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12A/02</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12A/03</i>		
			1 060532 Gemeente Stede Broec	€ 3.189	€ 0		
			2				
			20				
SZ W	G1 3	Onderwijsroute_deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G13/05</i>
			€ 19.818	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

V W S	H4	Regeling specifieke uitkering stimuleringsport
-------------	----	--

V W S	H3 0	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023- 2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 18.688	€ 19.000		€ 19.000	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 128.657	€ 128.657		€ 128.657	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 28.750	€ 28.750		€ 28.750	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 21.563	€ 21.562		€ 21.562	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 10.063	€ 10.063		€ 10.063	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 25.156	€ 23.961	€ 883	€ 23.961	Ja
			7 Valpreventie	€ 74.032	€ 74.032		€ 74.032	Ja
			8 Leefomgeving	€ 14.375		€ 2.875		Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 3.594		€ 719		Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 52.469	€ 52.470		€ 52.470	Ja
			11 Mantelzorg	€ 14.375		€ 2.875		Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 14.375	€ 14.190	€ 185	€ 14.190	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 7.906	€ 7.906		€ 7.906	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 3.594	€ 3.594		€ 3.594	Ja
			15 Coördinatiekosten en regionale aanpak	€ 12.794	€ 12.794		€ 12.794	Ja
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
			1 Lokaal Sportakkoord	Nee				
			2 Brede regeling combinatiefuncties	Nee				
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Nee				
			4 Kansrijke Start	Nee				
			5 Mentale Gezondheid	Nee				
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	Nee				
			7 Valpreventie	Nee				
			8 Leefomgeving	Nee				

[illegible]

V W S	H3 5B	Specifieke uitkering IZA- doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording informatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H35B/02</i>	
			060405 Gemeente Hoorn	€ 0	

Overzicht van baten en lasten per taakveld

		Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 bestuur en dienstverlening				
0.1	Bestuur	1.880	0	-1.880
0.2	Burgerzaken	662	245	-417
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	385	0	-385
0.4	Ondersteuning organisatie	7.171	1.415	-5.756
0.5	Treasury	547	747	200
0.61	OZB Woningen	256	4.405	4.149
0.62	OZB - niet woningen	52	1.079	1.027
0.64	Belastingen Overig	345	150	-195
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	43.489	43.489
0.8	Overige baten en lasten	3	309	306
5.4	Musea	198	0	-198
0.10	Mutaties reserves	5.769	5.065	-704
0.11	Resultaat van de begroting van baten en lasten	4.104	0	-4.104
Programma 2 Ruimte				
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	110	113	3
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.212	0	-1.212
1.2	Openbare orde en veiligheid	780	30	-750
2.1	Verkeer en vervoer	3.491	1.513	-1.978
2.3	Recreatieve havens	3	10	7
2.4	Economische havens en waterwegen	140	66	-74
3.1	Economische ontwikkeling	188	12	-176
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	16	0	-16
3.3	Bedrijfsloket en - regelingen	28	27	-1
3.4	Economische promotie	20	86	66
5.7	Openbaar groen (openlucht) recreatie	2.230	1	-2.229
7.2	Riolering	1.536	1.924	388
7.3	Afval	3.013	3.680	667
7.4	Milieubeheer	530	206	-324
7.5	Begraafplaatsen	60	8	-52
8.1	Ruimtelijke ordening	1.040	1.343	303
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	37	0	-37
8.3	Wonen en bouwen	822	566	-256
Programma 3 Samenleving				
4.2	Onderwijshuisvesting	1.647	81	-1.566
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.525	701	-824
5.1	Sportbeleid en activering	248	57	-191
5.2	Sportaccommodaties	2.935	832	-2.103
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	744	0	-744
5.4	Musea	29	0	-29
5.5	Cultureel erfgoed	71	0	-71
5.6	Media	625	168	-457
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	926	710	-216
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.431	3.080	-351
6.2	Wijkteams	682	24	-658
6.3	Inkomensregelingen	5.873	3.983	-1.890
6.4	Begeleide participatie	2.371	0	-2.371
6.5	Arbeidsparticipatie	595	0	-595

6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.052	8	-1.044
6.7	Hulp bij het huishouden (Wmo)	36	0	-36
6.7	Begeleiding (Wmo)	138	0	-138
6.7	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	4.574	66	-4.508
6.72	Jeugdhulp begeleiding	113	0	-113
6.72	Jeugdhulp behandeling	28	0	-28
6.72	Jeugdhulp dagbesteding	629	0	-629
6.72	Jeugdhulp zonder verblijf overig	5.338	0	-5.338
6.73	Pleegzorg	174	0	-174
6.73	Gezinsgericht	27	0	-27
6.73	Jeugdhulp met verblijf overig	2.871	0	-2.871
6.74	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	187	0	-187
6.74	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	491	0	-491
6.74	Gesloten plaatsing	452	0	-452
7.1	Volksgezondheid	1.210	107	-1.103
6.8	Beschermd wonen (Wmo)	50	330	280
6.8	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	26	0	-26
6.8	Jeugdbescherming	1.080	0	-1.080
Totaal		76.806	76.806	0

Bijlagen

Voortgang op de aanbeveling van de rekenkamercommissie

Op dit moment is er nog geen terugkoppeling ontvangen van de rekenkamer commissie. Na het zomer reces zult u geïnformeerd worden over de voortgang van de onderzoeken van de rekenkamercommissie.